

Стратегія сталого розвитку України - 2030

Human Rights
Productivity
Rule Of Law
Renewable Resources
Scientific Research
E Government
Development
Inclusive Education
Cultural Space
Economic Activity
Health Care
Security
International Cooperation
Ukraine
Infrastructure
Regional Development
Justice
De-occupation
Performance
Efficiency
Sectoral Development
Investment
Governance
Balanced Production
Energy Saving
Law And Order
Energy Efficiency
Modernization
National Interests
Equal Opportunities
Energy Efficiency
Modernization
Investment
Governance
Energy Saving
Law And Order

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
СЛУЖБА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ
ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С. В. Полтавець, т. в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук, О. М. Бойко, мол. наук. співр.,
Л. І. Кукоба, мол. наук. співр., М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2020 р.

Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fru@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

© Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 2021

«Стратегія сталого розвитку України – 2030»

Випуск 32

(огляд матеріалів ЗМІ за 27 серпня – 16 вересня 2021 р.)

Головні новини	4
Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ.....	5
«Кримська платформа»: українська дзвіниця для міжнародної спільноти.....	5
Огляд зарубіжних ЗМІ.....	11
Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»	13
Офіційна інформація.....	13
Подолання наслідків пандемії COVID-19	16
Євроінтеграційний курс України.....	20
Дерегуляція та розвиток підприємництва	21
Децентралізація та реформа державного управління.....	22
Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності	23
Програма розвитку українського експорту.....	26
Економіка та фінанси.....	29
Стан оборонної галузі.....	31
Зміцнення системи національної безпеки.....	34
Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю	36
Судова реформа	37
Оновлення влади та антикорупційна реформа.....	37
Програма популяризації України в світі	38
Політика цифрової трансформації	41
Реформа освіти та науки.....	43
Пенсійна реформа	45
«Велике будівництво»	48
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	54
Новини з соціальних мереж.....	58
Експертний погляд.....	62
Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи... ..	78
Офіційна інформація.....	78
Кримська платформа	81
Підтримка внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та жителів Сходу України	85
Проекти з відновлення регіону.....	93
Опікування населенням тимчасово окупованих територій	96
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій	97
Новини з соціальних мереж.....	114
Експертний погляд.....	118
Прогнози.....	121
Інфографіка	122

Головні новини

Протягом тижнів з 27 серпня по 16 вересня 2021 року сталися такі найголовніші події:

[31 серпня розпочався візит президента України Володимира Зеленського до США.](#)

Президент України провів двогодинну розмову із главою Білого дому Джо Байденом, зустрівся з міністрами енергетики й оборони, главою космічного агентства NASA, американськими законодавцями, керівниками аналітичних центрів США, представниками бізнесу, української громади Америки. Сторони підписали низку важливих документів.

[24 серпня Україна святкувала 30-річчя Незалежності.](#)

Президенту України Володимиру Зеленському надійшли вітання від лідерів багатьох країн світу.

[Президент України підписав закон № 1639, який передбачає здійснення реструктуризації боргів теплокомуненерго за спожитий природний газ.](#)

Уряд більше не встановлює тарифи на тепло й гарячу воду, але допоможе місцевим керівникам з погашенням заборгованості, аби такі тарифи були справедливими для людей.

[Україна у січні-липні 2021 року збільшила імпорт агропродовольчої продукції на 19,4%, експорт – на 6,7%, порівняно з аналогічним періодом минулого року.](#)

В експорті української агропродукції найбільшу нішу займають азійські країни.

[Президент Володимир Зеленський затвердив нову Стратегію кібербезпеки України, яку схвалила Рада національної безпеки та оборони 14 травня цього року.](#)

Забезпечення кібербезпеки є одним із пріоритетів у системі національної безпеки України і реалізація зазначеного пріоритету буде здійснюватися шляхом посилення спроможностей національної системи кібербезпеки для протидії кіберзагрозам у сучасному безпековому середовищі

Аналітичний коментар із онлайн-ЗМІ

Марія Кушнарьова,
н.с. інформаційно-аналітичного відділу ФПУ

«Кримська платформа»: українська дзвіниця для міжнародної спільноти

23 серпня 2021 року в Києві відбувся установчий саміт «Кримської платформи». Він став місцем зустрічі лідерів та посадовців 47 країн та міжнародних організацій. «Кримську платформу» її організатори визначають як «ініційований Україною новий міжнародний консультативно-координаційний формат. Платформа спрямована на підвищення ефективності міжнародного реагування на триваючу окупацію Криму, відповіді зростаючим безпековим загрозам, посилення міжнародного тиску на Кремль, запобігання подальшим порушенням прав людини та захисту жертв окупаційного режиму, а також досягнення головної мети – деокупації Криму та повернення його Україні мирним шляхом» ([Кримська платформа](#)).

«Кримська платформа» привернула до себе неабияку увагу як української громадськості, так і світового політикуму. Не можна сперечатися з тим, що міжнародний політичний форум такого масштабу в Україні відбувся вперше. Також не можна не погодитися з тим, що підготовка заходу була складною з різних, насамперед, об'єктивних причин.

Специфіка «Кримської платформи» обумовлена щонайменше двома важливими, причому доволі суперечливими засадами: з одного боку, навряд чи актуальність цього саміту викликала питання в когось в Україні, з іншого – питання викликала доцільність його проведення. Останнє є логічним, адже очевидно, що жодний саміт, яким би представницьким він не був, з огляду на міжнародне становище Росії, її економічні та, насамперед, енергетичні ресурси, не викличе в її керівництва докорів сумніння і не змусить повернути Крим таким бажаним для всіх «мирним шляхом». Тож заради чого це все?

Незадовго до відкриття саміту Президент України Володимир Зеленський дуже чітко, хоча й метафорично, окреслив функції «Кримської платформи»: «Що можна зробити? Треба бити у дзвони. Для цього потрібно, щоб була дзвіниця, були руки. Вважаю, що до цього моменту, до Кримської платформи, не було того дзвону» ([Укрінформ](#)).

Необхідність «дзвону» та «дзвіниці» добре усвідомлювало також і попереднє керівництво України. Зрештою, цей «новий міжнародний консультативно-координаційний формат» – не інновація теперішньої президентської команди. Ще у січні 2016 року тодішній Президент України Петро Порошенко анонсував створення формату «Женева плюс» «Для того, щоб створити майданчик, формат, де ми повинні це (анексію Криму, – ред.)

обговорювати, Україна подала абсолютно чіткі та прозорі пропозиції – там мають бути ЄС, США, приєднатися мають країни-гаранти Будапештського меморандуму» ([Крим. Реалії](#)). Ще кілька місяців проєкт «Женева плюс» активно обговорювався, але чи то через негативну реакцію Росії, чи то через ще чийсь негативну реакцію ця тема поступово зійшла нанівець.

Потім ідею створення такого міжнародного майданчика нібито на початку 2019 року запропонувала кримськотатарська журналістка, тодішня перша заступниця міністра інформаційної політики Еміне Джапарова, але навесні 2019 року всім «нагорі» в Україні було не до Криму і взагалі ні до чого – наближалися президентські вибори, і тільки в березні 2020 міністр закордонних справ Дмитро Кулеба згадав про ідею Джапарової ([BBC Україна](#)).

Чому від ідеї міжнародного форуму з питань Криму відмовився Порошенко, наразі невтаємничена публіка може лише здогадуватися. Але у будь-якому випадку не можна не погодитися з юристом, почесним членом ПАРС Георгієм Логвинським, котрий нещодавно зауважив: «Ми всі пам'ятаємо, як у перші місяці після анексії Криму Росією ця тема була на порядку денному й породила гострі реакції міжнародної спільноти. Однак з часом гострота сприймання притупляється, що грає на руку основній меті Росії – перетворити окупацію півострова на «заморожений конфлікт» ([Крим.Реалії](#)).

До певної міри порівняно меншу увагу тодішнього українського керівництва до теми анексії Криму можна зрозуміти: військові дії на Донбасі, пов'язані з дуже болючими людськими втратами, гостра необхідність вирішувати питання озброєння та забезпечення українських воїнів, та й взагалі створення української армії, перетворювали події на сході нашої країни на відкриту рану, з іншого боку, у 2015 році ще зберігалися якісь надії на те, що Україна зможе відновити на сході статус кво і, з огляду на це, Крим, в якому все-таки «не стріляли», нібито «міг почекати».

Ймовірно, не надто посилена увага України до теми Криму пояснювалася суто тактичними міркуваннями. Зокрема, на думку керівника аналітичного відділу Центру контент-аналізу Сергія Стуканова, «довгий час Україна залишала тему Криму за дужками переговорів з міжнародними партнерами, сподіваючись, що вдасться вирішити донбаський кейс. Але оскільки стає зрозуміло, що Росія не має наміру віддавати контроль за Донбасом, надалі залишати Крим за дужками вже не просто не має сенсу, але і — шкідливо» ([Коментарі](#)).

Також слід згадати, що вже у 2018 році ЗМІ активно обговорювали чутки про те, що начебто «Європа втомилася від України» ([Радіо Свобода](#)). Потім ці чутки знову виринули на поверхню у 2019 році ([Укрінформ](#)). Про те, хто поширював ці чутки і для чого, ми можемо висувати різноманітні припущення, але те, що тематично інформаційне навантаження слід дозувати – теж твердження небезпідставне.

Можна припустити, що не надто помітна присутність теми анексії Криму в українському та, відповідно, й європейському та світовому інфопросторі, у 2015-2020 рр., пояснюється цілим комплексом причин, деякі з них наведені вище. Але, схоже, президент України Володимир Зеленський після Паризького саміту у грудні 2019 року почав дивитися на зовнішньополітичне становище України реалістичніше і тому, зокрема, активізація теми Криму в державній політиці стала однією з ключових його вимог до новопризначеного міністра закордонних справ Дмитра Кулеби ([ВВС Україна](#)). Ймовірно, саме потребами цієї активізації пояснюється увага до форми української збірної з футболу на Чемпіонаті Європи, що відбувся у 2021 році. До речі, реакцію Росії на цю форму можна вважати вкрай невдалим, як для цієї країни, кроком, адже саме висловлене Російськими посадовцями невдоволення привернуло увагу широких кіл європейської громадськості до питання Криму та його анексії.

Справді, загальновідомо, що у сприйнятті громадськості гострота проблеми знижується, якщо вона не продукує нових інфоприводів. Це стосується, насамперед, українського суспільства. Олександра Дворецька, правозахисниця, членкиня правління правозахисної організації «Восток SOS», обговорюючи дослідження, здійснене фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, зауважує: «мене вразили низькі показники оптимізму щодо майбутнього Криму. Кожному п'ятому складно відповісти, чи Крим повністю втрачений, чи він ще може повернутися під контроль української влади. Це пояснюється тим, що кримська тематика в центральних медіа відсутня. Не у профільних медіа на кшталт «Криму. Реалій» чи телеканалу «Дом», які спеціально порушують ці теми, а в медіа загального інтересу. Це конвертується в низьку зацікавленість і невіру пересічних українців у повернення Криму. А незацікавленість громадян тягне за собою відсутність уваги на рівні державної політики, адже владі здається, що виборців не обходить доля Криму» ([Детектор медіа](#)).

Те саме стосується й міжнародної спільноти. Валентина Самар, головна редакторка ІА «Центр журналістських розслідувань», зауважує: «На Генеральній асамблеї ООН щороку приймають так звані кримські резолюції. Але ми бачимо, що в останні роки держав, які голосують за них, стає менше. 2014 року резолюцію про територіальну цілісність України підтримали сто країн, а 2020 року за резолюцію щодо ситуації з правами людини в Криму голосували 64 держави, 86 — утримались. За резолюцію про мілітаризацію Криму, Чорного та Азовського морів голосували 63 держави, утримались — 62» ([Детектор медіа](#)).

Отже, і «дзвін» і «дзвіниця» стосовно проблеми Криму Україні справді дуже потрібні. І це тільки підтверджує ступінь актуальності «Кримської платформи».

Тепер про доцільність цього міжнародного форуму. Доцільність його, як і будь-якого іншого міжнародного форуму, полягає в тому, що його учасники публічно озвучують позиції держав, які вони представляють, з

певних питань. З одного боку, це нібито тільки слова. З іншого – до усного висловлювання високопосадовці інших країн ставляться вочевидь дуже обережно. Тому той факт, що, наприклад, під час засідання саміту «Кримської платформи» міністр економіки та енергетики Німеччини Петр Альтмаєр заявив, що «Німеччина не визнала і не буде визнавати незаконну анексію Криму Росією. Німеччина виходить з принципу територіальної цілісності та суверенності» ([Радіо Свобода](#)). Те, що подібні заяви зробили представники інших країн та організацій, вже є свідченням певної позиції. Безумовно, українцям приємно було чути, а Кремлю – не дуже, заяву представниці президента США Дженніфер Гарголм: «Ми хочемо Росію поставити на її місце. І ми хочемо домогтися припинення її втручання на Сході України та припинення окупації Криму» ([Радіо Свобода](#)). Хоча, з огляду на нещодавню зміну ставлення керівництва США до «Північного потоку-2», можна припустити, що в Кремлі на цю заяву відреагували з поблажливою посмішкою.

Взагалі, Росія на диво нервово відреагувала на проведення саміту. Міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров назвав саміт «шабашем, на якому Захід продовжуватиме плекати неонацистські, расистські настрої сучасної української влади», керівник «Держдуми» анексованого півострова Володимир Константинов назвав форум «русофобським шабашем» ([BBC Україна](#)). Судячи з риторики, ці висловлювання розраховані насамперед на внутрішній російський електорат.

Представники експертного середовища, оцінюючи ступінь доцільності саміту, мало не одногосно погоджуються з тим, що форум, як зазначив заступник генерального директора Українського інституту Алім Алієв, «повернув Крим до порядку денного», «головний сигнал: про Крим ніхто не забуває, а Росія має понести відповідальність. Крим — це не стільки проблема й виклик для України, скільки виклик для всього цивілізованого світу» ([Детектор медіа](#)). Адвокат Павло Богомазов також вважає, що завдяки форуму «питання деокупації Криму повернулося в міжнародний інформаційний простір» ([УНІАН](#)). Олександра Дворецька наголошує: форум показав, що «питання Криму не є остаточно вирішеним, як це завжди намагається ствердити Росія — мовляв, усі змирилися, що Крим російський, а отже дискутувати можна лише про Донбас. «Кримська платформа» послала сигнал, що статус Криму не є визначеним, а окупація неприйнятна» ([Детектор медіа](#)). Отже, можна вважати, що суто інформаційне завдання саміт виконав.

У цього завдання є ще комунікативний аспект. Аналітик Європейської ради з міжнародних відносин (ECFR) Густав Грессель вважає, що діяльність «Кримської платформи» «протидіятиме комфорту російського керівництва, яке спирається на припущення, що Захід не хоче торкатися питання Криму і з плином часу визнає його приналежність Росії де-факто». Аналітик також визнає, що повернення Криму – «дуже і дуже двогострокова мета». «Але зараз головне завдання: не створити враження, що Захід мовчки прийме

російський Крим як доконаний факт» ([Deutsche Welle](#)). Виходячи з заяв, з якими виступали на саміті представники країн, принаймні, станом на тепер це завдання теж можна вважати виконаним.

Про те, наскільки складно було виконати ці завдання, свідчить хоча би те, що країни, запрошені до участі, не могли не ігнорувати відверто негативну позицію Росії. Її не могли не брати до уваги при визначенні, по-перше, самого факту участі у саміті, по-друге, рівня представництва. Переважно саме цей чинник, як вважають експерти, спричинив до відсутності на саміті представників, зокрема, Азербайджану, Китаю, Японії, та порівняно невисокий рівень представництва Німеччини, Туреччини, Франції, США та інших країн ([Главком](#)).

За підсумками саміту було ухвалено та підписано Спільну декларацію Учасників Міжнародної Кримської платформи. Георгій Логвинський зазначає, що «з одного боку, вона залишається декларативною, тобто не існує юридичної процедури виконання цього документа. З іншого боку, особи, які підписали його, офіційно представляли свої країни, і рівень представництва, на який так напірає Росія, в цьому випадку не має значення», а самий факт участі в підписанні Декларації такої кількості країн вкрай значний з точки зору геополітики, оскільки показує, що всі учасники саміту не визнають окупацію Криму «замороженим конфліктом» ([Крим.Реаліі](#)). На думку адвоката Павла Богомазова, часто декларації перевантажені загальними фразами, проте декларація, про яку йдеться, «має чітко прописані цілі, найважливіші з яких варто виділити: запровадження подальших політичних, дипломатичних та обмежувальних заходів щодо Російської Федерації; захист правового режиму морів, що ґрунтується на повазі до міжнародного морського права (щодо блокування Керченської протоки та судноплавства у Чорному та Азовському морях); можливість підтримки економічних, інфраструктурних та екологічних проектів, які сприяли б подальшому розвитку регіонів України, які межують з тимчасово окупованим Кримським півостровом; відновлення територіальної цілісності України, як кінцева мета» ([УНІАН](#)).

Експерти наголошують на певній м'якості формулювань декларації, яка, втім, є очікуваною з огляду на політичне домінування Росії в теперішньому світі. «Пошук збалансованих формулювань, які влаштували б усі країни, спричинив те, що підсумковий текст Декларації містить не настільки жорсткі висловлювання, як мені хотілося б», – визнає Георгій Логвинський ([Крим.Реаліі](#)). Схожої думки дотримується журналіст Осман Пашаєв: «Я чекав у підсумковій декларації жорсткіших санкційних речей, тоді як вони розписані розпливчасто і сформульовані дуже обережно» ([Детектор медіа](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба зізнався, що справді узгодження тексту декларації далось нелегко і «йшла боротьба за кожен пункт». Саме пункт, у якому згадуються санкції щодо Росії, став каменем спотикання для багатьох підписантів ([Deutsche Welle](#)).

Адвокат Павло Богомазов слушно зауважує: підписана за підсумками саміту декларація – «це проголошення принципів. Тож пряма юридична відповідальність за її порушення – відсутня. Тому, якщо припустити, що якщо якась з країн-учасниць саміту надалі почне визнавати окупацію Криму Росією прийнятною, то для неї будуть лише політичні наслідки та можливі персональні юридичні дії від України» ([УНІАН](#)). Власне, це стосується всіх подібних документів міжнародного характеру.

З іншого боку, голова ГО «Центр нових рішень», Надзвичайний та Повноважний Посол, Костянтин Єлісеєв зазначає, що «справжню оцінку ефективності Кримської платформи можна буде надати ближче до грудня. Саме тоді традиційно голосується резолюція Генеральної Асамблеї ООН щодо Криму. Хочеться вірити, що однією з цілей київського заходу було збільшити кількість голосів під цією щорічною резолюцією. А посилення на «київську декларацію» увійде в цьогорічне рішення з відзначенням ініціативи Києва. Кількість голосів (бажано, більше 47) стане маркером успішності платформи» ([Новое время](#)).

Декларація за підсумками саміту – це, безумовно, важливо і потрібно, але українське керівництво називає саміт «інаугураційним», маючи на увазі, що саміт – це лише початок роботи «Кримської платформи», і ця робота має тривати постійно. Саме тому у Києві відкрито офіс, відповідні офіси мають бути відкриті в країнах-учасницях, мають працювати експертні ради та консультативні органи, котрі мають усебічно розглядати як теперішню ситуацію, так і шляхи вирішення проблеми.

Отже, самий факт проведення саміту можна вважати безперечним досягненням української влади. Те, що представники 47 країн зібралися в Києві, щоб обговорити проблему Криму, є вже дуже позитивним фактом. Якщо керуватися реалістичними міркуваннями, то очевидно, що українцям було не варто очікувати від саміту якихось доленосних рішень та конструктивних зрушень. Ясна річ, в ідеальному варіанті дуже би хотілося, щоб усі держави єдиним фронтом спільними зусиллями у рішучий та безкомпромісний спосіб нас підтримали, і тоді така бажана справедливість запанувала би. І тоді справдилося би кримськотатарське прислів'я, згадане лідером Меджлісу кримськотатарського народу Мустафою Джемільєвим у своєму виступі на саміті: «Царство шакалів триває доти, доки не прокинуться і не піднімуться на ноги леви» ([Радіо Свобода](#)). Але якби леви були левами, вони би встали на ноги ще у 2014 році. Тому вважати їх левами наразі важко. Це й не дивно, адже у світі людей все набагато складніше, ніж у світі тварин. Левам газ не потрібен.

Тому не можна не погодитися з Павлом Богомазовим, що ми не повинні «бути в полоні ілюзій, що хтось буде більше боротися за деокупацію Криму, ніж самі українці» ([УНІАН](#)). І боротьба має йти усіма можливими шляхами – політичними, дипломатичними, інформаційними, але насамперед – шляхом перетворення України на дійсно сильну економічно та політично державу, здатну захистити себе та створити гідне життя для своїх громадян.

Огляд зарубіжних ЗМІ

([Reuters](#))

Кількість щоденних смертей від коронавірусу в Україні вперше з початку червня перевищила 100 за останні 24 години, коли в країні було зареєстровано 118 смертей, свідчать дані міністерства охорони здоров'я в четвер.

Україна повідомила про 101 смерть 16 вересня, тоді як кількість нових інфекцій зросла до 5744 з 4640 днем раніше.

Кількість нових випадків COVID-19 зростає за останні кілька тижнів, і уряд вже оголосив, що найближчим часом посилить обмеження карантину.

Україна скасувала обмеження карантину, оскільки кількість випадків значно скоротилася влітку, але може запровадити загальнонаціональну «жовту» зону, у такий спосіб обмеживши проведення масових заходів та кількість людей у спортзалах, кінотеатрах та інших залах.

Україна, населення якої становить 41 мільйон, є однією з європейських країн, які найбільше постраждали від пандемії. Станом на 16 вересня зафіксовано близько 2,33 мільйонів випадків COVID-19 та 54 651 смерть.

([TradeArabia](#))

Делегація високого рівня з ОАЕ на чолі з державним міністром продовольчої та водної безпеки Мар'ям Аль Мхейрі перебувала з чотириденним візитом в Україні, щоб обговорити шляхи розвитку нових стабільних інвестиційних партнерств у сфері сільського господарства в європейській країні, що володіє одними з найбагатших природних ресурсів світу.

Величезні можливості України щодо виробництва зерна та її здатність експортувати зернові в ОАЕ були однією з основних тем, які обговорювалися під час візиту Алмхейрі, який завершився вчора (15 вересня).

Обговорення зосереджувалися на шляхах сприяння новим зв'язкам з метою створення конкурентоспроможних та стабільних інвестиційних проектів у сільському господарстві.

«Цей візит був стратегічно важливим, оскільки дозволив нам дослідити можливості створення міцного партнерства з продовольчою безпекою з Україною», – сказала міністр.

«Україна може допомогти ОАЕ в досягненні цілей, передбачених першою з п'яти основ національної стратегії продовольчої безпеки, диверсифікуючи міжнародні джерела продовольства та іноземні інвестиції в сільське господарство, ми, у свою чергу, можемо поділитися своїм досвідом у галузі агротехніки, особливо сільського господарства та аквакультури із

закритим середовищем, допомогти європейській країні створити життєздатний та продуктивний сектор AgTech», – додала вона.

За її словами, Україна розташована в одному з найвідоміших орних регіонів світу.

«Більше двох третин з 600 000 квадратних кілометрів країни відводиться сільському господарству, і більше половини цієї площі фактично використовується і придатне для сільськогосподарського виробництва. Ці землі складаються переважно з чорнозему, що містить безліч елементів, що забезпечують достаток урожайності», – зауважила Аль Мхейрі.

«ґрунт тут дуже родючий, що робить його виключно придатним для вирощування сільськогосподарських культур, особливо пшениці, ячменю, кукурудзи, цукрових буряків, соняшнику, сої та ріпаку», – додала вона.

Оглянувши в ході візиту підприємства з виробництва та зберігання зернових та цукру в Україні, міністр обговорила різні аспекти міжнародної торгівлі зерном та відповідальні іноземні інвестиції в сільське господарство, такі як питання логістики та постачання.

Усі розмови були зосереджені на дослідженні міцного союзу продовольчої безпеки між Україною та ОАЕ.

На другий день візиту відбулася зустріч Аль Мхейрі з міністром аграрної політики та продовольства України Романом Лещенком у столиці Києві. Відбулися переговори про нові реформи щодо інвестування в сільськогосподарські землі, які запроваджуються в Україні, та потенційні цілі інвестицій для приватизації.

Реалізація ініціатив у межах «Стратегії сталого розвитку – 2030»

Офіційна інформація

31 серпня розпочався візит президента України Володимира Зеленського до США ([Укрінформ](#)).

Президент України провів двогодинну розмову із главою Білого дому Джо Байденом, зустрівся з міністрами енергетики й оборони, главою космічного агентства NASA, американськими законодавцями, керівниками аналітичних центрів США, представниками бізнесу, української громади Америки. Сторони підписали низку важливих документів – про стратегічні засади оборонного партнерства, співпраці у сфері оборонних технологій, обміну даними, енергетики, зокрема – щодо побудови Хмельницької АЕС, яка працюватиме на американському ядерному паливі, й таке ін.

У межах робочого візиту Президента Володимира Зеленського до Сполучених Штатів Америки підписано Меморандум про взаєморозуміння між урядами України та США щодо комерційного співробітництва ([Укрінформ](#)).

Меморандум підписали перший віцепрем'єр-міністр – міністр економіки України Олексій Любченко та міністр торгівлі США Джина Раймондо. Документ має на меті реалізацію взаємної зацікавленості двох країн у посиленні комерційних зв'язків для зміцнення добробуту, безпеки та економічного зростання в Україні та США шляхом заохочення комерційної участі американських компаній в українській економіці та українських компаній – в американській.

Сторони планують розробку та імплементацію комерційних проєктів, а також участь у державних закупівлях в Україні та США. Ключова увага приділятиметься співпраці в енергетиці, включно з підтримкою цілей України з енергетичного переходу та декарбонізації, в інфраструктурі, розвитку цифрової економіки, оборонній сфері, кібербезпеці та галузі охорони здоров'я.

Президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден заявив, що наразі партнерство між США та Україною міцніше ніж будь-коли раніше ([Укрінформ](#)).

Президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден:

Мені приємно привітати президента Зеленського в Білому домі в Овальному кабінеті. У період святкування 30-ї річниці незалежності України партнерство між нашими країнами міцніше, ніж будь-коли, і стане ще міцнішим. Україна і США мають спільні цінності і ми також непохитно

віддані досягненню нашої довготермінової цілі щодо Європи, щоб вона була цілісною, вільною і мирною.

Україна та Катар домовилися про залучення інвестицій, розвиток підприємництва та співпрацю у сферах туризму, сільського господарства, інфраструктури, енергетики, охорони здоров'я та у фінансовому секторі ([Укрінформ](#)).

Про це повідомляє пресслужба Міністерства фінансів за підсумками другого засідання спільної комісії з економічного, торговельного та технічного співробітництва між Урядом України та Урядом Держави Катар.

Міністр фінансів Сергій Марченко зауважив, що взаємовигідна співпраця з Державою Катар є одним із пріоритетів зовнішньої політики України.

У рамках візиту катарська делегація провела низку зустрічей з представниками аграрного бізнесу України для обговорення можливості збільшення обсягів експорту української продукції, зокрема пшениці та кормів для тварин.

Верховна Рада ратифікувала Протокол між урядами України та Об'єднаних Арабських Еміратів про внесення змін до угоди між двома країнами про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал ([Укрінформ](#)).

Основні положення Протоколу передбачають збільшення ставки оподаткування процентів у країні, що є джерелом доходу, з 3% до 5%, а також збільшення ставки оподаткування «технічних» роялті з 0% до 5% у країні, що є джерелом доходу.

Крім того, до угоди внесено нову редакцію статті про обмін інформацією, якою передбачається значне розширення можливостей компетентних органів двох держав щодо обміну податковою інформацією, та нову статтю «Право на отримання вигід», яка обмежує застосування пільгових положень угоди, якщо основною метою є отримання таких пільг.

Україна і Міжнародний банк реконструкції та розвитку уклали дві угоди на загальну суму 411 млн дол., документи стосуються розвитку вищої освіти в Україні та підвищення стійкості української енергосистеми для інтеграції в європейську енергомережу ENTSO-E ([Укрінформ](#)).

Угоди було укладено під час зустрічі Шмигала з віцепрезидентом Світового банку у справах регіону Європи та Центральної Азії Анною Б'єрде.

Перша із двох укладених угод – це Договір гарантії щодо підвищення стійкості української енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ «Укргідроенерго») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, що діє від імені Фонду чистих технологій.

Друга – це угода про позику (Проект «Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку (...).

Президент України Володимир Зеленський під час зустрічі з Президентом Республіки Молдова Маєю Санду в Кишиневі обговорив перспективи торговельно-економічної співпраці двох країн, зокрема щодо реалізації інфраструктурних проєктів ([Укрінформ](#)).

Президенти позитивно оцінили роботу, проведену сторонами в межах реалізації проєкту будівництва прикордонного мостового переходу через Дністер на українсько-молдовському державному кордоні.

Крім того, глави держав обговорили питання повернення українських енергетичних компаній на молдовський ринок постачання електричної енергії (...).

З нагоди 30-річчя Незалежності нашої держави Президенту України Володимир Зеленському надійшли вітання від лідерів багатьох країн світу – Китаю, Японії, Індії, ОАЕ, Фінляндії, Данії, Румунії, Азербайджану та інших ([Укрінформ](#)).

Зокрема, у привітанні Голови Китайської Народної Республіки Сі Цзіньпіна від імені уряду й народу Китаю йдеться: «Україна є стратегічним партнером Китаю. В останні роки китайсько-українські відносини стабільно розвиваються. Було досягнуто великих успіхів у співпраці в різних сферах, що принесло реальні вигоди народам обох держав. Я надаю великого значення розвитку китайсько-українських відносин та готовий разом з вами докладати всіх зусиль для виведення двосторонніх взаємин на новий рівень на благо двох держав та їхніх народів».

Президент Індії Рам Натх Ковінд у своєму листі на адресу Президента України наголосив: «Індія та Україна підтримують тісні й теплі стосунки, що відображено в нашій багатосторонній співпраці. Це було очевидно під час нашої підтримки один одного в часи пандемії COVID-19. Ми дуже цінуємо солідарність та підтримку України в цей складний час. Я впевнений, що на основі нашого спільного бажання зміцнювати стосунки наша дружба та співпраця продовжуватимуть зростати в найближчі роки» тощо.

У день відкриття 76-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба провів телефонну розмову з головою сесії Генасамблеї, міністром закордонних справ Мальдівів Абдуллою Шахідом ([Урядовий портал](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Три пріоритети України на 76-й сесії Генеральної Асамблеї ООН:

- Протидія російській агресії та відновлення територіальної цілісності України, деокупація Донбасу та Криму;

- Поліпшення умов життя українців на територіях, які постраждали від російської агресії на Донбасі;
- Подолання пандемії COVID-19 та її соціально-економічних наслідків.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Очікуємо отримати транш МВФ та макрофінансову допомогу від ЄС до кінця року ([Урядовий портал](#)).

Цього тижня в Україну прибуде місія МВФ, яка має оцінити прогрес України щодо виконання Меморандуму з Фондом у межах програми stand-by.

Україна виконала всі умови та всі бенчмарки, які були прописані в Меморандумі з МВФ. Ми очікуємо позитивне проходження цієї місії, яка буде завершальною в підготовці видачі наступного траншу. Наприкінці листопада, або на початку грудня можемо отримати черговий транш МВФ в розмірі 750 млн доларів.

Подолання наслідків пандемії COVID-19

Мінфін: У 2021 році на боротьбу з COVID-19 витрачено понад 30 млрд гривень ([Міністерство фінансів України](#)).

За 8 місяців 2021 року здійснено видатків на боротьбу з COVID-19 у розмірі понад 30 млрд гривень.

Зокрема, кошти витрачено на такі цілі:

- на оплату послуг з екстреної та стаціонарної медичної допомоги, наданих пацієнтам з COVID-19, та послуг з вакцинації населення від COVID-19 – 11,8 млрд грн; на закупівлю вакцин від COVID-19 – 9,8 млрд грн. У цілому на лікування хворих на COVID-19 та послуг з вакцинації у рамках програми медичних гарантій у 2021 році спрямовано 17,5 млрд грн, а на закупівлю 38 млн доз вакцин – 10,5 млрд грн коштів державного бюджету;
- на придбання товарів та послуг для запобігання поширенню COVID-19 (крім вакцин) – 2,5 млрд грн, у тому числі 1,7 млрд грн коштів місцевих бюджетів;
- виплати закладам Національної академії медичних наук України за послуги з госпіталізації пацієнтів з COVID-19 – 14 млн грн з передбачених 55 млн грн;
- на забезпечення лікарень киснем – 0,5 млрд грн зі спрямованих 0,75 млрд грн;
- на заходи на соціальну підтримку населення в умовах карантину – 2,9 млрд грн; на виплату матеріального забезпечення у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності («лікарняних») – 0,8 млрд гривень. Усього на ці цілі Міністерству соціальної політики було спрямовано 3,8 млрд грн (2,0 – спеціальний фонд, 1,8 млрд грн загальний фонд);

- на виплату допомоги по безробіттю – 1,1 млрд грн, або 100 % спрямованих Мінекономіки коштів для здійснення таких виплат;
- на здійснення заходів з боротьби з COVID-19 у закладах освіти – 18,3 млн грн з передбачених 1 млрд грн;
- на доплати до заробітної плати військовослужбовцям Національної гвардії та Державної прикордонної служби, органів і підрозділів цивільного захисту, поліцейським, медичним та іншим працівникам відомчих закладів охорони здоров'я – 0,8 млрд гривень (98 % спрямованих коштів).

У цілому на боротьбу з COVID-19 у 2021 році передбачено понад 36 млрд грн.

Як працюватимуть заклади освіти з 20 вересня – Уряд встановив нові карантинні обмеження ([Міністерство освіти і науки України](#)).

На Урядовому порталі оприлюднено зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. №1236 і від 29 червня 2021 р. №677, що встановлюють нові карантинні обмеження для запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19.

Відповідні зміни набирають чинності з 20 вересня 2021 року.

У разі введення жовтого рівня епідемічної небезпеки відвідування закладів освіти здобувачами освіти буде дозволено за умови наявності не менше як у 80 % працівників закладу освіти документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародного, внутрішнього або іноземного сертифіката. (...)

У разі введення червоного рівня епідемічної небезпеки відвідування закладів освіти здобувачами освіти буде дозволено, якщо 100% працівників закладу освіти матимуть документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародний, внутрішній або іноземний сертифікат. (...)

Строк чинності COVID-сертифікатів, що підтверджують вакцинацію від COVID-19 однією дозою вакцини (жовті сертифікати) від дати введення дози становитиме 120 днів, двома дозами (зелений сертифікат) – 365 днів. COVID-сертифікат, що підтверджує негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції, діятиме 72 години. Термін дії сертифіката про одужання від COVID-19 становитиме 180 днів.

COVID-сертифікати матимуть кольорові відмітки виключно в цифровому форматі, друкувати їх на папері відповідного кольору не потрібно. Чинність сертифіката має бути підтверджена за допомогою Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

МОЗ оновив стандарти медичної допомоги пацієнтам з COVID-19 ([Урядовий портал](#)).

Стандарт надання медичної допомоги «Коронавірусна інфекція» постійно актуалізується, майже щомісяця, з урахуванням оновлених

рекомендацій ВООЗ, CDC, ECDC. Так, 8 вересня внесені зміни до наказу МОЗ від 28.03.2020 № 722 «Організація надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу (COVID-19)».

Зміни розширюють перелік осіб, яким проводитимуть попереднє скринінгове обстеження на визначення антигену SARS-CoV-2 з використанням швидких тестів та/або тесту на визначення антигену SARS-CoV-2 методом ІФА. (...)

Якщо немає можливості провести експрес-тестування з використанням швидких тестів на визначення антигену SARS-CoV-2, осіб із перших п'яти категорій у списку вище тестуватимуть із використанням методу ПЛР.

Лікар, який надає медичну допомогу в амбулаторних умовах, повинен інформувати центр контролю та профілактики захворювань МОЗ за адміністративно-територіальною належністю про результат лікування та/або припинення самоізоляції осіб, які підлягали визначенню підтвердженого випадку COVID-19, не пізніше ніж через 1 день від дати, коли він стане відомим. Раніше у лікарів на це було три дні.

Контактні вакциновані особи не самоізолюються.

Контактні особи, які отримали повний курс вакцинації, а також ті, хто перехворів на COVID-19 протягом останніх 6 місяців (з документальним підтвердженням), за відсутності симптомів не мають самоізолюватися. (...) Контактні особи, незалежно від того є в них симптоми чи немає, мають пройти тестування на 5–7 день після контакту та перебувати на самоізоляції. Припинити самоізоляцію можна при отриманні негативного результату тесту.

Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко: Україна однією з перших у світі зможе отримати інноваційні ліки проти COVID-19, - Віктор Ляшко (Урядовий портал).

У рамках робочого візиту Президента України Володимира Зеленського до Сполучених Штатів Америки Міністерство охорони здоров'я України підписало Меморандум про співпрацю із американською компанією MSD.

(...) Для Міністерства охорони здоров'я є пріоритетним збільшення пропозицій інноваційних лікарських засобів й імунобіологічних препаратів на ринку України та створення можливості локалізації їх виробництва в Україні на основі міжнародного партнерства, що є одним з кроків до фармацевтичної незалежності. Особливу зацікавленість в локалізації виробництв викликає прийняття закону про державну підтримку проектів із значними інвестиціями, так званих інвест-нянь та зрілості регуляторної системи в обігу лікарських засобів.

Співробітництво з MSD на основі взаємовигоди надасть можливість Україні здійснювати лікування пацієнтів, хворих на COVID-19, за рахунок забезпечення інноваційними лікарськими засобами.

Україна однією з перших у світі зможе отримати інноваційні ліки проти COVID-19 виробництва MSD. Ми вивчили уроки щодо невчасного підписання контрактів на інноваційні імунобіологічні препарати від COVID-19, тому нині команда МОЗ працює на випередження.

Міністерство охорони здоров'я закупило понад 14 тисяч флаконів Ремдесивіру для лікування пацієнтів з COVID-19 ([Укрінформ](#)).

31 серпня ДП «Медичні закупівлі України» уклало договір на закупівлю 14 346 флаконів препарату Ремдесивір.

Закупівля відбулася за спрощеною процедурою, оскільки Ремдесивір включено до переліку товарів, необхідних для запобігання поширенню COVID-19 (...).

На Прикарпатті оновили список лікарень, які прийматимуть хворих на COVID-19. У переліку – 11 головних закладів і два резервні ([Укрінформ](#)).

В області затверджено оновлений перелік закладів охорони здоров'я для госпіталізації пацієнтів з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2.

Наразі 11 медзакладів, які надають допомогу хворих на коронавірус, мають тримісячний запас медикаментів та засобів захисту. Тут розгорнуті 1276 ліжок, з них 98,4% забезпечені подачею кисню (...).

Гуманітарний вантаж зі США, який містить 60 тисяч флаконів з ліками проти коронавірусу, прибув в Україну – після розмитнення він буде розподілений по всіх регіонах ([Укрінформ](#)).

За сприяння Посольства в Україну був доставлений гуманітарний вантаж зі США, який надано американською благодійною організацією Direct Relief. Останні домовленості щодо отримання даного гуманітарного вантажу були узгоджені під час візиту Президента України до США.

Вантаж містить інноваційні лікарські препарати Bamlanivimab та Etesevimab, що застосовуються проти COVID-19. Їх загальна вартість сягає \$20 млн. Ліки рекомендовані для пацієнтів із легким та середнім ступенями тяжкості перебігу коронавірусної хвороби, особливо за наявності ризику переходу у важку форму.

В Україні медичну допомогу хворим на COVID-19 надаватимуть близько 250 лікарень, до першої хвилі уже готові майже 39 тисяч ліжок ([Укрінформ](#)).

Про це в інтерв'ю порталу Ліга повідомив заступник міністра охорони здоров'я, головний державний санітарний лікар Ігор Кузін.

За його словами, на стаціонарну допомогу таким хворим є 11,8 млрд грн. Крім того, 8 вересня оновлено стандарти лікування коронавірусної

хвороби відповідно до рекомендацій ВООЗ, Європейського бюро CDC, американського CDC.

Заступник міністра повідомив, що також закуплено спеціалізоване медобладнання, зокрема 161 апарат КТ і 146 рентген-апаратів для опорних лікарень.

Зараз, як повідомив Кузін, реанімаційні ліжка зайняті на 23%, ліжка з киснем – на 17%, апарати ШВЛ – на 8% (...).

Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до постанови № 1236, що встановлюють нові карантинні обмеження для запобігання поширенню COVID-19 ([Укрінформ](#)).

Зокрема, ухвалені зміни передбачають, що COVID-сертифікат матиме дві опції (жовту або зелену відмітку), та міститиме інформацію про вакцинацію, негативний результат тестування (діє 72 години) або одужання від COVID-19. Так званий «жовтий» сертифікат матиме інформацію про перше щеплення, а «зелений» – про повний курс.

Так, у разі введення жовтого рівня епідемічної небезпеки спрощено вимоги до роботи навчальних закладів. Вони працюватимуть за умови наявності не менше як 80% працівників з «жовтими» чи «зеленими» COVID-сертифікатами (...).

У Запоріжжі для надання медичної допомоги хворим на COVID-19 перепрофілювали 5 закладів охорони здоров'я, в них розгорнули майже 900 ліжок ([Укрінформ](#)).

Про це на сторінці у Фейсбуці повідомив міський голова Запоріжжя Володимир Буряк.

За інформацією Буряка, наразі в лікарнях наявні 73 апарати ШВЛ, забезпеченість киснем сягає майже 130% - як завдяки кисневим концентраторам, так і завдяки централізованому постачанню кисню. Всього в лікарнях «першої хвилі» облаштовано 903 кисневі точки.

За січень-серпень 2021 року здійснено видатків на боротьбу з COVID-19 у розмірі понад 30 млрд грн ([Укрінформ](#)).

У цілому на боротьбу з COVID-19 у 2021 році передбачено понад 36 млрд грн.

Євроінтеграційний курс України

Під час форуму «Європа: напрямок відбудова» в ході робочого візиту в Республіку Польща Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль 9 вересня провів зустріч із Прем'єр-міністром Словенії Янезом Яншею ([Урядовий портал](#)).

Сторони обговорили поглиблення двосторонніх відносин та європейську інтеграцію України.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Україна прагне зміцнювати та розвивати Східне партнерство шляхом реалізації конкретних та дієвих проєктів. Розраховуємо на успішне проведення саміту Україна-ЄС у жовтні цього року та на підтримку Словенії в оновленні торговельної частини Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом.

Україна очікує на укладення угоди з ЄС про Спільний авіаційний простір, і висловив сподівання, що Словенія посприє в прискоренні цього питання.

Одним із важливих етапів євроінтеграції України є синхронізація української енергосистеми з європейською мережею ENTSO-E.

Ми завершили всі технічні питання і плануємо цієї зими відпрацювати у відокремленому режимі. Наша мета – це від'єднання від енергосистеми Білорусі та РФ та синхронізація з європейською енергетичною мережею у 2023 році.

Прем'єр-міністри України та Словенії також обговорили розвиток торгово-економічних відносин між країнами. Денис Шмигаль запропонував провести дев'яте засідання Спільної українсько-словенської комісії з питань торговельно-економічного співробітництва.

Інтенсифікація зусиль Молдови і України для інтеграції в Європейський Союз допоможе побудувати краще майбутнє ([Укрінформ](#)).

Про це Президент Молдови Мая Санду зазначила в рамках спільної заяви з Президентом Румунії, Польщі і України в Кишиневі.

Санду наголосила, що співробітництво з Румунією, Польщею і Україною допоможе зміцнювати незалежність Молдови. Вона зауважила, що Молдова має справжніх друзів і регіональних партнерів та хоче бути більш активною в регіональному і глобальному плані (...).

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Мінфін: За програмою «Доступна іпотека 7 %» підписано 759 кредитних договорів на 643,78 млн грн ([Урядовий портал](#)).

Станом на 30 серпня поточного року уповноваженими банками з виконання Державної програми «Доступна іпотека 7%» підписано 759 кредитних договорів на загальну суму 643,78 млн грн, при чому як на первинному (23,16 %), так і вторинному (відповідно – 76,84 %) ринках.

Загалом до уповноважених банків надійшло 1123 заявки на участь у програмі на загальну суму 967,25 млн грн, з яких 22,48 % становить первинний ринок і 77,52 % – вторинний.

Мінфін: Доступні кредити 5–7–9 %: за тиждень 351 кредитна угода на 1 млрд грн ([Урядовий портал](#)).

ід моменту старту Державної програми «Доступні кредити 5–7–9 %» уповноважені банки видали 23 326 кредитів на загальну суму 61,4 млрд грн.

З них:

- 21,06 млрд грн були видані в якості рефінансування попередньо отриманих кредитів;
- 7,4 млрд грн підприємці отримали на інвестиційні цілі;
- 32,96 млрд грн у якості антикризових кредитів.

За тиждень уповноважені банки Програми видали 351 кредит на загальну суму 1 млрд грн.

Децентралізація та реформа державного управління

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Місцева влада може збалансовано розв'язати питання з тарифами на тепло та гарячу воду у власних громадах ([Урядовий портал](#)).

Уряд більше не встановлює тарифи на тепло й гарячу воду, але допоможе місцевим керівникам з погашенням заборгованості, аби такі тарифи були справедливими для людей.

Очільник Уряду привітав підписання Президентом України закону № 1639, який передбачає здійснення реструктуризації боргів теплокомуненерго за спожитий природний газ.

Це допоможе відшкодувати заборгованість, яка виникла через різницю в тарифах на тепло та гарячу воду. Взимку цього року Уряд підписав меморандум із мерами міст, де обіцяв розв'язати ці питання. Свою обіцянку виконуємо.

Місцевій владі це дасть змогу збалансовано розв'язати питання з тарифами на тепло та гарячу воду у власних громадах. Крім того, підписаний закон дозволяє підприємствам теплоенергетики належно підготуватися та пройти опалювальний сезон.

Мінрегіон: В Україні реалізують проект підтримки громад в управлінні земельними ресурсами ([Міністерство розвитку громад та територій України](#)).

Заступник Міністра розвитку громад та територій В'ячеслав Негода:

Українські громади отримали право управляти власними земельними ресурсами – тож наразі перед ними стоять амбітні завдання у цій площині та нові вимоги до планування територій на місцевому рівні.

Якщо раніше громада управляла територією, яка була в межах забудови населених пунктів, сьогодні децентралізація значно розширила горизонти її управління. Водні, лісові ресурси, землі сільськогосподарського призначення – тепер громади їх господарі. Завдання – не тільки провести інвентаризацію таких ресурсів та їх оцінку, але й розробити комплексні

плани просторового розвитку. Тільки так можливо ефективно управляти цим стратегічним ресурсом. І у цих питаннях громадам потрібна допомога.

Так, у рамках проекту «Підтримка громад в управлінні землями», який запроваджує громадська спілка «Укргео», заплановані навчання та консультації, вивчення досвіду кращих практик управління земельними ресурсами, напрацювання пропозицій щодо розв'язання проблемних питань земельних відносин на національному рівні тощо.

Зазначимо, реалізація цього проекту допоможе громадам у всіх областях України впровадити сучасні інструменти управління землями. Бенефіціарами проекту стануть, у першу чергу, територіальні громади, їх голови та землевпорядники. Планується охопити щонайменше 800 територій.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

На складах українських теплових електростанцій (ТЕС) запаси вугілля на 6 вересня становили 766 тис. тонн, що на 6,4% більше, ніж на 30 серпня ([Укрінформ](#)).

Ситуація з накопиченням вугілля на складах ТЕС покращилася. Зокрема, за останні 10 днів поставки вугілля склали 52,9 тис. тонн, тоді як витрата — 49,9 тис. тонн. Однак запаси вугілля на складах ТЕС залишаються надзвичайно низькими.

В Укренерго підкреслили, що відповідно до затвердженого Міненерго графіка накопичення палива, на складах ТЕС у 2,3 раза менше вугілля, ніж має бути на 6 вересня (...).

Міністри енергетики України та Сполучених Штатів Америки підписали заяву про започаткування стратегічного діалогу у сфері енергетики й клімату ([Укрінформ](#)).

Згідно з інформацією Офісу Президента, спільна заява Департаменту енергетики Сполучених Штатів Америки та Міністерства енергетики України щодо посилення двосторонньої співпраці у сферах енергетики та клімату передбачає посилення двосторонньої взаємодії у питаннях покращення належного корпоративного управління на державних підприємствах енергетичного сектору України, зокрема шляхом залучення міжнародних незалежних наглядових рад.

Заява також фіксує готовність Сполучених Штатів допомагати Україні в питаннях розвитку більш конкурентоспроможних та прозорих енергетичних ринків, декарбонізації економіки та забезпечення енергетичної безпеки й експортного потенціалу держави шляхом розробки та впровадження комплексного плану енергетичного сектору, який передбачає взаємовигідну співпрацю у сферах ядерної енергетики, сонячної та вітрової енергії, водню, накопичення енергії, уловлювання, використання та

зберігання вуглецю, кібер- і фізичної безпеки, а також інших технологій, заявили в ОП (...).

Верховний суд підтвердив право «Укренерго» вимагати сплату тарифу на передачу електроенергії при експорті; заборгованість з оплати цього тарифу наразі перевищує 2 млрд грн ([Укрінформ](#)).

Скасувати необхідність сплати тарифу на передачу при експорті електроенергії намагалася компанія «ДТЕК Західенерго», оскарживши у суді зміни до Кодексу системи передачі прийняті у лютому 2020 року Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

У компанії підкреслили, що рішення Верховного суду дає Укренерго підстави для стягнення з учасників ринку заборгованості по сплаті тарифу на передачу електроенергії при експорті. Наразі загальна сума цієї заборгованості оцінюється в понад 2 млрд грн.

Міністр енергетики України Герман Галущенко: Посилення співпраці з американськими партнерами сприятиме зміцненню енергетичної незалежності України ([Міністерство енергетики України](#)).

Міністр енергетики України Герман Галущенко і керівництво НАЕК «Енергоатом» та Westinghouse Electric обговорили плани поглиблення українсько-американської співпраці у сфері ядерної енергетики.

Йшлося про реалізацію євроінтеграційних прагнень України та спільних проєктів із можливістю залучення до них американських фінансових інституцій.

Керівники НАЕК «Енергоатом» та Westinghouse Electric в присутності Міністра енергетики України Германа Галущенка підписали лист про наміри, який затверджує досягнуті домовленості та визначає нові напрямки співпраці в майбутньому у інших сферах, окрім добудови нових енергоблоків АЕС. Документ підписано під час робочого візиту до США Президента України Володимира Зеленського.

Україна і США підписали спільну заяву щодо співпраці в сферах енергетики і клімату ([Міністерство енергетики України](#)).

Міністр енергетики України Герман Галущенко та Секретар з питань енергетики Дженіфер М. Гренголл підписали спільну заяву Департаменту енергетики США та Міністерства енергетики України щодо посилення двосторонньої співпраці в сферах енергетики та клімату. Документ підписано в присутності Президента України Володимира Зеленського, який перебуває з робочим візитом у Сполучених Штатах Америки.

Міністр енергетики України Герман Галущенко:

Сьогодні ми починаємо Стратегічний діалог з енергетики та клімату з американськими партнерами, як ключовий інструмент постійної співпраці в енергетиці між США та Україною. В нас спільні цілі, серед яких ключовими

є декарбонізація енергетичної галузі та досягнення високого рівня енергетичної безпеки та стабільності в Східній Європі.

Документ фіксує готовність США допомагати Україні у питаннях розвитку конкурентоспроможних та прозорих енергетичних ринків, декарбонізації економіки та зміцнення енергетичної безпеки. Передбачається взаємовигідне партнерство у сферах ядерної енергетики, сонячної та вітрової енергії, водню, накопичення енергії тощо.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: Уряд надав місцевій владі всі інструменти, аби тарифи на тепло та гарячу воду не змінювалися в цьому опалювальному сезоні ([Урядовий портал](#)).

Тарифи на тепло формуються місцевою владою. І обов'язок місцевої влади, встановити такі тарифи, які не будуть тягарем для українців. Зі свого боку Уряд готовий підставити місцевій владі плече, аби тарифи для людей не зростали. Ми постійно в контакті з органами місцевого самоврядування в цьому питанні.

Глава Уряду додав, що ухвалений Закон України № 1639 дозволяє виконати умови меморандуму, укладеного між Урядом та Асоціацією міст, зокрема компенсувати підприємствам ТКЕ різницю в тарифах. Це у свою чергу дозволить постачати гарячу воду й тепло для населення за стабільними цінами.

Уряд обіцяв не збільшувати цього року тарифи на електроенергію. Свою обіцянку дотрималися. Крім того, ми зменшили тарифи для 80 % домогосподарств.

(...) Готовність до опалювального сезону зараз становить 83 %. У ПСГ наразі закачано більше 18 млрд кубічних метрів газу, що вище середнього показника більшості попередніх років.

У Міненерго визначили першочергові кроки для проходження ізольованого режиму роботи енергосистеми України в рамках підготовки до синхронізації з ENTSO-E ([Міністерство енергетики України](#)).

За участі Міністра енергетики Германа Галущенка відбулося чергове засідання робочої групи щодо супроводження процесу інтеграції об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав – членів Європейського Союзу.

Учасники наради обговорили динаміку процесу синхронізації, стан виконання напрацьованих рішень та ключові проблемні питання, які потрібно вирішити для завершення об'єднання української та європейської енергосистем.

Зокрема, НЕК «Укренерго» представило попередні результати досліджень, проведені Консорціумом операторів системи передачі ENTSO-E щодо статичної та динамічної стійкості ОЕС України та можливості її об'єднання з енергосистемою континентальної Європи. Попередні

результати дають підстави говорити, що українська енергосистема буде готова до проходження ізольованого режиму у 2022 році. Очікується, що остаточні результати звіту будуть презентовані в жовтні 2021 року.

Програма розвитку українського експорту

Кабінет Міністрів надав повноваження на право здійснення експорту, імпорту товарів військового призначення ще двом суб'єктам господарювання ([Укрінформ](#)).

Відповідну постанову ухвалено 1 вересня на засіданні уряду.

Так, дозволи на експорт, імпорт товарів військового призначення отримали: ТОВ «Науково-виробнича компанія «ВК Система». Напрямок діяльності товариства є виробництво, ремонт та модернізація бронетанкової, інженерної, автомобільної техніки і стрілецької зброї; державне підприємство «Красилівський агрегатний завод», продукція, що виробляється підприємством, є стандартним підвісним обладнанням літаків МІГ-29, СУ-24, СУ-27.

Повноваження на право здійснення експорту та імпорту товарів військового призначення встановлюється урядом на період до 5 років і продовжується автоматично на кожні наступні 5 років.

Україна у січні-липні 2021 року збільшила імпорт агропродовольчої продукції на 19,4%, експорт – на 6,7%, порівняно з аналогічним періодом минулого року ([Укрінформ](#)).

В товарній структурі міжнародної торгівлі агропродукцією за 7 місяців 2021 року найбільше з України експортували: олія – 28,3%, кукурудза - 28%, пшениця – 10,2%.

В експорті української агропродукції найбільшу нішу займають азійські країни.

За січень – липень 2021 року Китай експортував українських товарів на 2,4 млрд дол. США, Індія – на 947 млн дол. США.

Водночас Нідерланди експортували на 908 млн дол. США, Іспанія – на 538 млн. дол. США.

Сумарний експорт електроенергії за 30 серпня – 5 вересня 2021 року становив 79,2 млн кВт-год. Імпорт минулого тижня становив 0,4 млн кВт-год ([Укрінформ](#)).

Середньодобовий експорт з «острова Бурштинської ТЕС» порівняно з 25-29 серпня зменшився на 2,6% - до 8,7 млн кВт-год., а з ОЕС України — на 44%, до 2,6 млн кВт-год. Причиною такого значного скорочення експорту з «ОЕС України» Укренерго називає зменшення у 2 рази обсягів експорту до Польщі (зі 155 тис. кВт-год у серпні до 70 тис. кВт-год у вересні). Крім цього,

у вересні експорт електроенергії до Молдови здійснювався лише у нічні години (1-7 години за київським часом), тоді як у серпні впродовж усієї доби.

Україна в сезоні 2020/21 року різко наростила обсяги і розширила географію експорту цибулі ріпчастої. Загалом на зовнішні ринки було здійснено постачання понад 34,1 тис. тонн цибулі на суму \$6,5 млн ([Укрінформ](#)).

За інформацією аналітиків, це був найбільший обсяг експорту за останні вісім сезонів, однак далеко не рекордний, тому що в сезоні 2012/13 років Україна експортувала 54,3 тис. тонн цибулі.

Позитивом можна назвати суттєве розширення географії експорту української цибулі в сезоні 2020/21. Більше ніж половину всієї цибулі було експортовано до країн Євросоюзу, причому в значних обсягах більше ніж до 10 країн ЄС. Але основні обсяги цибулі надійшли в Румунію - понад 40% всього експорту.

До країн Близького Сходу було експортовано 18% цибулі, приблизно стільки ж і в країни СНД. На Близькому Сході кількість покупців цибулі з України продовжувала розширюватися, а основними імпортерами були Ірак і Туреччина. А в СНД українську цибулю закуповували у великих обсягах тільки Білорусь, Азербайджан і Молдова (...).

Український експорт зернових та зернобобових культур у 2021/2022 маркетинговому році (МР), із 1 липня і станом на 10 вересня 2021 року, становить 10 290 тис. тонн, що майже на 1085 тис. тонн більше, ніж за аналогічний період минулого МР ([Укрінформ](#)).

З 1 липня по 10 вересня 2021 року було експортовано 5922 тис. тонн пшениці (на 252 тис. тонн менше, ніж за аналогічний період 2020/2021 МР), 2992 тис. тонн ячменю (на 593 тис. тонн більше), 14,3 тис. тонн жита (на 12,8 тис. тонн більше), 1338 тис. тонн кукурудзи (на 730 тис. тонн більше).

Також за цей період експортовано 24,4 тис. тонн борошна пшеничного (на 12,5 тис. тонн менше, ніж за аналогічний період 2020/2021 МР).

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль: Україна й Молдова домовилися про зміцнення торговельних відносин ([Урядовий портал](#)).

Зміни до угоди про вільну торгівлю передбачають, що в торгівлі між Україною й Молдовою застосовуватимуться Пан-євро-середземноморські правила походження товарів.

Це велика зміна в торгових відносинах. Перехід на ці правила походження товарів об'єднує українську й молдовську Угоди про асоціацію з ЄС в одну систему. Рік тому ми зробили такий крок із Грузією. Тож тепер ми поєднуємо торгові режими усіх держав Асоційованого тріо між собою та з ЄС.

Глава українського Уряду зауважив, що система пан-євро-середземноморської кумуляції дозволяє торгувати товарами, які вироблені з компонентів, що можуть походити з усіх країн у цій системі.

Цей протокол є ще одним кроком до виходу країн Асоційованого тріо з торгових відносин СНД і переходу до ЄС-центричної економіки.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль України обговорив збільшення квоти автодозволів із Головою Ради Міністрів Польщі ([Урядовий портал](#)).

Попри пандемію, рівень двосторонньої торгівлі товарами та послугами між країнами за результатами I півріччя сягнув майже 5 млрд доларів.

Така позитивна динаміка дає можливість нам обговорити механізми співробітництва, які сприятимуть подальшому зростанню рівня двосторонньої торгівлі та збільшення рівня інвестицій.

Ми максимально використовуємо можливості поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Повернення кількості автодозволів до 200 тисяч на рік дозволить нам виконати наші зобов'язання перед європейськими партнерами.

Сторони також обговорили реалізацію проектів з розбудови прикордонної інфраструктури задля підвищення ефективності функціонування пунктів пропуску та розвитку двосторонньої торгівлі.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль обговорив зміцнення торговельної та інвестиційної співпраці з Міністром торгівлі й промисловості Катару ([Урядовий портал](#)).

Зміцнення співпраці в торговельній та інвестиційній сферах обговорили під час зустрічі 2 вересня Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль і Міністр торгівлі та промисловості, в. о. Міністра фінансів Держави Катар Алі бін Ахмед Аль-Куварі.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Розвиток всебічної та взаємовигідної співпраці з Катаром є важливим пріоритетом зовнішньої політики України. Він відзначив активізацію торгівлі між Україною та Катаром упродовж 2017–2020 років.

За підсумками 2020 року обсяг торгівлі товарами й послугами між нашими країнами склав 146 млн доларів. Динаміка товарообігу між Україною і Катаром дає нам підстави очікувати подальшого зростання.

Міністр торгівлі та промисловості, в. о. Міністра фінансів Держави Катар Алі бін Ахмед Аль-Куварі:

Завдяки домовленостям Президента України та Еміра Катару було проведено друге засідання Спільної комісії з економічного, торговельного та технічного співробітництва, на якому було визначено пріоритетні напрями співпраці, зокрема в торговельно-економічній, інвестиційній, сільськогосподарській сферах.

Також за підсумками засідання Спільної комісії було досягнуто домовленість про створення Спільної бізнес-ради.

Економіка та фінанси

Держбюджет-2021: за січень-серпень 2021 року до загального фонду надійшло 700 млрд грн, або 104,1 % від плану ([Урядовий портал](#)).

За оперативними даними Державної казначейської служби, у серпні 2021 року до загального фонду державного бюджету надійшло 118,6 млрд гривень. Місячний розпис виконано на 102,0 % (+2,4 млрд грн).

За платежами від ДПС надходження склали 79,4 млрд грн або 103,1% від розпису серпня (+2,4 млрд грн), у тому числі:

- податку на доходи фізичних осіб та військового збору – 11,0 млрд грн;
- податку на прибуток підприємств – 36,9 млрд грн;
- рентної плати за користування надрами – 6,2 млрд грн;
- акцизного податку з вироблених в Україні товарів – 6,1 млрд грн;
- податку на додану вартість – 15,3 млрд грн (зібрано 26,1 млрд, відшкодовано 10,8 млрд).

Находження до загального фонду держбюджету митних платежів становили 36,4 млрд грн, або 100,4 % від розпису липня (+0,2 млрд грн). Із загальної суми надходжень 33,9 млрд грн надійшло у вигляді податку на додану вартість, 2,4 млрд грн – ввізного мита.

У цілому до загального фонду державного бюджету за січень – серпень 2021 року надійшло 700,0 млрд грн, або 104,1 % від розпису звітнього періоду (+27,7 млрд грн). За платежами, сплату яких до бюджету контролює Державна податкова служба, надходження становили 409,9 млрд грн, розпис на січень – серпень виконано на 105,4 % (+21,0 млрд грн), Державна митна служба – 244,1 млрд грн, виконання становило 103,5 % (+8,3 млрд грн).

Надходження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування за 8 місяців 2021 року становили 221,4 млрд грн, що на 7,7 млрд грн перевищило очікувані (планові) показники ДПС на відповідний період. Із зазначеної суми 27,1 млрд грн надійшло у серпні.

За оперативними даними ДКСУ за січень-серпень 2021 року видатки за загальним фондом державного бюджету становили 717,1 млрд грн, або 91,6 % від розпису звітнього періоду. Фінансування соціальних видатків, видатків на оборону, на обслуговування боргу та субвенції й дотації місцевим бюджетам здійснювалось у повному обсязі відповідно до розпису на підставі платіжних доручень.

За січень-серпень 2021 року державний бюджет виконано з дефіцитом у сумі 6 млрд грн, у тому числі загальний фонд з дефіцитом у розмірі 13,3 млрд грн, при розписі загального фонду звітнього періоду у сумі 110,3 млрд гривень.

Фактичні державні запозичення до загального фонду державного бюджету за січень-серпень 2021 року становили 302,1 млрд грн, або 72,4 % від запланованих на цей період.

Від розміщення ОВДП на фінансування державного бюджету залучено 240,1 млрд грн, у тому числі в іноземній валюті 63,5 млрд грн (\$1,8 млрд та €418,1 млн євро).

Крім цього, було здійснено випуск ОВДП в обсязі 1,8 млрд грн з подальшим придбанням у державну власність в обмін на такі облигації акцій ПрАТ «Експортно-кредитне агентство» (постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2021 р. № 268 «Про збільшення статутного капіталу приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство»).

Із зовнішніх джерел залучено 60,2 млрд грн, зокрема:

- 48,2 млрд грн (\$1,75 млрд) шляхом розміщення 8-річних ОЗДП під 6,876 % річних та їх дорозміщення з дохідністю 6,30 %;
- 0,4 млрд грн (\$15,0 млн) отримання коштів позики МБРР в рамках проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України»;
- 1,5 млрд грн (\$55,0 млн) отримання коштів позики МБРР у рамках проекту «Друге додаткове фінансування, спрямоване на подолання наслідків пандемії COVID-19»;
- 0,1 млрд грн (\$5,0 млн) отримання коштів позики МБРР у рамках проекту «Додаткове фінансування для проекту «Модернізація системи соціальної підтримки населення України»;
- 0,3 млрд грн (\$12,4 млн) отримання коштів від МБРР у рамках програми «Додаткове фінансування проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей»;
- 9,6 млрд грн (\$350 млн) надходження коштів позики МБРР для системного проекту «Перша позика на політику розвитку у сфері економічного відновлення».

При цьому, платежі з погашення державного боргу за січень-серпень 2021 року склали 283 млрд грн (99,5 % плану), платежі з обслуговування – 87,1 млрд грн (91,2 % плану).

У проекті держбюджету на 2022 рік збільшено видатки на надання пільг і житлових субсидій ([Урядовий портал](#)).

У законопроекті «Про Державний бюджет України на 2022 рік» передбачено збільшення видатків на надання пільг і житлових субсидій порівняно з показниками цього року на 3,2 млрд гривень. Загальна сума, яку передбачається спрямувати на житлові субсидії, становить 38,4 млрд гривень. При плануванні видатків на фінансування субсидій важливими факторами є кількість одержувачів цього виду соціальної підтримки та розміри нарахованих субсидій, а на ці показники, в свою чергу, впливають рівень доходів населення та встановлені тарифи на житлово-комунальні послуги.

Тому важливим пріоритетом політики Уряду у наступному році є прискорене зростання заробітних плат та інших доходів, особливо соціально

вразливих категорій, та збереження діючого рівня тарифів на енергоносії, зокрема теплову енергію.

Наразі всі житлові субсидії за серпень поточного року профінансовані ще 1 вересня для проведення виплат одержувачам через установи банків та пошту. На ці видатки спрямовано майже 1 мільярд гривень.

У серпні загальна заборгованість із заробітної плати зменшилася майже на 106 млн грн, – мінекономіки ([Міністерство економіки України](#)).

Заступниці Міністра економіки України Світлани Глущенко:

За оперативними даними Державної служби України з питань праці станом на 30 серпня має місце поступова позитивна динаміка щодо зменшення заборгованості із заробітної плати у порівнянні з 1 липня 2021 року. Зокрема, упродовж серпня борг зменшився на 105,6 млн грн, або майже на 3 %.

Під час чергового засідання Міжвідомчої робочої групи з питань погашення заборгованості із заробітної плати 2 вересня в Києві.

(...) Заборгованість із виплати заробітної плати у серпні зросла лише у двох регіонах – Волинській та Закарпатській областях. Також зменшується сума боргу на підприємствах, що знаходяться у сфері управління центральних органів виконавчої влади, – за серпень цього року борги зменшились на 131,5 млн гривень.

У розрізі центральних органів влади впродовж серпня борги збільшилися на підприємствах Державного космічного агентства України та Фонду держмайна України.

Стан оборонної галузі

Президент Сполучених Штатів Джо Байден підтримує вступ України в НАТО, але як і коли це відбудуватиметься, сторони не обговорювали ([Укрінформ](#)).

Про це сказав Президент України Володимир Зеленський, коментуючи журналістам результати переговорів у Білому домі у середу.

За словами Зеленського, Президенти також обговорили проблеми безпеки в Чорноморському регіоні. Він не розповів про деталі домовленостей, зазначивши, що не може їх розкривати.

Рамкову угоду між Міністерством оборони України та Міністерством оборони США щодо стратегічних основ оборонного партнерства міністр оборони Андрій Таран охарактеризував як проривні документи та безпрецедентні можливості ([Укрінформ](#)).

Серед цілей, які підписана угода визначає для двосторонніх відносин у сфері оборони, передусім слід виокремити зосередження безпекової допомоги США в інтересах протидії російській агресії та відновлення територіальної цілісності України. Таран, що завдяки партнерській співпраці

зі Сполученими Штатами Америки ми отримуємо нові дієві, у тому числі ресурсні, інструменти для розбудови могутніх та сучасних Збройних сил України.

Дуже важливим є і те, що дана Рамкова угода створює можливості для підтримки з боку США у проведенні реформ у сфері оборони України з метою набуття нашою державою повноправного членства в НАТО, зауважив Таран (...).

Президент увів у дію рішення Ради національної безпеки й оборони щодо розвитку Військово-Морських Сил Збройних Сил України до 2031 року ([Укрінформ](#)).

Саме рішення не оприлюднене, має гриф «Таємно».

Президент Володимир Зеленський затвердив нову Стратегію кібербезпеки України, яку схвалила Рада нацбезпеки та оборони 14 травня цього року ([Укрінформ](#)).

Також у документі Зеленський визнав такою, що втратила чинність попередня Стратегія кібербезпеки, яка була затверджена Президентом України 15 березня 2016 року.

Згідно з опублікованим текстом Стратегії, забезпечення кібербезпеки є одним із пріоритетів у системі національної безпеки України і реалізація зазначеного пріоритету буде здійснюватися шляхом посилення спроможностей національної системи кібербезпеки для протидії кіберзагрозам у сучасному безпековому середовищі (...).

Сполучені Штати Америки підтвердили готовність зробити все від них можливе, аби допомогти Україні припинити війну і забезпечити систему стійкої безпеки ([Укрінформ](#)).

Про це розповів керівник Офісу Президента Андрій Єрмак в ефірі програми «Право на владу» на телеканалі «1+1», коментуючи візит української делегації на чолі з Главою держави до США.

Єрмак також зазначив, що на зустрічі українського та американського Президентів питання заміни Мінської платформи чи відмову від неї не розглядалося.

За його словами, у тому числі це стосується і «Північного потоку-2», оскільки позиція України тут полягає в тому, що він є не комерційним проєктом, а питанням, «яке повністю стосується національної безпеки».

Рада постійних представників країн-членів ЄС на рівні послів (Coreper) 8 вересня підтримала рішення щодо продовження пакету санкцій за дії, що підривають суверенітет та незалежність України, на наступні півроку ([Укрінформ](#)).

Україна вітає рішення Комітету Постійних представників ЄС з продовження санкцій щодо 177 фізичних та 48 юридичних осіб, що підривають суверенітет нашої держави.

За словами першої заступниці міністра закордонних справ Еміне Джапарової дія санкцій ЄС має продовжуватися до моменту повної деокупації територій України, що незаконно окуповані Російською Федерацією. Україна працюватиме разом з ЄС над розширенням сфери застосування санкцій, зокрема на осіб, відповідальних за порушення прав людини, включно із незаконними арештами 3 та 4 вересня цього року в Криму.

Сполучені Штати непохитно підтримують суверенітет і територіальну цілісність України й продовжуватимуть працювати над притягненням Росії до відповідальності за її агресію ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться у спільній заяві щодо стратегічного партнерства України та США, опублікованій на сайті Президента України.

Згідно з наведеними в заяві даними агресія Росії, включно з війною на сході України та захопленням Криму, забрала понад 14 тисяч життів українців, дестабілізувала Європу та Чорноморський регіон, а також поставила під загрозу глобальний, заснований на правилах порядок.

Сполучені Штати також підтримують зусилля України у використанні Кримської платформи для зосередження міжнародної уваги та дій на гуманітарних і безпекових наслідках російської окупації Криму з метою мирного відновлення контролю України над цією територією відповідно до міжнародного права (...).

Прогрес Києва у переході на стандарти НАТО є очевидним, але ще багато потрібно зробити, а тому Північноатлантичний альянс повинен активізувати свою підтримку України ([Укрінформ](#)).

Про це під час дискусійної панелі на тему «НАТО-Україна: шлях вперед», організованої виданням Kyiv Post та представництвом НАТО в Києві, заявила директор Центру інформації та документації НАТО в Україні Вінета Кляйне.

За її словами, країни-члени Альянсу абсолютно чітко артикують, наскільки Україна є важливою для трансатлантичної безпеки і наскільки важливими є суверенітет, територіальна цілісність і здатність України протидіяти зовнішній агресії.

Кляйне зауважила, що є різні думки з приводу реалізації щорічної національної програми співробітництва Україна–НАТО.

Вона підкреслила, що у штаб-квартирі НАТО панує переконання, що у порівнянні з ситуацією, яка була ще кілька років тому, є «величезна різниця»: більша націленість Києва на досягнення результату, зосередження на реалізації цілей (...).

Президент США Джо Байден доручив Держдепартаменту виділити Україні до 60 мільйонів доларів із коштів Пентагону ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться в меморандумі, оприлюдненому у п'ятницю, 27 серпня, на сайті Білого дому:

Нааявною у мене відповідно до Конституції США владою я делекую держсекретареві повноваження направити до \$60 мільйонів на оборонні виробы та послугы Міністерства обороны, а також на військову освіту і підготовку для надання допомоги Україні.

Президент Володимир Зеленський увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України» ([Укрінформ](#)).

Контроль за виконанням рішення РНБО, введеного в дію цим указом, покладається на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Приєднання України до Північноатлантичного альянсу є питанням стратегічного значення для безпеки усієї Європи, а також Сполучених Штатів ([Укрінформ](#)).

Таку думку висловив експредставник Держдепартаменту США з питань України (2017-2019 рр.) Курт Волкер під час організованого Kyiv Post вебінару на тему відносин України та НАТО.

За його словами, Україна зробила багато щодо виконання критеріїв для членства в НАТО, а потрібно зробити ще більше. Проте, на його думку, все впирається не стільки у виконання цих критеріїв, як у політичні питання.

Він переконаний, що Альянс має почати говорити про «реальні речі» у питанні членства України в НАТО. Виконання ж Києвом конкретних речей, з іншого боку, також може «змінити політичну динаміку» в окремих країнах-членах НАТО щодо питання членства України (...).

Зміцнення системи національної безпеки

Фахівці Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки СБУ у серпні припинили та нейтралізували 43 кібератаки на інформаційні системи органів влади ([Укрінформ](#)).

За інформацією спецслужби, це відбулося завдяки аналізу понад 36 000 критичних подій інформбезпеки, виявлених за місяць.

Основними типами виявлених кіберзагроз (хакерських атак) були з'єднання з командно-контрольними серверами (C&C Server); спроби отримання несанкціонованого доступу (Brute Force Attack); атаки на вебдодатки (Web App Attack); шкідливе програмне забезпечення (Malware).

У спецслужбі нагадали, що на базі Ситуаційного центру забезпечення кібербезпеки СБУ функціонує система управління подіями інформаційної

безпеки (SIEM), яка моніторить події у режимі реального часу і дозволяє аналізувати стан інформаційної безпеки.

Кіберфахівці Служби безпеки України викрили у Києві потужну ботоферму, яку інтернет-агентура Російської Федерації використовувала для дискредитації України перед міжнародною спільнотою ([Укрінформ](#)).

За завданням своїх «кураторів» зловмисники поширювали через соцмережі антиукраїнські гасла та дезінформацію щодо результатів проведення Кримської платформи. Основна діяльність зловмисників була сфокусована на мережах Facebook, Instagram та Tik-Tok.

Для розповсюдження викривлених фактів та відвертої дезінформації вони адміністрували понад 15 тис. анонімних акаунтів. Свої дописи публікували від імені «пересічних громадян».

Встановлено, що серед організаторів протиправної діяльності – четверо жителів Києва.

У Херсоні викрито групу інтернет-агентів спецслужб РФ, завданням яких була дискредитація Кримської платформи ([Укрінформ](#)).

За інформацією СБУ, зловмисники за завданням своїх «кураторів» закликали через соцмережі до захоплення влади та зміни меж державного кордону України.

Окрім цього, російські спецслужби відпрацьовували агентам цільові інформаційні завдання із дискредитації Кримської платформи, її учасників та результатів. Для приховування протиправної діяльності агітатори публікували свої дописи від імені «лідерів громадської думки».

Встановлено, що до складу ворожого осередку входило кілька місцевих жителів. Інформацію для своїх «публікацій» вони отримували з пропагандистських інтернет-ресурсів РФ, а також сайтів незаконних збройних формувань так званих «Л/ДНР» (...).

Президент Володимир Зеленський увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони від 14 травня «Про невідкладні заходи з кібероборони держави» ([Укрінформ](#)).

Згідно з рішенням РНБО, уряду доручено:

Невідкладно з метою створення у системі Міністерства оборони України кібервійськ та набуття ними відповідних спроможностей здійснити розрахунки потреб щодо: обсягу матеріально-технічних та фінансових ресурсів, необхідних для створення та забезпечення належного функціонування кібервійськ; комплектування особового складу кібервійськ з урахуванням оптимального співвідношення військовослужбовців, працівників Міністерства оборони України, а також зарахованих у запас, резервістів та інших категорій осіб.

Служба безпеки України припинила діяльність ботоферми, через яку створювали акаунти для поширення замовних матеріалів із Російської Федерації ([Укрінформ](#)).

За період роботи зареєстровано майже 50 тисяч фейкових акаунтів, які створювали «альтернативну реальність» у соцмережах, у тому числі в українському сегменті.

Організатором ботоферми виявився мешканець Харківщини. Він має чималий досвід у сфері телекомунікацій, тому успішно налагодив механізм реєстрації «липових» профілів у соцмережах. За наявною інформацією, чоловік створював акаунти і передавав їх замовникам. На одну SIM-карту він реєстрував до 5 фейкових облікових записів у різних соціальних мережах.

Оплату за виконані замовлення зловмисник отримував у рублях, через електронні платіжні системи. «Армія ботів» поширювала публікації та коментарі, спрямовані на: зрив національної програми вакцинації; виправдання збройної агресії РФ на сході України; дискредитацію української влади.

Правоохоронна галузь та боротьба зі злочинністю

Міністр внутрішніх справ Денис Монастирський: У кожній об'єднаній територіальній громаді має працювати поліцейський офіцер ([Міністерство внутрішніх справ України](#)).

Наша мета – до кінця наступного року поліцейських офіцерів громади має бути дві тисячі осіб.

Поліцейські, які працюють на місцях, можуть повернути простому громадянину в селі, селищі, місті відчуття безпеки. Цей проект має жити. Дякую міжнародним партнерам за передачу авто та представникам місцевих громад, які дбають про своїх жителів.

Голова Нацполіції Ігор Клименко:

Нині службу несе 632 офіцери громади. Наразі ми обслуговуємо шість мільйонів громадян, які проживають у більш ніж чотирьох тисячах населених пунктах, а всього в Україні їх майже 30 тисяч. (...)

Кожен поліцейський, який невдовзі приїде в громаду, має бути забезпечений робочим місцем, автомобілем і житлом.

Поліцейський живе і працює в громаді, тому дуже важливою є співпраця місцевих органів влади, громад і поліції. Я закликаю усіх керівників, які тут присутні та які лише планують підписати договори з Нацполіцією, працювати єдиною командою.

У кожній школі має відчуватись присутність поліцейського.

Офіцери громади разом з ювенальними поліцейськими будуть присутні в школі. Вони мають знати, скільки дітей проживають на території ОТГ, скільки навчальних закладів, і мати повний контакт з педагогічним складом.

Заступник глави Нацполіції Олександр Фацевич:

Сьогодні навчання проходять ще 130 правоохоронців, які невдовзі відправляться працювати в об'єднані територіальні громади.

Важливим залишається питання взаємодії, багато громад пішли нам назустріч і закупили автомобілі для поліцейських, які працюватимуть на місцях. Крім того, за рахунок місцевих бюджетів буде здійснюватися обслуговування техніки.

Судова реформа

Президент Володимир Зеленський пообіцяв не допустити блокування судової реформи в Україні та надати негайну оцінку й відсіч кожній незаконній дії в цьому питанні ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Я не допущу блокування найголовнішої реформи країни, яку обіцяв українцям і яку ініціював. Кожна незаконна дія, спрямована на блокування судової реформи, отримає негайну оцінку та відсіч. Я не дозволю суддям, які перешкоджають реформі й очищенню судової системи, позбавити українців права на справедливість. А судді, які хочуть працювати в прозорій системі, повинні мати повну підтримку.

Голова Представництва ЄС в Україні Матті Маасікас вважає, що наразі настав момент істини для судової реформи в Україні, а українській владі треба проявити наполегливість і відданість, щоб усунути останні перешкоди на цьому шляху ([Укрінформ](#)).

Таку думку посол ЄС в Україні висловив у статті для «Європейської правди».

Маасікас нагадав, що минулого тижня міжнародні партнери України – ЄС, США, Велика Британія, Німеччина, Канада, Рада Європи, ПРООН, ЄБРР – запропонували своїх експертів для перевірки та відбору членів вищих судових органів в рамках процесу, що може стати першою масштабною судовою реформою за 30 років незалежності України.

Він також висловив сподівання, що міжнародна участь – обмежена у часі кількома роками, згідно з новими законами, – може допомогти у втіленні прозорих процедур відбору суддів (...).

Оновлення влади та антикорупційна реформа

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль: В Україні офіційно стартувала кампанія з добровільного декларування ([Урядовий портал](#)).

На виконання завдання Президента України Володимира Зеленського в Україні стартувала кампанія з добровільного декларування.

Мова йде про амністію капіталів, завдяки якій громадяни України, які мають активи, що не були оподатковані належним чином, можуть

добровільно пройти одноразове декларування, сплатити одноразовий збір та легалізувати такі активи. Процедура абсолютно добровільна.

Протягом десятків років в Україні будувалася система, у якій для підприємців було небезпечно показувати свої справжні доходи. Він наголосив, що тепер такої небезпеки немає.

Держава дає можливість людям повернути гроші та інші активи у прозорий легальний обіг. Досвід інших країн світу свідчить про те, що амністія капіталів дає не тільки фіскальний ефект, але сприяє й активізації економічної та інвестиційної активності.

Програма популяризації України в світі

У Національному артцентрі в Токіо в рамках 105-ї експозиції Всеяпонської асоціації митців NІКА відкрилася виставка Петриківського розпису ([Укрінформ](#)).

На виставці представлено понад 60 робіт таких провідних українських майстрів як Галина Назаренко, Олександр Опарій та Олена Ярмолюк.

Також відвідувачі матимуть нагоду побачити українське традиційне вбрання на фотографіях Анни Сенік.

Два українських фільми взяли найвищі нагороди на міжнародному кінофестивалі «5 озер», що відбувся в німецькій Баварії ([Укрінформ](#)).

Режисерка Наталя Ворожбит перемогла у номінації «Perspektive Junges Kino 2021» за фільм «Погані дороги», а мисткиня Катерина Горностай виграла головний приз «Fünf Seen Filmpreis 2021» за фільм «Стоп-земля».

Участь українських режисерок у Міжнародному кінофестивалі «5 озер» відбулася за фінансової та організаційної підтримки Генерального консульства України в Мюнхені та Українського Інституту.

2 вересня у литовському Сеймі за сприяння українських та литовських дипустанов відкрилася виставка фотографій зниклих безвісти в російсько-українській війні українських бійців ([Укрінформ](#)).

Ініціаторами експозиції стали матері та дружини українських героїв, які не повернулися до рідних домівок.

Як написала на своїй сторінці в соцмережах кримська активістка, яка двічі побувала в полоні в зоні проведення АТО, Гайде Різаєва, виставку організували з метою привернення уваги міжнародної спільноти до пошуку зниклих безвісти та визволення полонених в ході російської агресії українців.

Активісти Анатолій та Алла Макух зазначили, що відкриттю виставки посприяли Посольство України в Литві та посол пан Яценківський Володимир Володимирович, і подякували усім причетним за «підтримку та родинне спілкування».

У приміщенні Національної бібліотеки Чеської Республіки «Клементинум» відкрито документальну виставку з нагоди 100-річчя від дня заснування Українського вільного університету у Відні та 100-річчя від дня перенесення УВУ до Праги ([Укрінформ](#)).

Головна частина експозиції присвячена розповідям про провідних українських інтелектуалів, що співпрацювали з УВУ. Через долі окремих представників міжвоєнної української еліти глядач знайомиться з історією української еміграції в першій половині ХХ століття та її внесок в розвиток чеської та європейської науки та культури. Виставку доповнює також репрезентативна вибірка публікацій, які були видані як діячами УВУ, так і пізнішими дослідниками діяльності університету, що є у фондах Слов'янської бібліотеки.

У Варшаві 4 вересня розпочався традиційний, сьомий за ліком фестиваль «Дні української музики», організатором якого є фундація Pro Musica Viva та її керівник, відомий диригент Роман Ревакович ([Укрінформ](#)).

У рамках фестивалю у варшавському кафедральному соборі Яна Хрестителя прозвучав виступ львівського колективу A Cappella Leopoldis (диригентка Людмила Капустіна). Під час концерту виконали твори композиторів XVII і XVIII століть, зокрема, Максима Березовського, Миколи Динецького, Артема Веделя. Крім того, прозвучали також поліфонічні хорові композиції невідомих авторів першої половини XVIII століття та ліричні псалми сотника Армії УНР Дмитра Котка.

У культовому театрі Sadler's Wells у Лондоні 7 вересня до 30-ї річниці Незалежності України відбувся вечір українського балету - Українська балетна Гала (Ukrainian Ballet Gala) ([Укрінформ](#)).

У дипустанові висловили захват від роботи директора шоу драматурга Ольги Данилюк, танцюриста та продюсера Івана Путрова та зірками української балетної школи, які виступали на вечорі.

Також у посольстві подякували українським спонсорам заходу групі компаній Ferrexpro AG та фінансовій групі Investment Capital Ukraine (ICU).

На сцені одного з найважливіших театрів світу у сфері танцю Sadler's Wells виступили українські солісти Олеся Шайтанова, Христина Шевченко, Денис Черевичко та Наталя де Фробервіль, які нині виступають по всьому світу з Американським балетним театром, Віденським театром, Литовським національним балетом та Тулузьким балетом Капітолії (...).

Глядачами англomовного онлайн-марафону «Україна надихає», який Міністерство закордонних справ підготувало до 30-ї річниці Незалежності держави, стали 3,5 мільйона осіб в усіх куточках світу – від Австралії до Канади ([Укрінформ](#)).

Марафон був розрахований на іноземну аудиторію та транслювався через соціальні мережі МЗС, закордонних дипломатичних установ України та ДУ «Український інститут» протягом усієї доби 24 серпня в усіх 24 часових поясах.

За даними МЗС, до марафону долучилися такі відомі далеко за межами нашої держави українці, як: виконавці Джамала та Святослав Вакарчук, диригенти Оксана Линів та Кирило Карабиць, гурти «Kazka» та «Kozak System», художник Анатолій Криволап, кінорежисер Олег Сенцов, інші відомі діячі.

У рамках марафону іноземна аудиторія також мала можливість дізнатися реальні факти про незаконну анексію Російською Федерацією українського Криму, який неодмінно буде звільнений від тимчасової окупації.

У Музеї македонської визвольної боротьби у Скоп'є (Північна Македонія) запрацював україномовний аудіо гід ([Укрінформ](#)).

Це – перший україномовний аудіогід у цій країні та 29-й у межах ініціативи дружини Президента Олени Зеленської, повідомляє пресслужба глави держави (...).

«Заповіт» Тараса Шевченка став книжкою, яку найбільше перекладали з української і яка увійшла у п'ятірку книжок світу за кількістю перекладів ([Укрінформ](#)).

Дослідники склали перелік із 195 країн і знайшли інформацію про книжки, які найбільше перекладали у кожній з них. До уваги взяли дані з найбільшого у світі бібліотечного онлайн-каталогу WorldCat і авторитетні джерела інформації. Не брали до уваги релігійні тексти та книжки, які переклали на менш ніж 5 мов світу.

У чеському місті Брно на Моравській площі відкрилася виставка «Формування медіа. Харківська школа фотографії», яка знайомить з представниками експериментального мистецького руху, що виник наприкінці 1960-х – початку 1970-х у Харкові ([Укрінформ](#)).

Виставка, яка триватиме два тижні – до 30 вересня, розташована перед входом до Моравської галереї. Проект було реалізовано у рамках Харківського року в Брно та програми #UkraineEverywhere, започаткованої торік Українським інститутом.

Міністерство закордонних справ 3 вересня запускає на каналі BBC Global News спеціальний розділ про нашу країну «Ukraine: Innovating For the Future» ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Такий проект реалізується вперше. Це кампанія, яка триватиме декілька місяців. Загальне охоплення телеканалу BBC World News в тих регіонах, які

ми обрали для поширення контенту про Україну – а це Північна Америка, Європа, Близький Схід та Південно-Східна Азія – більше 360 млн людей. Це означає, що декілька мільйонів людей в усьому світі дізнаються про Україну як сучасну, інноваційну та привабливу для туризму і бізнесу.

Нас об'єднала спільна мета – щоб у світі Україну асоціювали з технологіями та інноваціями, новими економічними можливостями та успішними інвестиціями тощо.

За пошуковим запитом «Ukraine» уже в топ-10 видачі Google у Польщі, Мексиці, Греції, Португалії, Словаччині, Латвії, Південній Кореї, Казахстані, Болгарії, Вірменії, Венесуелі, Угорщині та, що важливо, у РФ – протидіємо дезінформаційним впливам.

Політика цифрової трансформації

Всі освітні курси на Дія.Цифрова освіта відтепер передбачають видачу кредитів ЄКТС ([Урядовий портал](#)).

Раніше окремі освітні курси на порталі Дія.Цифрова освіта передбачали нарахування кредитів Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

Відтепер, всі курси на Дія.Цифрова освіта – а це більше 60 освітніх серіалів – передбачають нарахування 0,1–0,2 кредитів ЄКТС в рамках самоосвіти держслужбовців. Акцентуємо, що це присвоєння кредитів ЄКТС починає діяти з 1 вересня та не розповсюджується на раніше пройдені курси, яким не були присвоєні кредити на порталі Дія.Цифрова освіта.

Всі освітні серіали на порталі Дія.Цифрова освіта безоплатні для перегляду.

Держслужбовці проходять оцінювання за процедурою, визначеною постановою КМУ від 23 серпня 2017 р. № 640. Після проведення оціночної співбесіди керівник заповнює форму щодо результатів виконання завдань держслужбовцем, в якій, зокрема, визначено потреби у професійному навчанні. Серед компетентностей, які перераховані в зазначеній формі, є «цифрова грамотність».

Після успішного проходження будь-якого курсу на порталі Дія.Цифрова освіта держслужбовцям нараховуватимуться кредити ЄКТС, і вони отримають електронні сертифікати, які зможуть використати під час оцінювання.

Заступник Міністра цифрової трансформації з питань євроінтеграції Валерія Іонан:

Цей крок дозволить суттєво підвищити цифрову грамотність держслужбовців. Володіти цифровими навичками – це вимога сьогодення. Сучасним держслужбовцям необхідні компетенції для належного втілення цифрових змін, адже технології розвиваються надшвидкими темпами. Портал

Дія.Цифрова освіта допоможе держслужбовцям опанувати цифрові навички в захопливому форматі, коли поєднуються навчання та розваги.

Мінфін: За 6 років роботи платформи Є-data послугами порталів відкритих даних скористалося 15 млн 356 тис. разів ([Урядовий портал](#)).

За 6 років роботи платформи Є-data послугами порталів відкритих даних скористалося 15 млн 356 тис. разів. (...)

Завдяки ефективній роботі порталу відкритих даних Є-data ми стали більш доступними для громадян, відкритими для світу та зрозумілими для бізнесу. Ефективна робота платформи Є-data дала змогу поліпшити позиції України в останніх міжнародних рейтингах: Open Budget Index (63 бали зі 100 щодо прозорості та 87 зі 100 щодо контролю бюджету!), Open Data Barometer (47 бали зі 100, що на 25 більше, ніж коли Україна вперше потрапила в рейтинг), E-Government Development Index.

Наразі активно ведеться робота з модифікації порталу OpenBudget, на який буде додано інформацію про 9 сутностей місцевих бюджетів та головних розпорядників бюджетних коштів: бюджетні запити; паспорти бюджетних програм місцевих бюджетів; звіти про виконання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів тощо.

Пенсії, соцвиплати та сповіщення про кредити: що презентує Мінцифри на Diia Summit ([Урядовий портал](#)).

Команда Мінцифри посилено готується до Diia Summit, який відбудеться восени. Цього разу презентуємо нові послуги та сервіси в кількох важливих для населення напрямках.

Вице-прем'єр-міністр – Міністр цифрової трансформації України Михайло Федоров:

Незабаром для всіх користувачів Дії будуть запуснені сповіщення про перевірку банком кредитної історії людини.

Ця послуга вкрай необхідна для того, щоб виявляти випадки шахрайства. Якщо хтось спробує взяти на вас кредит, то вам прийде сповіщення, що банк перевіряє вашу кредитну історію. Якщо кредит не берете саме ви, то можна буде сповістити про це банк. Це про безпеку, зручність та комунікацію в кілька кліків.

Однією з пріоритетних цілей для Мінцифри сьогодні є створення Єдиного реєстру всіх соціальних виплат. Це допоможе економити державі мільярди гривень бюджетних коштів та збільшити соцвиплати для українців: Сьогодні через плутанину в реєстрах допомогу по безробіттю може отримувати 30-річний хлопець, який не працює офіційно, але водночас постійно подорожує і має два джипи. База даних отримувачів субсидій не бачить базу даних авто чи нерухомості. Так держава втрачає мільярди гривень. Завдяки створенню Єдиного реєстру соцвиплат можна унеможливити подібні ситуації і збільшувати пенсії та допомогу тим, хто дійсно цього потребує.

Зараз команда Мінцифри також працює над реалізацією в Дії призначення та перерахунку пенсії, допомоги самотнім матерям та отримання субсидії на оплату комунальних послуг. Процес подання заяв буде спрощений, щоб люди не збирали сотні довідок та не ходили по різних державних структурах.

Міністерство цифрової трансформації запустило онлайн-платформу Дія Центрів, яка спрощує взаємодію громадян та працівників центрів надання адмінпослуг (ЦНАП) ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра цифрової трансформації Людмила Рабчинська:

На платформі Дія Центрів кожен має можливість знайти найближчий Центр надання адміністративних послуг, подивитися, які послуги доступні в цьому центрі, знайти інформацію про доступність громадського транспорту та про безбар'єрність того центру, який ви хочете відвідати для того, щоб отримати послугу. І головне (на платформі - авт.) можна сформулювати найкоротший маршрут до Центру надання адміністративних послуг.

Міністерство цифрової трансформації впродовж першої половини поточного року заощадило на ІТ-закупівлях 3 млрд гривень державних коштів ([Укрінформ](#)).

З 2019 року Мінцифра займається затвердженням усіх державних ІТ-закупівель через Національну програму інформатизації. Погоджується все - від створення складних ІТ-систем, реєстрів і серверів до простих закупівель техніки та навіть її ремонту. За перше півріччя 2021 року на погодження до Мінцифри були надані 1080 проєктів інформатизації. З них 50 не були затверджені через невідповідність. Так вдалося зекономити понад 3 млрд державних коштів на ІТ-закупівлях (...).

Реформа освіти та науки

Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет: Проект Держбюджету-2022: на освіту передбачено 185,6 млрд грн ([Міністерство освіти і науки України](#)).

На засіданні Уряду погоджено проєкт Державного бюджету на 2022 рік. Серед незмінних пріоритетів залишається сфера освіти. Презентованим проєктом на освіту передбачено 185,6 млрд грн. Це на 16,7 млрд грн більше, ніж цього року.

Розроблений Мінфіном проєкт Держбюджету на 2022 рік уперше ґрунтується на Бюджетній декларації на 2022-2024 роки і за своєю пріоритетністю передбачає залучення ресурсів, у тому числі на збільшення стипендій, розвиток інклюзивної освіти та безбар'єрного простору.

Зокрема, на зарплату вчителів пропонується виділити 108 млрд грн. 4,5 млрд грн пропонується виділити на стипендіальні видатки здобувачам освіти

закладів професійної та вищої освіти, що на 1,1 млрд грн більше, ніж цього року. За представленим планом мінімальна стипендія в профтехах має становити 1 тис. 250 грн, а в університетах – 2 тис. грн. Це в 1,5-2 рази більше, ніж цього року.

У проекті Держбюджету 2022 року передбачено нові субвенції на здорове харчування та пожежну безпеку в школах у розмірі 1,5 млрд грн кожна. Субвенція на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами за планом становитиме 504 млн грн.

Також у 2022 році триватиме розбудова науково-практичних центрів професійної освіти (50 центрів), на які планується виділити 250 млн грн, що на 100 млн грн більше, ніж у поточному році.

МОН: Педагоги, які успішно пройдуть сертифікацію, отримають надбавку у 20 % до заробітної плати ([Урядовий портал](#)).

20 вересня до 12 листопада 2021 року триватиме третій етап пілотної сертифікації вчителів початкових класів – вивчення практичного досвіду роботи педагогів. Цьогоріч участь у ньому візьме 1171 вчитель, який успішно пройшов другий етап сертифікації – самооцінювання власної педагогічної майстерності.

Педагоги, які успішно пройдуть сертифікацію, отримають надбавку у 20 % до заробітної плати. Крім того, успішне проходження сертифікації зараховується як проходження чергової або позачергової атестації педагогічним працівником, а також є підставою для присвоєння йому відповідної кваліфікаційної категорії та педагогічного звання.

Третій етап сертифікації організовується Державною службою якості освіти України. Цього року процедура його проведення зазнала змін.

Зокрема, у 2021 році оцінюванню підлягають мовно-комунікативна, інформаційно-цифрова, емоційно-етична, інклюзивна, здоров'язберезувальна, інноваційна, рефлексивна та інші професійні компетентності, визначені оновленим Професійним стандартом вчителя.

Уряд розподілив кошти на створення навчально-практичних центрів у 2021 році ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Шістдесят два заклади професійної освіти розділять 150 млн гривень на створення навчально-практичних центрів або оновлення обладнання в тих, що вже існують. Для цього Уряд спрямував кошти до місцевих бюджетів. Розпорядження, яке визначає обсяг субвенції для кожного регіону, було схвалено сьогодні, 1 вересня 2021 року, під час засідання Кабінету Міністрів України.

Міністр освіти та науки Сергій Шкарлет:

Цьогоріч МОН провело відкритий конкурс на створення навчально-практичних центрів. Ми отримали 113 проектів центрів від 110 закладів професійної освіти. Усі заклади-учасники виконали умови конкурсу, зокрема додали до заявок проект дизайну майбутнього центру та погодили перелік

обладнання, що планується придбати, з роботодавцями та місцевою владою. Порівняно з минулим роком, коли 20 % заявок не відповідали вимогам конкурсу, – це великий прогрес, який показує бажання системи професійної освіти оновлюватись. Однак переможцями стали ті профтехі, які створять навчально-практичні центри з підготовки робітників найбільш затребуваних професій у регіоні.

Відповідно до розпорядження найбільше коштів отримають заклади професійної освіти в Київській, Дніпропетровській, Львівській, Миколаївській та Черкаській областях. Тепер вони зможуть почати процедуру проведення необхідних закупівель.

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет: МОН активно впроваджує політику реформування юридичної освіти в Україні ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Міністр освіти і науки Сергій Шкарлет взяв участь у міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання та перспективи розвитку судової експертизи та криміналістики», яка проходить в Одесі.

Конференція присвячена пам'яті одного із засновників і першого керівника Одеського Кабінету науково-судової експертизи Миколи Макаренка.

Проведення таких конференцій є важливим елементом для реформування української судової системи. Вона має базуватися на принципах справедливості та прозорості. Без інституту судової експертизи говорити про проведення успішної реформи цієї сфери недоречно, оскільки вона є джерелом доказів у різних видах судочинства.

Міністерство освіти і науки активно впроваджує політику реформування юридичної освіти в Україні. Зокрема, було розроблено Концепцію розвитку юридичної освіти.

Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій було схвалено Концепцію реформи правничої освіти та скеровано на затвердження комісії з питань правової реформи при Президентові України.

Пенсійна реформа

Справедливість в індексації пенсій буде відновлено ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Міністр соціальної політики України Марина Лазебна:

Міністерство соціальної політики вітає ухвалення Верховною Радою в першому читанні проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення пенсійного законодавства», розробленого Мінсоцполітики.

Сьогодні Верховна Рада фантастичними 317 голосами підтримала наш законопроект про індексацію пенсій за загальними правилами для всіх. У

цьому ж законопроекті повертається дата щорічної індексації – 1 березня. Вона має бути зафіксована в законі, а не коригуватись щороку вручну політиками.

Цей законопроект виправляє помилку пенсійної реформи 2017 року, коли пенсії частині військових пенсіонерів, науковців, державних службовців, пенсіонерів з органів місцевого самоврядування виключили з механізму індексації. Ціна цієї помилки – якість життя майже півмільйона пенсіонерів, пенсії яких могли б бути зараз на третину вищими.

У солідарній системі потрібно виправляти ще достатньо несправедливостей, але це дуже важливий системний початок в наведенні порядку.

Варто відзначити, що у результаті реалізації комплексної програми підвищення пенсій середня пенсія в Україні зростає за півтора року майже на 25 % або 784 гривень та складає 3867 гривень проти 3082,98 гривень на 01.01.2020.

На початку 2020 року осіб, які отримували найнижчі пенсії, менше 2000 гривень, було 4 мільйони. На липень 2021 року пенсії підвищені понад цю межу для 2,3 мільйона людей і планується, що з середини 2022 року для всіх пенсіонерів розмір пенсії складатиме понад 2000 гривень. При цьому за останні півтора року більш як на 50 % збільшилася кількість пенсіонерів, які одержують пенсію від 3000 грн до 4000 грн.

З 1 жовтня розпочнеться виплата щомісячної компенсації для більше 1 мільйона осіб віком від 75 до 80 років.

Враховуючи, що такі виплати здійснюються для осіб старше 80 років, загальна чисельність осіб, охоплених цією програмою, становитиме 2,4 мільйона осіб.

Мінсоцполітики підготувало і спрямувало до Кабінету Міністрів України проект постанови про включення у 2022 році до ініційованої Президентом України програми щомісячних доплат літнім громадянам віком від 70 до 75 років, що дозволить підвищити доходи додатково 1,5 мільйонам пенсіонерів.

Пенсіонери віком 70+ отримають у 2022 році щомісячні доплати до пенсії ([Урядовий портал](#)).

Міністр соціальної політики України Марина Лазебна:

Сьогодні під час розгляду проекту Державного бюджету на 2022 рік Уряд визначив пріоритетним підвищення пенсійних виплат особам старшого віку і додатково включив у 2022 році осіб віком від 70 до 75 років в ініційовану Президентом України Володимиром Зеленським програму збільшення виплат цим громадянам.

Прийнята Урядом постанова передбачає встановлення з жовтня 2022 року для 1,7 мільйона осіб віком від 70 до 75 років щомісячних доплат до пенсій у розмірі до 300 грн (в межах розміру середньої заробітної плати (доходу) в Україні за 2020 рік).

Для осіб старших за 70 років за наявності тривалого стажу роботи (у чоловіків – 35 років, а у жінок – 30 років) мінімальна пенсійна виплата з жовтня 2022 року складатиме 3000 грн.

За наявності стажу меншої тривалості мінімальна пенсійна виплата для вказаних осіб визначатиметься пропорційно наявному страховому стажу і при наявності страхового стажу у чоловіків 25 років, а у жінок 20 років складатиме не менше, ніж 2 500 гривень.

У результаті прийняття цієї постанови додаткові до пенсії щомісячні виплати одержуватимуть понад 4 млн пенсіонерів старше 70 років. (З 2020 року додаткові виплати 500 грн одержують 1,4 млн осіб старше 80 років, з 1 жовтня 2021 року розпочнуться такі виплати у розмірі 400 грн для майже 1 млн пенсіонерів віком від 75 до 80 років).

У 2022 році при виході на пенсію в 60 років жінкам встановлюватиметься підвищення до пенсії у розмірі 9 відсотків. Таке підвищення збереже співвідношення у розмірах пенсій жінок за наявності однакової тривалості страхового стажу і заробітку у 2022 році, який є перехідним роком завершення підвищення пенсійного віку жінкам.

У Міністерстві соціальної політики стверджують, що з початку 2020 року в Україні на 25% зросла середня пенсія ([Укрінформ](#)).

Як повідомила міністр соціальної політики Марина Лазебна, яку цитує пресслужба, на початку 2020 року людей, які отримують найнижчі пенсії, менше 2000 гривень, було 4 мільйони.

Зазначається, що для забезпечення соціальної справедливості пенсійної системи та стимулів для детінізації зайнятості й сплати страхових внесків Мінсоцполітики опрацьовує пропозиції щодо диференціації соціальних гарантій пенсіонерам із урахуванням тривалості страхового стажу (...).

Пенсійна реформа в Україні повинна проходити поетапно, із залученням державної інституції на початку, щоб мінімізувати ризики ([Укрінформ](#)).

Мета уряду зараз – створити умови для пенсійних накопичень для всіх громадян, щоб пенсійна реформа нарешті відбулася не лише на папері.

Про це написав у Фейсбучі міністр фінансів Сергій Марченко.

Він також розповів, що накопичувальна система — це коли відрахування із зарплати людини акумулюються на її індивідуальному пенсійному рахунку. У підсумку людина отримує у вигляді накопичувальної пенсії всі внески плюс інвестиційний дохід. «Тобто ваші внески працюють виключно на вас», — уточнив міністр, додавши, що накопичувальна пенсія виплачуватиметься додатково до солідарної та не зменшуватиме її розмір.

Індексація пенсій проводитиметься для всіх категорій пенсіонерів - щорічно 1 березня ([Укрінформ](#)).

На цьому наголосив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, коментуючи підсумки тижня у Фейсбуці.

При цьому він відзначив, що завдяки комплексним програмам підтримки пенсіонерів за півтора року середні пенсії зросли майже на 25%.

«Велике будівництво»

На Прикарпатті, у Делятинській громаді, відкрили навчальний корпус для учнів початкових класів ліцею ([Укрінформ](#)).

Вартість будівельних робіт сягає майже 18 млн грн. До фінансування долучились обласна влада та громада.

За ці кошти провели загально-будівельні роботи, утепили фасад, здійснили електротехнічні та сантехнічні роботи, влаштували підлоги, провели облицювання поверхонь стін керамічною плиткою. У класних кімнатах встановили сучасні яскраві меблі, щоб дітям було комфортно та цікаво під час занять.

На Херсонщині за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» завершено спорудження нової будівлі центру надання адміністративних послуг у місті Нова Каховка ([Укрінформ](#)).

ЦНАП у Новій Каховці містить окремі приміщення фронт-офісу та бек-офісу, відкритий простір у зоні обслуговування, комфортні місця для очікування та обслуговування, у тому числі осіб з обмеженими можливостями. Записатись на відвідування центру буде можливо онлайн.

ЦНАП розрахований на щоденний прийом 140-150 відвідувачів. Скористатися ним зможуть понад 70 тисяч мешканців міської громади та наближених населених пунктів.

У селі Рідківці, що на Буковині, понад пів тисячі учнів розпочали навчання у новій школі із кінотеатром та майстернями з обробки тканин, металу та дерева ([Укрінформ](#)).

Навчальний заклад звели за програмою Президента України «Велике будівництво».

554 буковинських школярів розпочнуть навчальний рік у сучасному, інтерактивному, креативному освітньому просторі.

Нову школу обладнали кінотеатром, комп'ютерним класом, майстернею з обробки тканин, металу та дерева. Крім просторого спортзалу, є також гімнастичний клас, а ще - нові роздягальні та душові.

Школа є доступною для учнів з інвалідністю. Тут працює підйомник та ліфт, яким можна дістатися на другий та третій поверх, є пандуси.

У Херсонській області за програмою «Велике будівництво» реконструювали ясла-садок «Лелеченя» Іванівської територіальної громади для 140 дітей ([Укрінформ](#)).

У даному закладі виконано модернізацію системи опалення, реконструкцію даху та капітальний ремонт вимощення, утеплення фасаду і реконструкцію харчоблоку.

Загальна кошторисна вартість проекту, який відповідає всім вимогам та нормам безпеки, становить майже 14 млн грн.

У смт Нова Борова Житомирської області за програмою Президента «Велике будівництво» побудували нову амбулаторію ([Укрінформ](#)).

Амбулаторія на 3-4 лікарі у смт Нова Борова Житомирської області буде обслуговувати 8473 жителів громади, зокрема із смт Нова Борова, сіл Валки, Гацьківка, Рудня-Гацьківка, Рудня-Фасова, Старий Бобрік, Томашівка, Турчинка, Фасова, Хичів, Ягодинка, Ягодинка Друга.

В амбулаторії обладнані кабінети лікарів, кабінет щеплень, процедурна, перев'язочна, оглядова, кімнати для персоналу, зони очікування. Для медзакладу придбали необхідне обладнання та службовий автомобіль, а також встановили там дизель-генератор.

На будівництво об'єкту спрямували субвенцію у розмірі понад 8 млн грн та 1,5 млн грн – з місцевого бюджету.

У Хмельницькій області за програмою «Велике будівництво» за два роки були завершені будівельні роботи у Залузькому ліцеї, який упродовж 32-х років залишався довгобудом ([Укрінформ](#)).

З 1 вересня новий корпус школи прийняв 180 учнів із десяти сіл району. Усього новий корпус ліцею у селі Залужжя розрахований на 260 учнів. У ньому обладнані сучасні класи, харчоблок, спортивна та актова зали.

Усі приміщення ліцею виконані з дотриманням норм інклюзивності. Зокрема, тут обладнані пандуси і спеціальний ліфт, які дозволять дітям із обмеженими можливостями вільно пересуватися школою.

Додатково у новому корпусі розмістили також дитсадок «Ромашка» для 15 дітей (...).

У межах програми Президента України Володимира Зеленського «Велике будівництво» проведено реконструкцію основної будівлі дитячого садка «Теремок» у місті Лохвиця ([Укрінформ](#)).

Голова Полтавської облдержадміністрації Олег Синегубов:

Завершено реконструкцію основної будівлі дитячого садка «Теремок» у місті Лохвиця. Тут замінили вікна й двері та збудували модульну котельню. Два високоефективних твердопаливних котли працюють на альтернативному виді палива – пелетах.

На Вінниччині у четвер, 2 вересня, відкрили рух відремонтованою у межах програми президента «Велике будівництво» дорогою Р-08 Немирів – Ямпіль ([Укрінформ](#)).

Ремонт 116 км цієї магістралі було виконано за 90 днів генеральним підрядником – спільним українсько-німецьким підприємством «Автострада» з використанням сучасних технологій та забезпеченням відповідних вимог щодо освітлення, облаштування узбіч тощо.

На даній автодорозі відремонтовано 8 мостових споруд, перевлаштовані та подовжені 55 водопропускних труб. Загальна кількість асфальтобетону, укладена на відрізок Р-08, складає 565 тис. тонн.

Загалом, у ході робіт використано 1,2 млн тонн кам'яних матеріалів.

Наразі завершується влаштування тротуарів та з'їздів, впорядкування зупинок.

На Сумщині відкрили після реконструкції відділення екстреної медичної допомоги Конотопської центральної районної лікарні ім. Академіка Михайла Давидова ([Укрінформ](#)).

У медзакладі збудували сучасний в'їзд для прийняття пацієнтів, облаштували відділення для реєстрації, три палати на 4 ліжка для тимчасового перебування пацієнтів, реанімаційну палату, профільні кабінети лікарів та інших медпрацівників, санітарну кімнату для людей з інвалідністю та окрему палату для осіб з агресивною поведінкою.

Також приймальне відділення Конотопської ЦРЛ отримало сучасний комп'ютерний томограф.

Загалом на реконструкцію приймального відділення екстреної медичної допомоги Конотопської ЦРЛ виділили 13 млн грн. З них 6 млн грн – кошти державного бюджету, 7 млн грн – міського бюджету (...).

На Житомирщині за програмою Президента «Велике будівництво» реконструювали приймальне відділення Коростенської лікарні ([Укрінформ](#)).

У приймальному відділенні облаштовані оглядові, консультативні та процедурно-перев'язувальні кімнати, приміщення з ліжками тимчасового перебування пацієнтів та лабораторія термінових аналізів.

Для медзакладу також придбали комп'ютерний томограф, реанімаційне та інше необхідне медобладнання.

У селі Чагор Чернівецької області відкрили стадіон олімпійського зразка, який збудували за програмою «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Комфортна інфраструктура для спортсменів та глядачів, бігові доріжки олімпійського зразка і сучасне футбольне поле – у Чагорі відкрили новий стадіон. Спортивний простір на 400 місць.

На реалізацію цього проекту Державний фонд регіонального розвитку виділив близько 5 мільйонів гривень. Також частину коштів вклала громада.

У Харківській області після реконструкції за програмою Президента України «Велике будівництво» відкрили міст через річку Сіверський Донець у м. Чугуєві ([Укрінформ](#)).

За інформацією Служби автомобільних доріг (САД) у Харківській області, поточний середній ремонт мосту почали в кінці лютого, роботи тривали до кінця серпня.

Було проведено ремонт правого та лівого проїзду, а саме: заміна мостового полотна з влаштуванням монолітної накладної плити, гідроізоляції, асфальтобетонного покриття у двох шарах, виконано ремонт опор та прогонових будов. Крім цього, на мосту встановлено нове перильне та бар'єрне огородження, влаштовано водовідведення та покриття на тротуарах із зносостійкого сучасного матеріалу.

В Одесі після реконструкції відкрили приймальне відділення міської клінічної лікарні №10, оновлене відповідно до міжнародних стандартів ([Укрінформ](#)).

На проєкт витратили 16 млн гривень з державного бюджету і 40 млн з міського. За ці кошти не лише перепланували і відремонтували відділення, а й придбали сучасне медичне обладнання.

У приймальному відділенні обладнано дві операційних зали, діагностичний блок з томографічною, рентгенологічною та УЗД-діагностикою, ізолятор для хворих з симптомами інфекційних захворювань і палати інтенсивної терапії. Також є цілодобова рецепція і кол-центр з можливістю електронного запису.

В Апостоловому на Дніпропетровщині за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» завершили реконструкцію останнього, найстаршого корпусу ліцею №3, побудованого в 1930-х роках ([Укрінформ](#)).

У ході ремонту замінили старі перекриття, комунікації, покрівлю, вікна, двері, провели оздоблення. Також для класів і зон відпочинку придбали нові меблі. Всі приміщення мають сучасний яскравий дизайн.

Наразі в Апостолівському ліцеї завершують благоустрій подвір'я та сіють газонну траву. Для дітей вже працюють ігрові будиночки і гойдалки.

За програмою Президента «Велике будівництво» в Малинській громаді на Житомирщині відкрили нову амбулаторію ([Укрінформ](#)).

Амбулаторія оснащена необхідним обладнанням, має житло для лікаря та службовий автомобіль. Щодня медзаклад зможе приймати до 60 відвідувачів. Загальна вартість будівництва амбулаторії перевищила 9 млн грн, 10% з якої профінансувала Малинська громада.

На Херсонщині відкрили рух мостом через Північно-Кримський канал на дорозі Херсон - Нова Каховка - Генічеськ, який відремонтували за програмою Президента «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Після завершення реконструкції міст відповідає сучасним навантаженням А15 НК-100, а проїзд автотранспорту та пропуск пішоходів став безпечним та комфортним, зокрема, завдяки розширенню габариту проїзду до 9,00 м та ширини тротуару до 1,80 м.

Наразі тривають розбирання тимчасових споруд, монтаж споруд поверхневого водовідводу та планування ґрунту укосів.

У Волинській області за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» відремонтували маршрути Т-03-02, Т-03-06 загальною довжиною 48,5 км, які ведуть до озера Свіязь та Шацького національного природного парку ([Укрінформ](#)).

Заступник голови Укравтодору Андрій Івко:

На 48 кілометрах влаштовано тришаровий дорожній одяг, що складається з міцної щебенево-піщаної основи та двох шарів з асфальтобетонної суміші. На нове дорожнє покриття підрядні підприємства надають п'ятирічний гарантійний термін.

У День Незалежності в Бучі Київської області відкрилася сучасна Академія спорту, споруджена за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

За словами голови Київської ОДА Василя Володіна, в Академії проводитимуть тренування, а також всеукраїнські й міжнародні змагання з олімпійських видів спорту: мініфутболу, баскетболу, волейболу, гандболу та великого тенісу.

У бучанській Академії спорту обладнані сучасний спортивний зал, глядацькі трибуни, роздягальні з душовими та санвузлами, малі тренажерні зали і робочі кабінети.

На території спорткомплексу також облаштовані п'ять спортивних майданчиків. Зокрема, два мініфутбольні поля зі штучним покриттям, баскетбольний майданчик з поліуретановим покриттям, багатофункціональний майданчик і окремий майданчик для занять street-файтом.

У Житомирі під час святкування 30-річчя Незалежності відкрили магістрат, реконструйований за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво», в якому розміщується обласний краєзнавчий музей ([Укрінформ](#)).

У Лисівцях на Тернопільщині відкрився для транспорту та пішоходів міст, який було відновлено за програмою Президента Володимира Зеленського «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

Міст у Лисівцях довжиною 64 м було зведено практично з «нуля». Проїжджу частину розширили до 8 м та влаштували на мості дві смуги руху та два тротуари по 2,25 м кожний.

У Тростянці Сумської області за програмою «Велике будівництво» після реконструкції відкрили стадіон імені дворазового чемпіона Олімпійських ігор з легкої атлетики Володимира Куца ([Укрінформ](#)).

У ході реконструкції на стадіоні було повністю оновлено футбольне поле розміром 105x68 м з натуральним покриттям, обладнані бігові доріжки і проведено благоустрій території.

Також облаштували тренувальні футбольні поля розміром 57x31 м і два - по 60x40 м зі штучним покриттям. Додатково було обладнано поле для міні-футболу 40x20 м зі штучним покриттям.

Загальна вартість реконструкції стадіону склала близько 55 млн грн, які надійшли з Державного фонду реконструкції та розвитку, а також з міського бюджету.

У Житомирі на базі обласного протитуберкульозного диспансеру завершують будівництво сучасної бактеріологічної лабораторії, вартість якої становить майже 1,5 млн євро ([Укрінформ](#)).

Будівництво лабораторії здійснює міжнародна незалежна гуманітарна медична організація «Лікарі без кордонів»/ Medecins Sans Frontieres. Це пілотний проєкт з лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз в Житомирській області. Наразі всі роботи практично завершені.

У Чорноморську Одеської області за програмою Президента «Велике будівництво» відкрили після реконструкції відділення екстреної допомоги в міській лікарні, яка належить до «опорних» медзакладів з протидії коронавірусу ([Укрінформ](#)).

Здійснено повний капітальний ремонт, оснащення лікарні найсучаснішою медичною технікою й обладнанням.

Реконструкція відділення медзакладу, який є одним з 13 опорних з протидії коронавірусу на Одещині, обійшлася в 15,31 млн грн, в тому числі 8 млн грн отримано від держави.

На Закарпатті за програмою «Велике будівництво» достроково завершили ремонт мосту на КПП «Тиса (Чоп) - Захонь» на угорському кордоні ([Укрінформ](#)).

За словами першого заступника голови Закарпатської ОДА Мирослава Білецького, загальна вартість робіт сягнула близько 10 млн грн, а їх виконання тривало майже два місяці. Протягом цього часу рух у пункті пропуску був ускладнений, однак завдяки співпраці прикордонних служб двох країн незручності вдалося мінімізувати.

У селі Вишків на Прикарпатті за програмою Президента «Велике будівництво» відкрили ліцей ([Укрінформ](#)).

Голова Івано-Франківської ОДА Світлана Онищук:

У високогірному селі Вишків Калуського району урочисто відкрили один із об'єктів програми — сучасний ліцей із просторими класними кімнатами, спортивним залом та їдальнею... За підтримки президентської програми «Велике будівництво» і співфінансування з місцевої казни школярі та педагоги вчитимуться та викладатимуть у комфортному закладі.

У селі Катеринівка Харківської області за програмою Президента «Велике будівництво» провели реконструкцію приймального відділення комунального неприбуткового підприємства «Лозівське територіальне медичне об'єднання» ([Укрінформ](#)).

Загальна кошторисна вартість робіт склала близько 11 млн грн.

Під час реконструкції в лікарні побудували кілька вхідних груп, утепили фасад, замінили сантехніку та встановили томограф, а також будівлю повністю адаптували до вимог інклюзії та доступності.

У селі Станишівка під Житомиром за програмою Президента «Велике будівництво» побудували дитсадок на 60 місць ([Укрінформ](#)).

Заклад забезпечений зручними меблями, кухонним обладнанням, іграшками, розвиваючими матеріалами. У групах відведені великі ігрові зони, а також є внутрішній двір із майданчиками та територією для вуличних ігор. Дитсадок «Малютко» розрахований на 60 місць.

Вартість будівельних робіт на об'єкті становить майже 21 млн грн.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

На Волині понад два роки відновлюють річкове судноплавство ([Децентралізація](#)).

Судноплавство на річці Стир припинилося в 90-х роках. Від часу здійснення у 1996 році останнього рейсу навігацію — офіційний сезон судноплавства, не відкривали.

Директор річкового порту у Луцьку Олег Кербалай якийсь час працював за кордоном. Але повернувся в Україну, щоб відновити і розвивати у рідному місті річкове судноплавство.

Найперше для цього потрібно було розчистити річки. Оскільки це досить дорого й затратно по часу, Кербалай почав шукати підтримку. До 2014-го року, коли чоловік звертався у міськраду і пояснював переваги розвитку галузі, в те, що це можливо і перспективно, йому не вірили.

У 2015-му до влади у Луцьку прийшов Ігор Поліщук, теперішній очільник міста. Одне із завдань, яке перед ним стояло, — збереження транспортної інфраструктури міста та області. Розвантаження доріг дозволило б витратити менше коштів з бюджету на їх ремонт.

Директор річкового порту у Луцьку Олег Кербалай:

Одного разу до мене просто приїхали представники влади і запитали, чи взагалі реально відновити судноплавство. Я сказав: «Так, і я буду цю ідею втілювати, чого б це не коштувало». І вони почали допомагати.

Минуло сім років, за які Олег Кербалай зміг майже повністю розчистити річку. Крім цього у Луцьку відновили пристані по вулиці Лютеранській та в центральному парку імені Лесі Українки, а також запустили річковий трамвай.

До завершення робіт залишилося менше року. Окрім дерева, з дна річки дістають гори сміття, шматки металу, машин, моторів. Замочене у воді дерево ні на що, крім як на дрова, не придатне, тож його роздають потребуючим сім'ям, щоб ті менше витрачали на газ взимку. Олег Кербалай каже, за два роки очисних робіт вивезли всього, що було в річці тисячі кубів, або близько п'яти тисяч тонн на всій протяжності.

Всі роботи спрямовані на те, щоб у майбутньому річка приносила свої дивіденди місту.

Так, один буксир в обмежений водний період за один рейс може перевозити 250 тонн вантажу, у повноводний період – від 250 тонн до 400 тонн. Це приблизно від 14 до 30 великогабаритних машин, які перевозять по 21 тонні і вище.

Вантажі, як і колись, прямуватимуть за течією в Луцьк. Вниз по течії за 30 кілометрів знаходиться кар'єр. У ньому буде завантажуватись пісок на баржу і вверх по течії він буде підніматися баржами до міста. Люди отримують набагато дешевший матеріал, бо ж логістика буде дешевшою. Зараз важко сказати, скільки саме громада зекономить, зокрема, на ремонтах доріг, але я впевнений, що судноплавство збереже Луцьку десятки мільйонів гривень. А головне, що від цього не страждатиме екологія.

За спільної ініціативи Славутицької міської ради та української неприбуткової організації «Greencubator» було створено муніципальний енергетичний кооператив «Сонячне місто» ([Децентралізація](#)).

Кооператив об'єднав ресурси міста, місцевої громади та членів/-кинь кооперативу на засадах краудфандингу (кооперативного спільнокошту) для створення сонячної електростанції потужністю 200 кВт, що розміщується на дахах трьох муніципальних будівель на умовах пільгової оренди.

До кооперативної спільноти могли долучитися усі, хто проживає у місті. Вартість одного паю становила 15 тис. грн. Так міська рада залучила внутрішнього інвестора – мешканців/-ок громади, які мають право голосу під час прийняття рішень щодо діяльності енергокооператив. Основна діяльність

кооперативу – будівництво та експлуатація сонячних електростанцій з метою заробітку на продажі електроенергії за «зеленим» тарифом.

Кооператив було зареєстровано у 2018 році. Далі було укладено договори з місцевою владою, з постачальниками й підрядниками, залучено інвесторів-пайовиків (на сьогодні їх більше ста), а також обрано й перевірено дахи, отримано технічні умови від облenergo та укладено з ним договір. Постановою НКРЕКП від 21.02.2020 № 457 кооперативу надано ліцензію на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії. В той же час сонячна електростанція почала працювати в тестовому режимі.

Вироблена електроенергія стала потрапляти до енергетичної мережі міста, таким чином місто споживає ресурс, яке виробляє. Згенеровану енергію кооператив продає Державному Підприємству «Гарантований покупець», що купує її за «зеленим тарифом», який залежить від курсу євро. Отриманий дохід розподіляється між всіма пайовиками-співвласниками, 5% перераховується до бюджету міста. Загальний кошторис проекту – 4 млн грн. Прогнозований термін окупності – 7-8 років, що дозволить повернути початкові інвестиції та згодом отримати чистий прибуток.

Успішно розвивається соціальна, освітня та культурна сфери у Сатанівській ОТГ (Хмельницька обл.) ([Децентралізація](#)).

У 2015-му до складу Сатанівської ОТГ увійшли смт Сатанів та села Іванківці, Кринцілів, Кам'янка, Спасівка, Клинове, Юринці, Зверхівці, Олександрівка, Покровка і Сатанівка.

Голова Сатанівської територіальної громади Альберт Собков:

Коли створилася громада, значно побільшало об'єктів, за які мав відповідати. Це і будинки культури, і школи, і дитсадки. І робимо там поточні, капітальні ремонти, закупаємо обладнання, апаратуру, техніку. Буквально у кожному селі ведуться роботи: буріння свердловин, встановлення башт, зовнішнє вуличне освітлення, ремонти доріг. Ми не стоїмо на місці, і села теж не стоять.

У першу чергу, ми самі навчилися правильно планувати та розподіляти бюджет. І правильно сформований бюджет дає нам поштовх для того, щоб розвиватися. Ми постійно пишемо проекти і подаємо грантові заявки. Всюди. До управління регіонального розвитку, на конкурси, які підтримує керівництво обласної ради та державної адміністрації. Як у прислів'ї: з миру по нитці — виходить клубочок.

У перший рік ми виділили 200 тисяч гривень із місцевого бюджету на проектні ініціативи мешканців Сатанівської громади. Всього тоді було подано 15 проектів, із них п'ять отримали найбільшу підтримку людей і були реалізовані того ж року.

За рік у громаді реалізують близько 15 проектів, розроблених безпосередньо селищною радою.

Минулого року це були водогони у Клиновому та Іванківцях, зовнішнє освітлення у Клиновому; капітальний ремонт частини вулиці Бузкової з прилеглою територією в центрі Сатанова; ремонт будівлі екстреної медичної допомоги, приміщення центру ПМСД; ремонт об'їзної дороги, будівництво туристичного центру.

Начальник відділу освіти, молоді та спорту Сатанівської селищної ради Вадим Пунда:

А ще за останні роки капітально відремонтована шкільна їдальня у Клиновому та другий поверх приміщення дитсадка у Сатанові, реконструйована Сатанівська школа, побудовано мультифункціональний спортивний майданчик та спортивний комплекс.

Окрім того, Сатанівська громада ще у 2019 році відкрила Центр надання соціальних послуг.

У 2015-2016 роках було розроблено стратегію розвитку Сатанівської громади на 2016-2020 роки. Це 48 запропонованих сатанівчанами проєктів. Далі була розроблена так звана дорожня карта виконання цих проєктів. Звісно, під час роботи виникали доповнення, нові ідеї, нові проєкти. Та підкреслюю: це — доповнення, а чіткий шлях траєкторії залишався незмінним.

Сьогодні у громаді працюють над дуже об'ємним багатовартістним проєктом — будівництво Центру творчості дітей та юнацтва. А ще — над проєктом реконструкції в'їзної брами та фортеці.

Окрім того, у громаді працюють над розвитком фермерських господарств, створенням сільськогосподарських кооперативів різних напрямків та тепличного господарства.

Напередодні першого вересня Ічнянська територіальна громада (Чернігівська обл.) поповнилася двома сучасними автобусами для підвозу учнів ([Децентралізація](#)).

Придбав новий шкільний транспорт для сільських навчальних закладів благодійний фонд, створений три місяці тому. Наповнюють його місцеві фермери, підприємці та підприємства – ті, кому небайдужий розвиток їхньої громади.

Очільниця відділу освіти Ічнянської міської ради Світлана Нагорна:

Транспорт сучасний, комфортний і головне – безпечний. Раніше школярі їздили на навчання старими «Газелями» 2008 року випуску, вони вже були ненадійні, постійно виходили з ладу, доводилося ремонтувати в неблизьких Прилуках чи Ніжині.

Два автобуси напередодні нового навчального року для нашої громади придбав фонд «Розвиток Ічнянщини». І я вважаю це чудово, що відбувається таке оновлення. Очікуємо ще три автобуси для підвезення учнів, уже плануємо, де ми їх застосовуватимемо.

Голова Ічнянської міської ради Олена Бутурлим:

Окрім оновлення шкільного автопарку, плануємо в громаді створити муніципальний транспорт – автобусне сполучення між населеними пунктами (де в останні роки взагалі ніколи не курсували автобуси) та Ічнею. Це велика проблема, коли людям немає чим дістатися до центру громади, в лікарню, ЦНАП та інші установи і заклади. Усвідомлюємо, що муніципальний транспорт – це додаткові витрати для громади, втім комфортні умови для наших жителів – понад усе. Маршрути розроблені. Проїзд буде платний, а для пільгових категорій – безкоштовний або зі знижкою, що передбачено законодавством.

За рахунок соціально відповідального бізнесу й наповнюється нещодавно створений Благодійний фонд «Розвиток Ічнянщини».

Очільник і співзасновник Благодійного фонду «Розвиток Ічнянщини» Олег Вострих:

За рахунок фонду плануємо відродити лікарню в Ічні, це не тільки внутрішній ремонт відділень, що наразі в жахливому стані, а й реконструкція даху однієї з найбільших будівель закладу. Закупівля медичного обладнання та вирішення інших потреб лікарні. Серед нагального – заміна застарілого шкільного транспорту, ремонт доріг, створення дитячих спортивних майданчиків. Хочемо також створити культурно-розважальний центр з торгівельним сектором, наразі ми в пошуках інвесторів, які б забажали відкрити супермаркет.

Новини з соціальних мереж

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Україна й Молдова продовжують зміцнювати відносини.

Сьогодні під час зустрічі з Прем'єр-міністеркою Наталією Гавріліце підписали Протокол між Кабінетом Міністрів України і Урядом Молдови про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю.

Документ передбачає перехід на пан-євро-середземноморські правила походження товарів, що об'єднує українську й молдовську Угоди про асоціацію з ЄС в одну систему. Раніше така ж угода вже була укладена з Грузією.

Домовилися також із пані Гавріліце започаткувати роботу Асоційованого тріо на рівні Прем'єр-міністрів.

Провів зустріч і зі спікером Парламенту Ігорем Гросу. Засвідчив підтримку Україною євроінтеграційних прагнень Молдови. Ми готові ділитися досвідом впровадження реформ задля нашої спільної мети — повноправного членства в ЄС.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Лідери й глави урядів 46 країн приїхали в Україну для участі в Кримській платформі та відзначення Дня Незалежності

Новий навчальний рік розпочнеться вчасно та у звичному режимі
Ковід-сертифікати стали доступні в Дії для кожного повністю
вакцинованого українця
Україна отримала 2,7 млрд доларів безповоротної допомоги від МВФ
Україна й Молдова домовилися про зміцнення торгівлі та
започаткування нового формату співпраці...

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд підвищує стипендії студентам. Так, з 1 січня 2022 року в закладах профтехосвіти розмір стипендії буде збільшений у 2,5 раза, а в закладах фахової передвищої, вищої освіти — щонайменше у 1,5 раза...

Регіони отримають кошти на розбудову безбар'єрного простору та організації й забезпечення здорового харчування в закладах освіти.

Уряд схвалив розподіл 1 млрд гривень субвенції місцевим бюджетам на реалізацію програми «Спроможна школа для кращих результатів». Програмою передбачений капітальний ремонт шкіл, а також оновлення матеріально-технічної бази ідалень закладів освіти. Наразі у співпраці з облдержадміністраціями та народними депутатами погоджено понад 500 проєктів, що покликані покращити умови для належного освітнього процесу.

150 млн гривень субвенції отримають місцеві бюджети на створення навчально-практичних центрів сучасної професійно-технічної освіти.

Уряд на засіданні затвердив розподіл коштів. Це важливий крок, аби зробити центри більш сучасними та конкурентними, а також створити належні умови, щоб здобувачі освіти отримували професійні навички прямо під час навчання.

В Україні з'явилася можливість реєстрації актів цивільного стану онлайн. Подати документи про намір одружитися або оплатити адміністративний збір за цю послугу відтепер можна буде через портал Дія...

Днями Президент України підписав закон №1639, який передбачає здійснення реструктуризації боргів теплокомуненерго за спожитий природний газ. Це допоможе відшкодувати заборгованість, яка виникла через різницю в тарифах на тепло та гарячу воду. Для того, щоб процес реструктуризації запрацював якнайшвидше, Уряд схвалив положення про територіальні комісії, які будуть займатися аналізом та верифікацією об'єму боргів.

Реалізація закону дасть змогу місцевій владі збалансовано розв'язати питання з тарифами на тепло та гарячу воду у власних громадах. Уряд більше не встановлює відповідні тарифи, а тому дає місцевим керівникам необхідний інструмент, аби такі тарифи були справедливими для людей. Крім того, підписаний закон дозволяє підприємствам теплоенергетики належно підготуватися та пройти опалювальний сезон.

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Макроекономічна стабільність. За даними Національного банку міжнародні резерви України перевищили 30 млрд доларів. Залишки на єдиному казначейському рахунку виросли у серпні в 6 разів та склали 57,5 млрд грн станом на перше вересня.

Крім того, до державного бюджету за перші 8 місяців цього року надійшло на 28 млрд грн більше плану та на 106 млрд більше ніж в минулому році. Виконання бюджету відбувається за рахунок відновлення економіки, сприятливої зовнішньої кон'юнктури та більш ефективній роботі податкової та митниці.

Настрої бізнесу (індекс очікувань ділової активності) в серпні покращились до найвищого рівня за останні 2 роки. За даними опитування НБУ, бізнес у серпні поліпшив оцінки щодо економічного стану своїх підприємств на тлі сприятливої зовнішньої кон'юнктури, високого споживчого попиту, зростання бюджетних видатків на розбудову інфраструктури та поживлення інвестиційної діяльності. Індекс очікувань ділової активності виріс до 53.4 пункти порівняно з 50.8 у липні.

Для того, аби спростити умови роботи для наших підприємців, ми активізуємо роботу в сфері дерегуляції.

Вже маємо перші результати роботи міжрегіональної групи з дерегуляції: переглянуто більше ніж 3,5 тисячі регуляторних актів, з яких було скасовано ледь не половину – 1636 документів. Це акти, які були пов'язані з регіональною специфікою і обтяжували роботу підприємцям. На цьому тижні створили міжвідомчу робочу групу, яка до кінця року має показати аналогічний результат та прибрати сотні штучних бар'єрів для роботи українського бізнесу...

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряд підвищує стипендії учням закладів профтехосвіти й студентам вишів

Зростуть пенсії для осіб з інвалідністю, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи

Україна та США співпрацюватимуть у сфері розроблення озброєння, військової техніки та в енергетичній галузі

Регіони отримають понад 1 млрд грн субвенції на розбудову безбар'єрного простору та створення навчально-практичних центрів у закладах освіти

Україна та Катар домовились про розвиток співпраці в інвестиційній, туристичній, інфраструктурній сферах, енергетиці та сфері охорони здоров'я...

(Денис Шмигаль)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Українські родини зможуть купити власне житло за доступною іпотекою. Уряд ухвалив рішення про приєднання Державної іпотечної установи до Української фінансової житлової компанії. УФЖК була спеціально створена наприкінці 2020 року як акціонерне товариство для розроблення та втілення механізму доступної іпотеки й програми лізингу.

Після завершення об'єднання ми готуємо випуск державних облігацій на суму до 20 млрд грн для того, щоб іпотечні програми були доступні якнайбільшій кількості українців. За перші пів року роботи програми Президента України «Доступна іпотека 7%» вже видано кредитів на більш ніж 650 млн грн.

Премії найкращим учителям року буде збільшено удвічі.

Уряд ухвалив рішення про підвищення грошової винагороди переможцям щорічного конкурсу «Учитель року». Тепер за перше місце буде присуджено премію в розмірі 60 тисяч гривень, за друге місце — 54 тисячі гривень, за третє — 48 тисяч гривень...

Уряд має намір посилити відповідальність у сфері надання соціальних послуг.

Сьогодні підтримали законопроект, що запроваджує штрафні санкції в разі недотримання вимог законодавства та інших зобов'язань у соціальній сфері. Документ має запобігти виникненню ситуацій, коли заклади з надання соціальних послуг не виконують свою роль та становлять загрозу для людей. Наприклад, пожежа у будинку для літніх людей у Харкові.

На сьогодні не визначено механізму контролю та відповідальності за порушення законодавства у сфері надання соціальних послуг. Тому ми пропонуємо запровадити штрафи, розмір яких коливатиметься залежно від порушень: від десяти до двох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян (від 11,4 тис. грн до 2,3 млн грн) ...

(Денис Шмигаль)

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Уряди мають взяти лідерство у відновленні економік, але без суспільства й бізнесу неможливо здолати виклики. На цьому наголосив під час форуму «Європа: напрямок відбудова», що відбувся у Польщі.

Разом із Прем'єр-міністрами Польщі та Словенії ми обговорили шляхи економічного відновлення після пандемії.

Уряд України зосередиться на наступних пріоритетах:

- Стратегічне планування
- Розвиток медицини
- Розбудова інфраструктури
- Зелений перехід
- Торгівля та інвестиції
- Посилення регіональної безпеки

([Денис Шмигаль](#))

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Індикація пенсій проводитиметься для всіх категорій пенсіонерів
Майже 6 тисяч закладів соціальної інфраструктури будуть під'єднані до оптичного інтернету протягом двох років

Міжнародний аеропорт «Ужгород» відновив повноцінну роботу відповідно до міжурядової угоди зі Словаччиною

Україна посилить моніторинг і захист об'єктів природно-заповідного фонду...

([Дмитро Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

В ближайшее время в приложении «Дія» появится услуга по уведомлению пользователей о том, какой банк и для чего проверяет их кредитную историю.

([Дмитро Гордон](#))

Журналіст Дмитро Гордон:

Тарифы на тепло и горячую воду в отопительном сезоне 2021/2022 не будут меняться, пообещал премьер Шмигаль во время выступления в парламенте.

Експертний погляд

([Слово і Діло](#))

У 2019 році в рамках судової реформи в Україні запрацював новий орган – Вищий антикорупційний суд. Вищий антикорупційний суд за два роки виніс 45 вироків (щодо 50 осіб). При тому, що за вісім місяців 2021 року було винесено 21 вирок, п'ять з них – виправдовувальні.

Юрист Геннадій Дубов:

Із моєї точки зору, ефективність діяльності будь-якого суду категорично не можна вимірювати статистичними показниками. Також немає жодної можливості виміряти «масштабність» справ», – розповів він.

Наприклад, в Індії частка виправдувальних вироків традиційно більше 20%, при тому, що у більшості європейських держав цей показник коливається у межах приблизно 0,3-4%. А у 1938 році радянські суди винесли 13,8% виправдальних вироків. В США також є велика різниця у статистиці щодо так званих федеральних злочинів та виправдань в окремих штатах. Це все пов'язано, насамперед, із особливостями процедур, тому не може бути якісним показником діяльності судів.

Реальне покарання у виді позбавлення волі строком від 2 до 9 років призначено 27 особам. Серед них є народні депутати, депутати місцевих рад, керівники державних підприємств, судді, прокурори та адвокати.

За два роки існування ВАКС отримав майже 1 млрд гривень застави як запобіжного заходу. З них 65 657 420 гривень були спрямовані до держбюджету.

Станом на початок вересня 2021 року у провадженні першої інстанції Вищого антикорупційного суду є 184 кримінальних провадження (щодо 440 осіб).

Суд розглядає особливу категорію справ – корупційні правопорушення, які складніше доводяться. Зазвичай, привласнення державного майна та заволодіння бюджетними коштами відбувається із застосуванням складних схем.

Враховуючи обставини, стає зрозуміло, чому одне провадження може слухатися рік і більше. Наразі ця проблема носить комплексний характер і не має простого рішення.

[\(Слово і Діло\)](#)

Експерт Міністерства охорони здоров'я Сергій Дубров:

Переважна кількість осіб, які госпіталізовані в останні пів року, – це невакциновані, то ж можна сказати і про летальні випадки. У цій хвилі менш стрімка захворюваність, але від її зростання все одно нікуди не подінемося.

Ви знаєте, порівнюючи попередню хвилю і нинішню, ми можемо відзначити менш стрімке зростання за тиждень або день. Це непогано з одного боку, але з іншого — ми повинні розуміти, що нікуди не дінемося від зростання нових випадків щодня. Зараз все, що залежить від МОЗ, від системи охорони здоров'я і влади, зроблено. Вакцинація доступна, обмежувальні заходи постійно оновлюються в засобах масової інформації. А далі залежить виключно від наших громадян. Її не можна припиняти. Слід надавати дані та продовжувати інформаційну кампанію. Зараз багато робиться з боку МОЗ та уряду.

[\(Слово і Діло\)](#)

Політолог Олександр Радчук:

На календарі вже другий тиждень осені – а гривня не лише не поступається курсом іноземним валютам, але й зміцнюється. Такою нестандартною поведінкою національна валюта змушує замислитися над новими фінансовими стратегіями. Адже відповідно до традиційних трендів, влітку гривня зміцнюється, а восени та взимку – девальвує.

Проте цього року одразу кілька суттєвих факторів додали впевненості національній валюті та змусили змінити багаторічний тренд. Окрім зовнішніх та внутрішніх чинників, на курс може вплинути нова за своїм змістом обставина – чергове посилення карантинних обмежень та запровадження локдауну.

Один з основних зовнішніх факторів, які дозволили гривні почуватися впевнено навіть у осінній період – Україна отримала на свій рахунок від МВФ близько 2,7 млрд доларів у рамках розподілу 650 мільярдів доларів між країнами-членами – ці кошти Фонд виділив для допомоги у відновленні світової економіки внаслідок пандемії.

Ці гроші не є кредитними – але Україна може використати їх для повернення минулих запозичень. Тож допомога від МВФ дозволила зміцнити золотовалютні накопичення НБУ до рекордних 31,6 млрд доларів. Крім того, вже цього місяця очікується наступна місія МВФ до України, в рамках якої розглянуть умови отримання наступної частини траншу кредиту.

Додатково зміцнитися гривні вдалося і за рахунок підвищенням Нацбанком облікової ставки до 8,5% – вже вчетверте за останні пів року. Збільшення облікової ставки ще більше привабило нерезидентів, які вкладаються в українські державні облігації. А от для внутрішньої економіки в цілому – цей чинник буде впливати на здорожчання відсотків за кредитами.

Ще два фактори, які впливатимуть на зміцнення гривні – продаж аграріями своєї продукції та чутки про запровадження чергового локдауну. Перший фактор може позитивно зіграти у плюс курсу нацвалюти високими цінами на аграрну продукцію.

Другий фактор – відносно позитивний: з одного боку, карантинні обмеження зменшать попит на іноземну валюту, адже бізнес менш активно робитиме закупівлі імпоротної продукції. Курс гривні від цього виграє лише у короткостроковій перспективі, адже темпи економіки знизяться, й не виключено, що у майбутньому доведеться розплачуватися більш «слабкою» національною валютою.

[\(Слово і Діло\)](#)

Політолог-американіст, аналітик «Інтерньюз-Україна» Владислав Фарапонов:

Верховна рада не підтримала звернення до Конгресу США щодо надання Україні двостороннього статусу основного союзника поза НАТО (MNNA). В Конституції України вже третій рік як закріплений курс держави на набуття членства в Альянсі. Це взаємовиключні речі чи ні? Та чи потрібен Києву взагалі такий статус?

Де-факто, такий статус означає особливий поглиблений вид двостороннього співробітництва зі Сполученими Штатами. І він немає жодного прямого відношення до самого НАТО. Це клуб держав, з якими Америка давно і плідно співпрацює. Такий статус почав надавати іноземним партнерам ще Рональд Рейган під час свого другого терміну в 1987 році.

Важливо, що це 17 держав, які навіть суто з географічних причин не можуть претендувати на членство в НАТО. Саме тому і немає прецедентів отримання статусу серед європейських держав, зокрема і серед тих, хто принаймні наголошує на бажанні вступити в НАТО.

Звісно, це так чи інакше суперечить бажанню вступити до Північно-Атлантичного альянсу через свою безпосередньо назву, але прямих документальних підтверджень тому немає, та і не могло бути.

Насправді, уніфікованої відповіді на питання щодо конкретних переваг статусу основного партнера Сполучених Штатів немає. Справа в тому що уряд США, визнаючи ту чи іншу державу своїм союзником поза НАТО,

фактично, виходить із розуміння вже існуючої співпраці та рівня взаємодії. У кожній із 17 держав унікальний рівень співпраці з Вашингтоном, що будується роками. Наприклад, Японія отримала статус союзника однією із перших, але двостороння безпекова угода між Токіо та Вашингтоном датується аж 1960 роком.

Якщо говорити про формальне визнання, то відразу кілька переваг передбачено власне американським законодавством: це спільна взаємодія щодо досліджень у сфері безпеки та оборони, доступ до Воєнного резерву США, доступ до техніки, зокрема і до ремонту тощо.

Окрім реальної співпраці, яка не завжди є публічною (і це теж варто враховувати), можна впевнено стверджувати, що у разі надання такого статусу, підтримка України в Конгресі та серед істеблішменту в цілому перестане бути теоремою, яку треба постійно доводити, коли йдеться про санкції щодо Росії та різного роду допомогу, а стане зрозумілою аксіомою для всіх учасників американського політичного життя. Це стане також вагомим іміджевим сигналом для інших партнерів України саме завдяки тому, що небагато держав отримали такий статус від США.

Величезний досвід збройних сил США та потенціал для розширення співробітництва дозволяє також припускати, що будь-яка співпраця з першою економікою та армією світу, однозначно, піде на користь.

Наприклад, перша когорта держав, які отримали такий статус – Японія, Ізраїль, Південна Корея, Австралія та Єгипет – де-факто за рівнем співпраці як у далекому 1987 році, так і в 2021-му дуже відрізняються. Саме тому безпосередні переваги можна розраховувати лише після змістовного наповнення двосторонніх домовленостей. Виходячи з цього, статус є лише базою для налагодження співробітництва, а не його основою.

Якщо ми говоримо конкретно про цей статус, то він навіть у самій назві не передбачає членство в НАТО. З іншого боку, це той випадок, коли не вийде апелювати до відсутності консенсусу щодо членства Києва в НАТО, а все залежить від однієї держави.

Абсолютно інше питання, чи готова навіть потенційно команда Байдена за час своєї каденції розглядати таку можливість. На перший погляд, станом на перший рік роботи нової адміністрації, скоріше ні, аніж так. Але це не означає, що так буде й далі.

Окрім цього, підписані під час візиту Володимира Зеленського до США документи, зокрема й реалізація широкого потенціалу рамкової угоди про стратегічну основу оборонного співробітництва, стане також маркером для американської сторони.

Отже, виконання вже існуючих домовленостей та імідж надійного партнера допоможуть Україні отримати статус основного союзника поза НАТО (якщо влада все ж вирішить, що він потрібен) набагато швидше ніж банальні звернення до Конгресу в час, коли для цього немає належних підстав.

(Слово і Діло)

Політолог Олександр Радчук:

Зустріч президента України Володимира Зеленського із президентом РФ Володимиром Путіним залишається найбільш очікуваною дипломатичною подією після насиченого різноманітними зустрічами лідерів держав весною та літом 2021 року.

Втім, попри обмін публічними заявами про порядок денний та можливі місця проведення, схоже на те, що досягти домовленості про саму зустріч у 2021 році між двома президентами не вдасться. Чому? Відповідь на це запитання лежить у кількох площинах.

По-перше, більшість експертів прогнозували, що зустріч Зеленського і Путіна стане можливою після зустрічі із президентом США Джо Байденом. Мовляв, всі сторони «звірять годинники» й досягнуть певних компромісів. Проте після зустрічі у червні поточного року лідера РФ із очільником Білого дому, та після візиту Володимира Зеленського до США минулого тижня стало зрозуміло, що кожна сторона живе у власній парадигмі бачення подальшого розвитку ситуації у цілому світі.

По-друге, для Росії досі важливим залишається тиск на українську сторону щодо подальших перемовин щодо деокупації Донбасу із самопроголошеними сепаратистськими утвореннями «ДНР/ЛНР». Також РФ робить акцент на неприпустимості будь-якого обговорення теми Криму.

По-третє, доля проведення чергового етапу перемовин в рамках Нормандського формату залишається невизначеною. В цьому напрямку маємо дві важливі зміни: і українська, і, вочевидь, російська сторона воліли б розширити перемовний формат – перш за все, за рахунок участі США. Другий аспект – в Німеччині триває виборчий процес до Бундестагу, який завершиться 26 вересня поточного року. Очікується зміна канцлера і, природньо, цей фактор впливатиме на подальше позиціонування ФРН у зовнішній політиці.

Коли очікувати зустрічі президентів РФ та України? Чи принесе вона довгоочікуваний прорив у відновленні Україною контролю над тимчасово окупованими територіями Донбасу та якою буде доля Криму?

З огляду на багаторічний досвід «ведення перемовин» із РФ, відсутність бажання йти на будь-який діалог не за порядком денним Кремля майже стовідсотково призведе до чергової ескалації на фронті.

Цього року Росія вже прибігала до методу проведення масштабних «військових навчань» біля кордонів із Україною. При цьому, мова йшла не лише про ситуацію біля східних та південних кордонів, але з північної та північно-східної частини кордону – близько до Чернігівської, Сумської та Харківської областей. Тоді ж Путіну вдалося головне: звернути на себе увагу всього світу й нового очільника Білого дому – зустріч із Джо Байденом відбулася у червні.

Тож посилення обстрілів, проведення нових військових навчань, зокрема вже 10 вересня розпочинаються спільні російсько-білоруські

військові навчання «Захід-2021» - ще один спосіб «натиснути» на Україну, налякати ЄС та звернути увагу США. До того ж, напередодні навчань, 9 вересня, самопроголошений президент Білорусі збирається підписати «дорожню карту» щодо інтеграції з Росією вже наприкінці осені поточного року.

Найголовніше «домашнє завдання» для України, про яке, ймовірно, говорили у рамках зустрічі президенти України та США, – протистояти новим агресивним намірам Росії.

Не даремно однією із перших зустрічей української делегації у США була зустріч із очільником Пентагону, під час якої обговорювалося посилення військової допомоги. Зокрема, у рамках підписаної між двома державами заяви щодо стратегічного партнерства, йдеться про надання Україні додаткових 60 мільйонів доларів допомоги, яка включатиме і протитанкові бронейні системи «Джавелін» та інше оборонне летальне й нелетальне обладнання.

В ідеалі, Україні потрібно не лише встояти у протистоянні із РФ, але й у разі провокацій – гідно опонувати противнику, аби створити плацдарм для нової переговорної позиції.

Деокупація та встановлення миру на Донбасі – одна із програмних обіцянок Володимира Зеленського під час його виборчої кампанії. Прогрес із її виконанням однозначно впливатиме на рейтинги пропрезидентської команди.

Саме тому в Кремлі розуміють – чим довше відтермінують зустріч із Володимиром Зеленським, тим гірше для його рейтингів. А саме «слабкий» президент України – найкращий підхід у майбутніх переговорах.

Адже Росія може навмисно створювати ситуацію, коли замість умовного «батога» у вигляді ескалації на кордонах України та потенційного зниження рейтингів Володимира Зеленського, у потрібний момент може запропонувати «пряник» у вигляді поступок по Донбасу та гарантій підтримки чинного президента на другий термін.

Тож з боку Офісу президента наразі найкраща стратегія – продовжувати домовлятися із керівництвом РФ на українських умовах, стаявлячи у пріоритети теми деокупації Донбасу та Криму, а також обмін полоненими. Звісно, на такі умови Кремль, скоріше за все, не піде, проте така його позиція системно негативно впливатиме на ставлення до Росії та її позиції на міжнародній арені.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Рада суддів не змогла вчасно висунути кандидатів до Етичної ради, яка, згідно з законом, має почати очищення судової влади від корупції та кругової поруки. Президент України Володимир Зеленський назвав це «блокуванням найголовнішої реформи країни».

Голова правління «Центру протидії корупції» Віталій Шабунін:

Якщо Зеленський не проведе жодної іншої реформи, окрім судової, він лише нею впише себе в історію України. Реформа судів – без перебільшення, найважливіша реформа країни, на яку не спромігся жоден інший президент. Вже за кілька годин після заяви Зеленського «судова мафія» дала задню. Голова Ради суддів (РС) заявив, що вони вже найближчим часом визначаться з представниками в Етичну комісію, що розблокує зупинену ними реформу.

Голова правління фундації DeJuRe Михайло Жернаков:

Все – в руках президенту. Все в межах його конституційних повноважень: переконати, домовитися, знайти аргументи для Ради суддів для того, щоб вони це зробили. Президент – автор реформи та гарант Конституції. Це в його можливостях – зробити так, щоб всі учасники процесу поводитися адекватно.

Рада суддів діє не самостійно, а за дорученням «судової мафії»: саме тієї недоброчесної суддівської корпорації, яку ми намагаємося цими законами вигнати з їхніх посад. Всі відмовки про те, що їм не подобаються положення закону чи щось іще – це все ширма. І це не аргумент: не можна не виконувати закон через те, що він тобі не подобається. 30 днів 30 суддів не могли вибрати трьох кандидатів з поміж 5 тисяч суддів, які є в Україні! Це – саботаж.

Згода Банкової на відтермінування формування Етичної ради або спроба переглянути законодавство щодо судової реформи «відкриває скриньку Пандори». І йдеться не лише про затягування часу: закон можуть спотворити, знівелювавши ідею очищення судової влади, його можуть оскаржити в Конституційному суді, і в такому разі очищення судової гілки влади просто не відбудеться.

([Радіо Свобода](#))

Восени, як і попереджали фахівці, кількість хворих на коронавірус в Україні продовжує зростати.

Завідувачка кафедри епідеміології Львівського національного медичного університету, експертка ВООЗ з реагування на біологічні загрози Наталія Виноград:

Ми маємо гіркий досвід зустрічі людства з патогеном, який змінює свої характеристики. Вірус має нестабільний геном, і далі варто очікувати появу його нових варіантів.

Є штами, характерні більше для європейського регіону, це той же «Дельта», а є штами, які циркулюватимуть переважно у країнах Латинської Америки. Наприклад, це «Мю». На «Дельті» ми не зупинимося. Припускаю, що не вистачатиме алфавіту, щоб позначити нові варіанти вірусу. Це буде поширюватися доти, доки не закріпиться пандемічний штаб з стабільним геномом.

Нові варіанти вірусів мають інший антигенний склад, що суттєво знижує ефективність вакцинації. Тут, на її думку, пріоритетними мають бути протиепідеміологічні заходи.

З епідеміологічного погляду, найбільш небезпечними є особи, які мають атиповий перебіг, легкий перебіг захворювання.

Вони не ізольовані і продовжують поширювати збудник серед інших людей, відтак зростає кількість захворювань.

Чому в Ізраїлі стався спалах захворювання у школах? Прийшли вакциновані вчителі, які не мали клінічної картини захворювання, але вони були інфіковані і занесли вірус.

Разом з тим, щеплення допомагає уникнути важкого перебігу захворювання і зменшити кількість летальних випадків.

Завідувач кафедри мікробіології, вірусології, імунології та епідеміології Дніпровського державного медичного університету Дмитро Степанський:

Віруси не лише мутують, але й еволюціонують, тобто розвиваються. Коли набирається велика кількість мутацій і вони закріплюються в популяції, то вірус набуває нових властивостей. Важко передбачити, в якому напрямку буде розвиватися еволюція конкретного збудника.

Втім, наразі наукові дані засвідчили, що всі наявні у світі вакцини працюють й проти нових штамів. Відтак нехтувати щепленням жодним чином не можна.

Всі вакцини, які схвалені ВООЗ для екстреного використання, так чи інакше ефективні навіть проти нових варіантів. Радую те, що в час пандемії науковці винайшли ці вакцини. Щеплення діє і врятує людське життя.

Нині, коли ефективних ліків проти коронавірусу не існує, найкращий спосіб вберегти людей, це вакцинувати їх. І вагомий аргумент тут – це понад 54 тисячі життів українців, які забрав вірус з початку пандемії.

Лише вакцинація може подолати пандемію, бо наразі немає ефективного лікування. Я не поділяю думку, що нам треба чекати, поки проблема зникне сама по собі.

Набуття імунітету природнім шляхом – це не найкращий шлях, бо це велика кількість летальних випадків і удар по економіці. Наприклад, «іспанка» забрала життя близько 50 мільйонів людей! Так, пандемія закінчилась природнім шляхом, але якою ціною. Вакцини тоді не існувало, нині ми у більш виграшному становищі.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Тимчасова повірена у справах США в Україні Крістіна Квін:

Ми засудили неналежні затримання кримських татар. Для нас такі дії Росії – не новина. Ми уважно відстежуємо те, як Росія арештовує людей з політичних причин в Криму і не лише. Ми регулярно це засуджуємо. Я вважаю, що нам важливо співпрацювати зі світовою спільнотою для того, щоб Росія та інші режими відповідали за політично вмотивовані арешти. Ми регулярно працюємо в ООН, ОБСЄ та інших міжнародних організаціях з цією метою. Я вважаю, що необхідно також завжди привертати увагу міжнародних спостерігачів до таких неналежних та незаконних затримань.

По-перше, у день зустрічі (Президента України Володимира Зеленського та Президента США Джо Байдена, – ред.) було оголошено, що щорічна військова допомога Сполучених Штатів Америки Україні буде збільшена на 60 мільйонів доларів. Це Україна отримає на додачу до вже наданих 360 мільйонів доларів. Відповідно, загальна сума складатиме 420 мільйонів доларів.

По друге, ми оголосили про підписання низки договорів у надзвичайно різних сферах: безпековій, енергетичній, економічній та торговій. Я вважаю, що це так само важливо, як і матеріальна допомога. Наступні місяці та роки ми займатимемося впровадженням цих договорів. Наостанок, ми заснували декілька груп, комісій. Вони зустрічатимуться на постійній основі та детально пропрацюватимуть усе те, про що йшлося у договорах та на зустрічах із президентом Зеленським.

Зустріч лідерів, безумовно, має велику символічну вагу, втім, нею все не обмежується. Ця зустріч стане початком до набагато більш інтенсивного раунду перемовин щодо низки різних тем. У Комісії стратегічного партнерства обговорюватимуть широкий спектр проблем, але паралельно відбуватиметься діалог щодо енергетики та клімату, будуть також окремі перемовини щодо безпекових питань, а торгівлею опікуватиметься Консультативна група з торгівлі та інвестування. Перемовини розпочнуться восени цього року чи на початку наступного. На цих зустрічах наші експерти спільно працюватимуть для поглиблення відносин між країнами.

(...) США регулярно підтримує політв'язнів по всьому світу, не лише в Росії. Неналежно затримані в Росії політв'язні викликають занепокоєння США. Ми будемо і далі докладати зусиль для їх визволення, ми так діємо завжди. Для цього ми організуємо двосторонні перемовини, використовуємо багатосторонні майданчики, як от ОБСЄ чи інші. Також ми привертаємо увагу до таких випадків, як от зі затриманими кримськими татарами, про яких ми вчора зробили заяву.

(...) я хочу підтвердити: так, Україна приваблює американських інвесторів. Я думаю, влучними ідеями були подорож Зеленського в Каліфорнію та особливо його увага до технологій. Я так думаю через те, що в Україні є жвава індустрія технологій, тож інвестори зі США, країни, яка теж активна у сфері технологій, зацікавлені у використанні української креативної енергії.

Зеленський зустрівся з очільником Apple, надзвичайно важливим лідером у цій сфері. Ця компанія вже була активною в Україні. Схоже, вони будуть працювати тут і далі, збільшуючи свою активність.

Загалом, питання судової реформи є ключовим для американських інвесторів. Особливо – верховенство права та неупереджений судовий процес, у якому були б відсутні зовнішні впливи. Вони постійно підіймають ці питання.

Президент Зеленський дещо просувається у цьому напрямку. Наприкінці останньої сесії Верховної Ради було ухвалено два закони, що

входять до судової реформи. Ми прагнемо і далі працювати разом з Україною над судовою реформою, яка надасть американським інвесторам ще більше впевненості в Україні.

([Радіо Свобода](#))

Організація Об'єднаних Націй 2 вересня опублікувала нову доповідь генерального секретаря Антоніу Гутерріша про порушення прав людини в Криму та Севастополі. Документ охоплює період із 1 липня 2020 року до 30 червня 2021 року та «описує широкий спектр порушень прав людини й міжнародного гуманітарного права».

Спеціаліст із прав людини Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Максим Попович:

Це вже п'ята доповідь генсекретаря ООН щодо Криму, і в ній відображений дуже широкий спектр питань щодо порушень прав людини та міжнародного гуманітарного права. Ось наочний приклад: у розділі про свободу думок описується випадок із редактором кримськотатарської газети, який був притягнутий до адміністративної відповідальності за публікацію однієї з минулих доповідей генсекретаря ООН щодо Криму (йдеться про редактора газети «Qırım» Бекіра Мамутова – ред.). Порушення, на думку російської влади, полягало в тому, що він опублікував повний російський переклад цієї доповіді, не вказавши при цьому, що Меджліс – заборонена в Росії організація. У розділі про мирні зібрання доповідь говорить про притягнення до відповідальності учасників акції на підтримку Олексія Навального, які проходили раніше цього року в деяких містах – там були штрафи та арешти.

В розділі про свободу віросповідання доповідь згадує кримінальні переслідування «Свідків Єгови» в Криму російськими силовиками, коли вірянам призначали реальні терміни у в'язницях, по суті, за релігійні переконання. Це було пов'язане з забороною «Свідків Єгови» в Росії як екстремістської організації у 2017 році. У розділах, присвячених міжнародному гуманітарному праву, йдеться про примусовий призов на військову службу: за 2020 рік це як мінімум 5 тисяч осіб та 78 кримінальних справ за ухилення від призову. Наводиться також статистика щодо примусового переміщення кримчан за межі півострова, в Російську Федерацію – серед них засуджених для відбування покарання або для судових розглядів, а також про депортації на материкову частину України та у треті країни. Все це порушує Женевські конвенції. У доповіді згадуються і 43 задокументованих насильницьких зникнення в Криму, фіксується відсутність прогресу в розслідуванні та притягненні винних до відповідальності. Описуються випадки тортур.

(...) Цей документ лише фіксує порушення, це інструмент адвокації, але він може використовуватися в міжнародних судових процесах. У першу чергу це Європейський суд із прав людини, а також структури ООН на кшталт Комітету з прав людини. У ЄСПЛ розглядається велика міждержавна

справа – позов України до Росії щодо Криму. Торік суд визнав юрисдикцію в цій справі. Важливо розуміти, що без документування систематичних порушень прав людини неможлива робота подібних органів і встановлення відповідальності ні держави, ні окремих осіб. Тому таку роботу необхідно продовжувати.

Голова Кримськотатарського ресурсного центру, член Меджлісу кримськотатарського народу Ескендер Барієв:

Це важливий інструмент для подальшого тиску на Російську Федерацію, зокрема й при розгляді справ по суті в ЄСПЛ і Міжнародному суді ООН. Окрім того, генеральний секретар наголошує на важливості того, щоб місії ООН могли бути присутніми на території окупованого Криму та вести моніторинг. Зараз вони спираються на повідомлення правозахисних організацій та інформацію з відкритих джерел. Місії ООН не пускають до Криму: росіяни наголошують, що зроблять це тільки з визнанням Криму їхньою територією – тому говорити про те, що документ заочний, не зовсім вірно. Хай там як, масові арешти та обшуки, систематичні переслідування, порушення права на справедливий суд, етапування кримчан на територію Росії, активне заміщення населення росіяни оскаржити не можуть, їм залишається тільки виправдовуватися.

Юрист Марк Фейгін (Росія):

Сама ООН зараз переживає не найкращі часи, а всі ці інститути та їхні рішення все-таки діють на країни, які перебувають у полі міжнародного права. Росія з цього поля з 2014 року випала, і дієвими в цьому випадку виявляються політичні, а не правові рішення. Те, що Володимир Зеленський передав список із 450 політв'язнів Джо Байдену – ось це вже тема для розмови, вона предметніша. Однак навіть такі речі треба підкріплювати правовими рішеннями, і в цьому сенсі доповідь не зашкодить, а тільки допоможе. Москві доводиться маневрувати між різного роду рішеннями, і в підсумку там то кажуть про порушення міжнародного права через «водну блокаду», то, коли претензії адресовані їм, вдають глухоту. Словом, гра з доповідями та іншим – у довгу, але вона не шкідлива, а корисна.

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

2 вересня відбулася презентація результатів опитування «Телевізор проти автомата: Крим, Донбас і російське телебачення» від Школи політичної аналітики НаУКМА.

Директор Школи політичної аналітики НаУКМА Максим Яковлєв:

Ми займаємось тематикою реінтеграції тимчасово непідконтрольних територій Криму та ОРДЛО, протидії російській інформаційній агресії та фейкам.

Опитування було проведене у рамках омнібусу Info Sapiens за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Посольства Швеції в

Україні з 6 по 27 липня методом особистих та телефонних інтерв'ю. Вибірка склала 2000 осіб.

Опитування включало чотири тематичні блоки: ставлення до російських ЗМІ, фільмів та розважального контенту на восьмому році війни; ставлення до мешканців тимчасово окупованих територій; ставлення до вірогідності швидкого відновлення контролю над тимчасово окупованими територіями; слова-маркери, якими позначають події на Донбасі та людей, які воюють там проти України.

Згідно результатам опитування, думки українців щодо більшості питань розділилися майже порівну з чітким регіональним розподілом. Відносну однотайність опитані проявили лише з деяких питань: – майже 60% вважають повністю чи частково неприйнятним отримувати інформацію про події в Україні з російських ЗМІ; – 62% опитаних вважає, що Україна не має відмовлятися від спільних військових навчань НАТО через погрози РФ; – майже 60% опитаних не вважають, що Україна має припинити боротьбу за окуповані території. Жоден варіант позначення вояків незаконних збройних формувань не був обраний більшістю опитаних. Найбільше респондентів (16,7%) взагалі утрималися від відповіді, 14,5% назвали їх «сепаратистами», 12,7% – «зрадниками». Позитивне позначення вжили лише 1,8% опитаних. А от стосовно позначення ситуації на сході України виявлено чітку однотайність – 57% вжили слово «війна».

[\(Український кризовий медіа-центр\)](#)

Експерти Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва презентували результати соціологічного дослідження про очікування українців від боротьби з пандемією COVID-19.

Опитування було проведене спільно з Центром політичної соціології впродовж 14–24 серпня 2021 р. Загалом було опитано 2001 респондент за вибіркою, що репрезентує доросле населення України (за винятком окупованих територій). Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 2,2%.

Стан системи охорони здоров'я українці оцінюють доволі скептично. 63,5% опитаних вказали на дефіцит ліків та потрібного обладнання у медзакладах. Майже 40% українців нарікають на корупцію в закладах охорони здоров'я і трохи менше 20% вважають, що неможливо вакцинуватися від коронавірусу без хабарів або знайомств там.

Лише 31% респондентів вірить у те, що отримають повну та якісну медичну допомогу в державній чи комунальній лікарні у разі захворювання. 28% – взагалі в це не вірять, а 33% скоріше не впевнені.

14% опитаних заявили, що хворіли на коронавірус і отримали документальне підтвердження цього. Це значно перевищує офіційну статистику захворюваності у 7% від загальної популяції. Зафіксовано також відносний скепсис українців щодо вакцинації як засобу безпеки під час пандемії – її користь відзначили лише 22%, це значно менше “популярності”

миття рук, дотримання дистанції, уваги до свого здоров'я та носіння масок. І навіть дещо не дотягує допрофілактичного вживання вітамінів (23% опитаних).

Жодного бажання отримати вакцинацію висловила абсолютна більшість українців – понад 56%. Майже половина з них мотивує це недостатньою перевіреністю ефективності та безпеки вакцин.

Втім, відносна більшість українців погоджується з необхідністю дотримання карантинних обмежень, поки ризики зростання захворюваності – цю думку поділяють 43% опитаних. 23% українців виступають за якнайшвидше скасування обмежень, незважаючи на ризики. Прикметно, що третина респондентів утрималася від однозначної відповіді на це питання.

Респонденти переважно скептичні стосовно дій центральної влади у боротьбі з епідемією коронавірусу. Так, приблизно третина респондентів оцінює дії як ефективні, а майже половина – як малоефективні. Решта – вагаються з відповіддю. Оцінки роботи місцевої влади дещо кращі. Негативно оцінюють таку роботу 23% опитаних, позитивно – 33%. Водночас майже третина не знає нічого про діяльність місцевої влади у питанні протидії епідемії.

Виконувач обов'язків голови НСЗУ Дмитро Самофалов:

Не усі скарги та нарікання українців обгрунтовані та мають покриватися бюджетом на охорону здоров'я.

Питання в тому, наскільки наші респонденти співпрацюють з сімейним лікарем? От у нас звучить: лікар, лікар, лікар. Сімейний лікар – це адвокат пацієнта у світі медицини! Будь-яке питання, пов'язане зі здоров'ям, треба проговорювати з ним... На даний момент вже 50-60% населення вже вклали декларацію з сімейними лікарями. Питання у тому, наскільки вони з ними співпрацюють.

Питання доступності окремих груп життєво необхідних ліків буде вирішуватися у найближчі роки.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Експерт з питань децентралізації та соціальної сфери Юрій Ганущак:

Прийнятним вважається рівень пенсій не нижче 40% від рівня зарплати при виході на пенсію. Якщо нижче, то можливі соціальні катаклізми в демократичних країнах, де виборці дійсно формують владну еліту. Адже пенсіонери сумлінно ходять на вибори і готові проголосувати за будь-кого, хто пообіцяє підняти пенсії, якщо цей показник, який називають коефіцієнтом заміщення, падає нижче зазначеного рівня. При цьому навіть логічні апеляції влади щодо необгрунтованості претензій тих, хто не заробив на пенсію, не працював у «білому» секторі економіки, не сприймаються, — пострадянська держава завжди винна. Приклад: претензії власників валютних вкладів, що були адресовані не банкам, з якими вони уклали договори, а саме державі.

Так от, середній коефіцієнт заміщення зараз становить близько 30% і має тенденцію до зниження. Для фізичних осіб-підприємців ситуація взагалі катастрофічна, — закон вимагає відрахування ЄСВ у розмірі не меншому, ніж розрахований відповідно до мінімальної зарплати, що і роблять більшість ФОПів. Виходячи з того, що підприємницькою діяльністю займаються люди, в яких дохід значно перевищує мінімальну зарплату, нарахована пенсія буде нижчою за такий дохід більш як удесятеро, що стане для новоспеченого пенсіонера неприємним фактом. Те, що країна ще тримається, пояснюється не тільки унікальною спроможністю українців до виживання. Впливає також фактор допомоги пенсіонерам від дітей, а ще численні державні пільги з оплати комунальних і соціальних послуг, які добивають комунальний транспорт і житлову інфраструктуру.

Рівень відрахувань від ЄСВ становить 18,6% на фонд оплати праці. І це крайня точка, якою не поступляться роботодавці. Їхній рівень впливу на законодавців суттєвий, і аргументи про те, що в країнах Європи відрахування до пенсійних фондів набагато більші, тут не допоможуть. Адже Україна — єдина країна в Європі, де доходи Пенсійного фонду формуються тільки з відрахувань роботодавців. Тоді як за кордоном — або тільки від застрахованих осіб, або змішано з роботодавців і працівників. Тому ЄСВ сприймається як податок, а не як внески на забезпечення старості працівників.

Проблема дефіциту Пенсійного фонду не лише в старінні населення, про що постійно говорять демографи. Більш суттєвий фактор — низька частка застрахованих осіб, яка корелюється з рівнем тіньової економіки. За різними оцінками, відсоток осіб працездатного віку, не охоплених пенсійним страхуванням, доходить до 40%. Слід врахувати також те, що величезна кількість працівників оформлена на мінімальну зарплату, отримуючи решту в «конвертах». Відповідно, і рівень відрахувань ЄСВ теж низький. Також дефіцит створюється за рахунок доплат особам, рівень пенсій яких, розрахованих відповідно до закону, занадто низький.

[\(Дзеркало тижня\)](#)

Співзасновник харківського ІТ-кластеру Едуард Рубін:

Кілька місяців тому Мінцифри й МОН оголосили про старт проекту реформи ІТ-освіти в школах та університетах і створили робочу групу. До робочої групи ввійшли представники різних закладів вищої освіти, а також бізнесу: від Європейської бізнес-асоціації, ІТ-асоціацій та ІТ-кластерів із різних міст країни. Я також входжу до цієї робочої групи.

(...) Основна мета реформи — підвищуючи якість викладання математики у школах і конкурентоспроможність ВНЗ, паралельно давши їм реальну автономію, забезпечити швидке зростання кількості фахівців для технологічних галузей.

Отже, що пропонується змінювати і як я особисто до цього ставлюся?

Перша пропозиція — ліцензування неформальної освіти та звільнення її від ПДВ, а також «компенсація державою 50–75% вартості курсу після проходження освітньої програми. Неформальна освіта — це різноманітні курси, ІТ-школи та центри.

Ідея сама собою першокласна й потрібна, але я противник державного фінансування провайдерів освіти. Тут потрібен принцип «гроші ходять за студентом», і грошову компенсацію мають отримувати студенти (слухачі курсів), наприклад, після складання іспитів і/або одержання першого робочого місця, що є показником опанування студентом програми.

Якщо приватні школи претендуватимуть на державні гроші, це закінчиться перевітками, котрі зазвичай переростають у корупційні схеми та відкоти за найменше порушення. Ліцензування потрібне буде тільки для звільнення від ПДВ, що дуже важливо для освітньої діяльності.

Давно потребує вирішення питання фінансової автономії ЗВО. Заявлена в законі автономія і реальна — дуже різні речі.

Реформа пропонує доповнити закон про вищу освіту новою сутністю, а саме, що ВНЗ можуть отримувати гроші з приватних, донорських та державних джерел.

Також для підвищення фінансування ІТ-освіти пропонується збільшити суму коштів, які виділяються на фінансування спеціальності «Інформаційні технології», та збільшити коефіцієнт фінансування з 1,2 до 1,6.

І знову ж, я прибічник того, щоб гроші отримували безпосередньо студенти, а ВНЗ виставляли свої ціни за навчання. При цьому студент міг би доплачувати з власних коштів, якщо ціна вища або йому потрібні додаткові курси.

(...) Дуже важливий пункт реформи — створення при університетах ендамент-фондів.

Я давно писав про їх впровадження, і тут робоча група схильна перейняти американський досвід. Сподіваюся, законодавча база під цю інновацію буде максимально наближена по суті до американської. Також важливо, щоб розмір цього фонду впливав на рейтинги наших університетів, що є показником довіри громадян і бізнесу до конкретного університету.

Важливими аспектами реформи є питання співпраці з бізнесом. Навчальні програми не відповідають вимогам сучасного бізнесу. ІТ розвивається так швидко, що викладачі не встигають ні самі змінюватися, не змінювати навчальні програми.

Реформа ж передбачає дійовий механізм впливу об'єднань роботодавців на прийняття стратегічних рішень із розвитку вищої освіти.

Ми обговорювали на робочих зустрічах можливість створення державно-приватного партнерства, але проектний офіс реформ вважає, що вона вже є, і готує інформматеріали, які описують можливості співпраці університетів та коледжів із бізнесом.

Далі реформа готує зміни до класифікатора професій, і це важливий пункт, — у світі з'являються нові спеціальності, а наш закон досі про них не знає.

Важливо не тільки тепер внести зміни, а й створити механізм для швидкої актуалізації списку при мінімумі бюрократії.

У відносинах із бізнесом важливу роль відіграє дуальна форма навчання. Колись я впроваджував її в НТУ ХП, але прийнята 2018 року концепція не годиться для ІТ-індустрії. Ми проводили конференції та семінари з дуальної форми навчання, однак свого часу міністерство пішло своїм шляхом і провалило цю потрібну реформу.

Пропонована реформа передбачає дерегуляцію дуальної форми навчання, а саме поділ договору про співпрацю на дві частини: смислової та фінансової. Деталі будемо обговорювати, коли отримаємо перший драфт змін до положення.

Вищу освіту, особливо у високотехнологічних галузях, не можна поліпшити, якщо немає базової підготовки випускників середньої школи.

Реформа закладає зміни й тут. Тоді коли школам потрібні хороші вчителі, професіонали-практики без педагогічної освіти готові ділитися знаннями з дітьми. Для цього передбачається створити сертифікаційні програми для «вчителів-світчерів» і спростити вимоги до підготовки потенційних учителів. Це залучить у школи тих, хто має відповідні знання, але не вчився п'ять років на педагога.

Важливим пунктом є розробка відеокурсів із математики та інших STEM-предметів. Це дасть школярам доступ до уроків від найкращих викладачів.

Нарешті, у проєкті розглядається питання залучення провайдерів неформальної освіти до навчання школярів. Важливим пунктом є підвищення бар'єра іспиту ЗНО для вступу на педагогічні спеціальності зі STEM-предметів для абітурієнтів. Бар'єр треба підвищувати, бо поріг 130 балів на математичні факультети — це нонсенс. Важливе питання: чи варто Україні впроваджувати трирічну бакалаврську освіту, як і в усьому світі. Але це питання можна буде вирішити, коли набуде чинності 12-річна шкільна освіта.

Тимчасово окуповані території, учасники бойових дій та тимчасово переміщені особи

Офіційна інформація

Президент України Володимир Зеленський порушував тему Криму на всіх зустрічах у Вашингтоні під час робочого візиту ([Укрінформ](#)).

На цьому акцентував міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба у Фейсбуці.

Кулеба підкреслив, що Президент США Джозеф Байден на двосторонній зустрічі за участю делегацій у першу чергу привітав з успішним проведенням саміту Кримської платформи.

Президент України Володимир Зеленський запропонував Президентові США Джо Байдену участь у форматі переговорів із врегулювання ситуації на сході України на рівні президентів ([Укрінформ](#)).

Про це він повідомив журналістам, коментуючи результати переговорів з Байденом, що відбулися у Білому домі.

Він зауважив, що докладно обговорив з Байденом безпекові питання, пов'язані з окупацією Росією частини сходу України та Кримського півострова.

Президент дав зрозуміти, що йдеться про новий формат переговорів, відмінний від «Норманді».

Підсумки візиту до США української делегації на чолі з Президентом Володимиром Зеленським перевершили очікування ([Укрінформ](#)).

Спікер української делегації в Тристоронній контактній групі Олексій Арестович:

Вперше за дуже багато років Україна приїхала не як прохач. Тобто ми не говорили: «Рятуйте нас і допомагайте», а називали проблему, хворе місце, і називали варіанти спільних дій для того, щоб розв'язати цю проблему або просунулися в конкретному політичному напрямі. Деякі очікували, що приїде клієнт до патрона, як у нас часто говорять. А насправді приїхав партнер до партнера. Це одне з найістотніших досягнень.

Якщо ви помітили, то ані під час візиту Меркель до Вашингтона, ані під час візиту Зеленського до Вашингтона, Мінські угоди не прозвучали. Це означає дуже важливу річ. Це не те щоб ми відмовлялися від Мінських угод. Це означає, що Російській Федерації, кремлівському керівництву не вдається проштовхнути Мінські угоди в своїй редакції, в якій вони дуже довго

намагалися переконати Захід колективно й окремо... Це дуже потужний сигнал Москві про те, що її політика з нав'язування одностороннього розуміння Мінських угод провалилася (...).

25 серпня в рамках програми «День Криму» на Херсонщину з офіційним візитом прибули Постійна делегація Верховної Ради України у Парламентській асамблеї Ради Європи з групою парламентарів із Польщі, Чехії, Латвії, Грузії, а також представниками Албанії й Іспанії ([Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим](#)).

Парламентарі провели робочу зустріч із головою облдержадміністрації Сергієм Козирем та головою обласної ради Олександром Самойленком, а також разом з Постійним Представником Президента України в АР Крим Антоном Кориневичем відвідали контрольні пункти в'їзду-виїзду «Каланчак» та «Чаплинка» на адміністративній межі з тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим та м. Севастополя.

Парламентарі також провели зустріч із внутрішньо переміщеними особами з Криму, які проживають у Херсонській області, а також з представниками корінного кримськотатарського народу.

Представництво вдячне парламентарям за підтримку суверенітету і територіальної цілісності України, підтримку зусиль з деокупації Криму на міжнародній арені та увагу до громадян України, які тимчасово проживають в окупації.

На Донеччину завітала делегація Латвійської Республіки ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

Зустріч представників Донецької облдержадміністрації з делегацією Латвійської Республіки на чолі з Парламентським секретарем Міністерства оборони Латвійської Республіки пані Байбою Блоднієце та за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Латвійської Республіки в Україні пана Юріса Пойканса відбулась на базі Почесного Консульства Латвійської Республіки в Донецькій області у м. Слов'янськ 26 серпня. (...)

Байба Блоднієце висловила сподівання на плідну співпрацю у сфері реалізації молодіжної політики між регіонами Латвійської Республіки та України.

Юріс Пойканса акцентував на важливості роботи, яку проводять структурні підрозділи Донецької облдержадміністрації щодо підтримки родин загиблих воїнів АТО / ООС і вшанування пам'яті захисників територіальної цілісності України. Він запевнив у підтримці проєктів щодо молодіжних обмінів між представниками Латвійської Республіки та України.

Під час робочої зустрічі були розглянуті питання допомоги родинам загиблих військовослужбовців і підтримки внутрішньо переміщених осіб у Донецькій області. Представники Донецької облдержадміністрації презентували проєкти та програми, що реалізуються на Донеччині у сфері національно-патріотичного виховання, сприяння молодіжних ініціатив,

захисту вразливих верст населення та підтримки родин ветеранів АТО / ООС. Делегації обмінялись досвідом та домовились про подальшу співпрацю.

Правозахисні організації України оприлюднили термінову заяву в зв'язку з обшуками і викраденнями в окупованому Криму силовиками п'яти кримських татар, в тому числі першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу ([Укрінформ](#)).

За даними правозахисників, родичі та адвокати затриманих подали заяви до різних так званих правоохоронних органів, однак жоден із них не повідомив про місцезнаходження зниклих.

Зокрема, уточнюється в заяві, про місцеперебування Ельдара Одаманова нічого невідомо з 7 ранку 3 вересня.

На момент публікації заяві правозахисникам було відомо, що обшуки у Ельдара Одаманова та Азіза Ахтемова проводилися нібито у зв'язку з підривом газопроводу під Сімферополем, який стався 23 серпня 2021 року.

Наступний обшук, повідомили правозахисники, відбувся у першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу і громадського активіста Нарімана Джелялова, який відкрито заявляв про грубі порушення прав людини в окупованому Криму та брав участь в установчому саміті Кримської платформи 23 серпня 2021 року.

Правозахисні організації кваліфікують дії окупаційної влади, «як насильницьке зникнення, оскільки силові структури позбавляють затриману особу засобів зв'язку зі своїми рідними та адвокатами, внаслідок чого існує реальна загроза їхньому здоров'ю та життю» тощо.

Туреччина не визнає анексії Криму Росією та буде підтримувати кримських татар, відстоювати їхні права ([Укрінформ](#)).

Про це заявив міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу на зустрічі з неурядовими організаціями в Ескішехірі, повідомляє видання Haberler.

Він також наголосив на тому, що Туреччина є «однією з провідних» країн у кримському питанні й підтвердила свою позицію участю в Кримській платформі.

Раніше МЗС Туреччини заявив про те, що у країні стежать за ситуацією щодо арешту заступника глави Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелялова та очікує на звільнення його та інших затриманих кримських татар.

На осінню сесію Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) надійшов запит на проведення дебатів щодо політичного переслідування корінних народів в Криму з боку Росії ([Укрінформ](#)).

Крім того, надійшов запит на проведення дебатів, зокрема, щодо ситуації в Афганістані та збільшення міграційного тиску на кордонах Латвії, Литви і Польщі з Білоруссю.

Кримська платформа

За два дні після інавгураційного саміту Кримської платформи у виданнях майже 50 країн вийшло понад 300 публікацій про цю подію ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Цифри продовжують зростати, виходять аналітичні статті та цитати з інтерв'ю іноземних лідерів, які побували на саміті в Києві. Мільйони людей у світі дізналися про Кримську платформу.

Світовий конгрес українців (СКУ) 23 серпня долучився до 44 держав, що взяли участь в інавгураційному саміті Кримської платформи у Києві ([Укрінформ](#)).

Спільна декларація учасників міжнародної Кримської платформи проголошує Російську Федерацію державою-окупантом, засуджує незаконні та агресивні дії Росії у Криму, підтверджує готовність учасників дотримуватись політики невизнання анексії півострову та міста Севастополя, як і невизнання будь-яких спроб Росії узаконити їх тимчасову окупацію.

Підписанти також зобов'язалися розглянути запровадження додаткових санкцій відносно РФ у разі подальшої агресії та посилити безпеку і стабільність у Чорноморському регіоні.

Світовий конгрес українців висловив свою підтримку ініціативі Кримської платформи та підписаній Декларації.

Президент України Володимир Зеленський запросив Державу Ізраїль приєднатися до спільної декларації, підписаної за результатами інавгураційного саміту Кримської платформи ([Укрінформ](#)).

Про це Зеленський сказав у телефонній розмові з Прем'єр-міністром Ізраїлю Нафталі Беннетом.

Сторони також обговорили низку актуальних питань двосторонньої співпраці. Зокрема була приділена увага проблематиці розвитку торговельно-економічної взаємодії, спрощенню умов для міжлюдських контактів, підготовці до запланованих візитів високого та найвищого рівня, зокрема ізраїльської делегації для участі у заходах до 80-х роковин трагедії Бабиного Яру.

Кримська платформа є тестовим майданчиком з протидії міжнародної спільноти нечуваному порушенню міжнародного права Росією ([Укрінформ](#)).

Про це заявив віцепрезидент Європейської комісії Валдіс Домбровскіс на інавгураційному саміті Кримської платформи.

Домбровскіс від імені Євросоюзу підтвердив підтримку суверенітету і територіальної цілісності України. Він також зауважив, що як уродженець

балтійської країни знає, «що це означає, коли ти втрачаєш свободу і суверенітет».

Він нагадав, що ЄС застосував обмежувальні заходи проти Росії за незаконну окупацію Криму і цілеспрямовану дестабілізацію України.

Домбровскіс також запевнив, що ЄС продовжить підтримку України на шляху реформ, бо «без стійкої України не може бути стійкої Європи».

Міжнародна спільнота має зробити так, щоб незаконна анексія Криму Росією ніколи не була легітимізована ([Укрінформ](#)).

Про це заявив на інавгураційному саміті Кримської платформи голова Європейської ради Шарль Мішель.

Голова Євроради зазначив, що прибув на саміт, аби підтвердити незмінність позиції ЄС щодо невизнання незаконної анексії Криму і Севастополя.

Він підкреслив, що позиція щодо окупованого Криму має лишатися високо у міжнародному порядку денному.

Він також висловив занепокоєння мілітаризацією окупованого Криму.

Офіс Кримської платформи у Києві займатиметься моніторингом безпекової, економічної, екологічної ситуацій на території тимчасово окупованої Автономної Республіки Крим ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Президент Володимир Зеленський на установчому саміті Кримської платформи.

Він запропонував міжнародним партнерам, які беруть участь у саміті, визначити уповноважених представників, які будуть підтримувати зв'язок із офісом у Києві та координуватимуть спільну роботу.

Кримська платформа уперше за сім років виносить питання деокупації Кримського півострова на найвищий міжнародний рівень ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Президент Володимир Зеленський на установчому саміті Кримської платформи.

Він подякував міжнародним партнерам, наголосивши, що саме завдяки їм питання деокупації Криму «на часі».

Президент СКУ Павло Грод розказав про два етапи участі Конгресу в роботі «Кримської платформи»: заохочення діаспорами урядів різних країн до участі в Платформі та конкретна робота у співпраці з МЗС і Меджлісом щодо реалізації рішень установчого Саміту 23 серпня ([Укрінформ](#)).

У цілому він вважає, що установчий Саміт «Кримської платформи», в якому взяли участь 46 держав, пройшов чудово, «були важливі меседжи» і було продемонстровано, що світ не визнає анексії Криму, «Крим – це Україна». Другий крок – втілення в практичну діяльність ухвалених рішень.

Наприклад, за його словами, Світовий конгрес українців буде організовувати по всьому світу парламентські слухання, на яких йтиметься про російську агресію взагалі – не тільки в окупованому Криму, а й на Донбасі.

Президент Володимир Зеленський вважає, що Кримська платформа може бути майданчиком для деокупації не лише Криму, але й інших територій та розв'язання регіональних конфліктів (Укрінформ).

Про це він заявив під час спільної з президентами Молдови, Польщі та Румунії в Кишиневі заяви для ЗМІ.

Водночас Зеленський підкреслив, що Україна і Молдова відзначають 30-ті річниці Незалежності у непростих безпекових умовах, які продовжують випробовувати країни на міцність.

Посол Нової Зеландії в Україні (з резиденцією у Варшаві) Мері Терстон передала Міністерству закордонних справ України ноту МЗС Нової Зеландії про приєднання до спільної декларації Кримської платформи (Укрінформ).

Заступник міністра закордонних справ Євгеній Єнін подякував новозеландській стороні за послідовну підтримку суверенітету та територіальної цілісності України, а послу Терстон – за важливий внесок у розбудову двосторонніх відносин. Він окремо подякував за участь в інаугураційному саміті Кримської платформи 23 серпня в Києві.

Дипломати відзначили високий рівень співпраці в межах міжнародних організацій, а також обговорили актуальні питання співробітництва, взаємодію у протидії глобальним викликам, зокрема пандемії COVID-19, кібератакам та гібридним загрозам (...).

Парламентська асамблея НАТО вітає створення «Кримської платформи» та готова розбудовувати її парламентський вимір (Укрінформ).

Про це заявив співголова Міжпарламентської ради Україна-НАТО (ЮНІК) Оярс Калніньш на зустрічі з першим заступником Голови Верховної Ради Русланом Стефанчуком та головою Постійної делегації ВР у ПА НАТО Єгором Чернєвим.

Під час зустрічі Калніньш зазначив, що ПА НАТО першою створила неформальну групу підтримки Кримської платформи, яка стане важливим внеском у консолідацію зусиль міжнародної спільноти з метою протистояння агресивній політиці Росії та мілітаризації українського півострова.

У свою чергу, Стефанчук поінформував учасників зустрічі про суттєве просування за різними напрямками євроатлантичних реформ, зокрема ухвалення важливих законодавчих актів та керівних документів у сфері безпеки і оборони, серед яких закони України «Про оборонні закупівлі» та

«Про розвідку», а також Стратегія національної безпеки України та Стратегія воєнної безпеки України (...).

Росія чинила прямий тиск на іноземні держави перед установчим самітом Кримської платформи, однак усі учасники вражені кількістю делегацій, які прихали до Києва, а також потужністю результату ([Укрінформ](#)).

Про це заявив Президент Володимир Зеленський в ефірі програми «Право на владу» на телеканалі «1+1».

Зеленський розповів, що деякі країни одразу відреагували на запрошення до Кримської платформи, хтось сумнівався, на когось, за його словами, був «великий тиск, це не секрет, від Росії, і вони дзвонили їм прямо, по телефону на рівні міністрів закордонних справ, на рівні лідерів лідерам».

Спільна декларація Кримської платформи є найсильнішим документом щодо Криму на міжнародному рівні з 2014 року ([Укрінформ](#)).

Про це заявив міністр закордонних справ Дмитро Кулеба на онлайн-брифінгу.

Міністр акцентував, що документ залишається відкритим до приєднання, і тому МЗС працюватиме над розширенням участі в ньому.

За словами Кулеби, Україна не зупиниться, робота триватиме рівно стільки, скільки потрібно для того, щоб повернути український Крим.

Міністр переконаний, що з «Кримською платформою» держава зламала тенденцію про забування Криму, на що Росія витратила мільярди.

Кулеба також додав, що на думку партнерів України, запуск «Кримської платформи» на такому високому рівні - це велика поразка Росії на кримському напрямі (...).

Голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров закликав учасників «Кримської платформи» провести консультації через масові переслідування його співвітчизників ([Укрінформ](#)).

З метою запобігання катастрофічним наслідкам репресій, що розгортаються в ці дні в Криму стосовно корінного кримськотатарського народу, і звільнення всіх кримських політв'язнів, позбавлених волі російськими окупантами, Меджліс кримськотатарського народу закликає вас до термінового проведення міждержавних консультацій в рамках Кримської платформи по ситуації, що склалася в тимчасово окупованому РФ Криму у зв'язку з незаконним затриманням першого заступника голови Меджлісу кримськотатарського народу Нарімана Джелилова та інших представників корінного кримськотатарського народу на тимчасово окупованій державо-агресором Російською Федерацією території Автономної Республіки Крим та м.Севастополя (...).

Голова Верховної Ради Дмитро Разумков під час зустрічі з керівництвом Світового конгресу українців (СКУ) обговорив, зокрема, питання залучення інвестицій в Україну та спільну роботу в межах Кримської платформи ([Укрінформ](#)).

Голова парламенту подякував представникам СКУ за те, що вони докладають чимало зусиль для консолідації міжнародної спільноти на підтримку України та протидії російській агресії. Окрім цього, він наголосив, що українська влада працюватиме над тим, щоб зв'язок між громадою українців з усього світу та Україною ставав міцнішим.

23-24 серпня в Представництві Президента України в Автономній Республіці Крим відбувалась презентація Офісу Кримської платформи – постійно діючого майданчика для координації та комунікації органів державної влади України, іноземних держав та міжнародних організацій та громадян України з Криму ([Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим](#)).

В рамках презентації Офіс Кримської платформи відвідали Президент України Володимир Зеленський, (...), а також такі високоповажні гості, як: Президент Латвійської Республіки Егільс Левіц, Міністр іноземних справ Турецької Республіки Мевлют Чавушоглу, Генеральна секретарка Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич та інші. Також офіс відвідали міжнародні експерти, кримчани та переселенці з Криму. (...).

Підтримка внутрішньо переміщених осіб, учасників бойових дій та жителів Сходу України

Понад 140 ВПО отримають житло за рахунок субвенції з державного бюджету ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України на своєму засіданні 8 вересня 2021 року розподілив субвенцію з державного бюджету, за рахунок якої планується придбати 46 об'єктів нерухомості для тимчасового проживання приблизно 144 внутрішньо переміщених осіб.

Зокрема, мова йде про виділення 11,907 млн гривень з державного бюджету місцевим, що складає 70 % від загальної суми, ще 30 % повинні виділити місцеві ради, оскільки дана бюджетна програма реалізується шляхом співфінансування 70/30.

Уряд схвалив постанову, якою врегульовуються питання оформлення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України для низки категорій осіб, зокрема, для тих, місце проживання яких зареєстровано на тимчасово окупованих територіях нашої держави ([Укрінформ](#)).

Уряд прийняв цю постанову з одноденним доопрацюванням.

Проект постанови дозволить нормативно врегулювати питання одночасної, при оформленні паспорта громадянина України особі віком від 14 до 18 років, реєстрації особи у Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків (за її бажанням).

Постановою також врегульовано питання оформлення документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України для осіб, місце проживання яких зареєстровано на тимчасово окупованій території у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим і м. Севастополі, за місцем звернення (...).

Скільки в Україні переселенців і яку допомогу вони отримали в липні ([Слово і діло](#)).

В Україні станом на кінець липня налічується 1 млн 470 тисяч 234 переселенці. Такі дані наводить Міністерство соціальної політики. (...).

Станом на 31 липня 2021-го кількість облікованих внутрішньо переміщених осіб зменшилася на 2 тисячі 499 осіб. Якщо порівняти з аналогічним періодом 2020 року, то переселенців побільшало на 16 тисяч 444 людини.

Найбільше ВПО проживає в Донецькій і Луганській областях – 514 тисяч 982 людини і 285 тисяч 651 особа відповідно. У Києві зареєстровано 165 тисяч 150 переселенців, в Харківській області – 135 тисяч 580, у Дніпропетровській області – 71 тисяча 321, у Київській області – 67 тисяч 210.

Найменше переселенців зареєстровано в західній частині України: в Тернопільській області – лише 2 тисячі 115 осіб, в Чернівецькій області – 2 тисячі 345, в Рівненській області – 2 тисячі 958.

За місяць в Луганській області зареєструвалися ще 1 тисяча 183 переселенці, в Донецькій області – 806. Найбільше внутрішньо переміщених осіб знялося з реєстрації в Харківській області – 1 тисяча 138 осіб.

У липні держава виплатила переселенцям 251,7 млн грн матеріальної допомоги для покриття витрат, пов'язаних з проживанням і оплатою житлово-комунальних послуг. У липні 2020 року сума була меншою – 247,2 млн грн.

У Донецькій області переселенці від держави отримали 68,7 млн грн, в Києві – 34,9 млн грн, в Харківській області – 25,8 млн грн, у Київській області – 20,8 млн грн, у Дніпропетровській області – 17,1 млн грн. Найменше отримали внутрішньо переміщені особи в Тернопільській області – 0,7 млн. (...).

Зміни до порядків виплати грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення ([БРОВАРСЬКА МІСЬКА РАДА](#)).

Урядом схвалено ряд змін до порядків виплати грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення членам сімей загиблих, особам з

інвалідністю, внутрішньо переміщеним особам та особам, які брали участь в Революції Гідності, а також членам їх сімей (постанови № 280, 719, 214, 206).

Зокрема,:

– прийнято рішення про виплату компенсації члену сім'ї заявника, на якого розраховано грошову компенсацію, у зв'язку з його смертю, якщо грошову компенсацію йому вже було призначено, але не виплачено.

– доповнено перелік документів необхідних для подання заяви про виплату грошової компенсації, а саме: додається довідка про наявність/відсутність зареєстрованого до 31 грудня 2012 р. права власності на житло, яке розташоване в населених пунктах на підконтрольній Україні території.

– встановлено, що одержувач компенсації протягом року з дня зарахування коштів грошової компенсації на спеціальний рахунок в уповноваженому банку самостійно може використати призначену грошову компенсацію на придбання житла тільки в прийнятих в експлуатацію житлових будинках на первинному або на вторинному ринку в будь-якому населеному пункті на території України, крім тимчасово окупованої території та лінії розмежування.

– визначено, що у разі смерті одержувача грошової компенсації, якому призначено грошову компенсацію та не виплачено, грошова компенсація виплачується уповноваженому члену сім'ї на підставі заяви, копії документа, що посвідчує особу уповноваженого члена сім'ї, копії свідоцтва про смерть та згоди довільної форми від інших членів сім'ї, на яких розраховано грошову компенсацію.

– встановлено заборону на відчуження житла (квартири, житлового будинку із земельною ділянкою, на якій він розташований), придбаного за рахунок коштів грошової компенсації протягом трьох років, інакше кошти отриманої грошової компенсації підлягають поверненню до державного бюджету. (...).

Пільги на навчання та проживання для студентів-ВПО ([Антикризовий медіа-центр \(АКМЦ\)](#)).

Так, студенти-ВПО мають право отримати:

– повну оплату навчання для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти за певним освітньо-кваліфікаційним рівнем (рівнем вищої освіти). Це можливо у разі зарахування на місця державного (регіонального) замовлення відповідно до умов та правил прийому. Особливістю для переселенця є те, що серед двох осіб, які отримали однакову кількість балів, пріоритет має ВПО;

– пільговий довгостроковий кредит для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти;

– безкоштовне або на пільгових умовах проживання в гуртожитках за умови денної форми навчання;

- пріоритет при переведенні з контракту на бюджет на підставі угод, укладених з ФО або ЮО на навчання на місцях державного (регіонального) замовлення;
- соціальну стипендію для осіб, які навчаються за державним або регіональним замовленням за денною формою навчання;
- безоплатне забезпечення підручниками;
- безоплатний доступ до Інтернету, систем баз даних у державних та комунальних закладах освіти.

Студенти, які навчаються на денній формі, за проживання у гуртожитку мають сплачувати не більше 50% загальної суми (конкретну суму визначає заклад освіти). Проте скористуватися такою пільгою можливо, якщо відмовитися від адресної допомоги для ВПО. Наразі для студентів денної форми навчання складає 1000 грн до досягнення 23 років. Тож перш ніж подавати заяву на цю пільгу, варто дізнатися, скільки коштує проживання у гуртожитку.

Отримати податкову знижку на навчання можуть батьки, чия дитина навчається за контрактом. До неї можна включити суму коштів, яка була сплачена платником податку на користь вітчизняних закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти для компенсації вартості здобуття відповідної освіти такого платника податку та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення.

31 серпня відбудеться наступний відбір переможців на отримання пільгового іпотечного кредиту ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

31 серпня 2021 року о 14:00 Державним фондом сприяння молодіжному житловому будівництву буде здійснено другий відбір переможців з числа кандидатів на отримання кредиту в рамках проєкту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб».

Процедура буде здійснена шляхом випадкового вибору за допомогою генератора випадкових чисел із застосуванням програмного забезпечення RandomPicker, яке запропоноване Міжнародним консультантом (IPC GmbH), погоджене KfW та відповідає вимогам законодавства щодо захисту персональних даних.

З метою забезпечення всебічного контролю за відбором переможців з числа зареєстрованих у реєстрі кандидатів процедура відбору буде здійснюватися за участю представників Мінреінтеграції, Імплементативного консультанта та Держмолодьжитла.

За результатами проведеного відбору регіональні управління Держмолодьжитла не пізніше ніж наступного робочого дня повідомлять переможців про необхідність подання документів, визначених Порядком.

Окрім того, перелік переможців проведеного відбору буде опубліковано на офіційному веб-сайті Держмолодьжитла та його регіональних управлінь.

Чи мають діти-переселенці право на безоплатне харчування ([Lg-News.net](#)).

Організацію харчування здійснюють відповідно до Наказу МОЗ та МОН від 17.04.2006 №298/227 «Про затвердження Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах». Так, відповідно до цього наказу, харчування повинно бути збалансованим, раціональним та забезпечувати здобувачів освіти всім необхідним, що потрібно для нормального розвитку. Їжу необхідно видавати дітям у суворо визначений час, чотири-п'ять разів на добу, з інтервалами у 3-4 години. Якщо ж діти проводять у школі менше, ніж 4 години, то харчування можна не забезпечувати.

Питання визначення розміру плати за харчування вирішують центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері освіти, інші центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковані заклади дошкільної освіти, органи місцевого самоврядування, а також на керівників закладів дошкільної освіти.

Також нагальним залишається питання харчування пільгових категорій дітей, зокрема дітей ВПО. Це питання врегульовано Постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2002 № 856 «Про організацію харчування окремих категорій учнів у загальноосвітніх навчальних закладах», Законом України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», Законом України «Про загальну середню освіту» та Законом України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

Право на безкоштовне харчування мають:

- учні з числа дітей, батьки яких є учасниками або загинули у зоні проведення АТО / (ООС);
- діти з числа внутрішньо переміщених осіб чи діти, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів;
- Інші категорії.

Кредити ВПО: переселенцям полегшать зобов'язання за простроченими кредитними договорами ([Трибун](#)).

6 вересня 2021 року набуває чинності Закон України «Про внесення зміни до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо звільнення деяких категорій внутрішньо переміщених осіб від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань за кредитними договорами та договорами позики» (надалі – Закон).

Відповідно до цього Закону, внутрішньо переміщені особи (ВПО) звільняються від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань за кредитними договорами та договорами позики, які укладені:

- до 20 лютого 2014 року з внутрішньо переміщеними особами з АР Крим і Севастополя;

– до 14 квітня 2014 року з внутрішньо переміщеними особами з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей, а також території проведення АТО / ООС.

Зокрема, загальна сума процентів за кредитним договором або договором позики ВПО не може перевищувати суми процентів, нарахованої протягом строку, на який надавався кредит (позика), за мінімальною ставкою, визначеною договором;

За неналежне виконання такими особами з числа ВПО зобов'язань за кредитними договорами:

- не нараховується неустойка (штраф, пеня);
- не настає відповідальність у вигляді сплати суми боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення та процентів річних від простроченої суми;
- не застосовуються інші майнові санкції.

Володимир Зеленський підписав указ щодо забезпечення соціальних гарантій для ветеранів війни та сімей загиблих захисників України ([Президент України Володимир Зеленський. Офіційне інтернет-представництво](#)).

Президент України Володимир Зеленський підписав Указ № 466/2021 «Про деякі заходи щодо соціального захисту ветеранів війни, сімей загиблих, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України».

Документ має на меті забезпечення соціальних гарантій для ветеранів війни, сімей загиблих осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність нашої держави.

Цим указом Глава держави поставив завдання Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо соціального захисту згаданих категорій громадян, зокрема передбачивши у проекті державного бюджету України на 2022 рік видатки на виплату грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення.

Зокрема це стосуватиметься осіб, які потребують поліпшення житлових умов, з числа:

- 1) сімей загиблих, зниклих безвісти або померлих унаслідок поранення, одержаного під час участі в антитерористичній операції; осіб з інвалідністю I-II груп, отриманою в результаті участі в АТО;
- 2) внутрішньо переміщених осіб, які брали безпосередню участь у захисті України від російської агресії;
- 3) сімей учасників бойових дій на території інших держав, які загинули, зникли безвісти або померли внаслідок поранення, отриманого на території цих держав під час конфліктів; осіб з інвалідністю I-II груп з числа УБД на території інших держав;
- 4) сімей загиблих учасників Революції Гідності, а також родин тих, кому посмертно присвоєно звання Героя України за участь у Революції

Гідності; осіб з інвалідністю I-II груп, одержаною внаслідок подій під час Революції Гідності.

«На їжу і житло»: США виділять \$45 млн допомоги для українських переселенців ([Фокус](#)).

США виділять понад \$45 мільйонів доларів гуманітарної допомоги Україні для «підтримки 3,4 мільйонів нужденних» громадян, зокрема і переселенців, які були змушені покинути свої будинки через російську військову агресію на Донбасі. Про це в четвер, 2 вересня, повідомила пресслужба Державного департаменту США.

В заяві Держдепу йдеться, що ця допомога Сполучених Штатів дозволить нашим міжнародним гуманітарним партнерам у подальшому підтримувати приблизно 3,4 мільйони нужденних людей в Україні, зокрема тих, хто був переміщений у зв'язку конфліктом у Східній Україні, який курується Росією.

Відомство стверджує, що ці гроші підуть на забезпечення цих людей їжею, житлом, матеріалами для опалення будинків, медичною допомогою, зокрема психологічною та психосоціальною, а також безпечною питною водою. У Держдепі додали, що його фінансування також допоможе партнерам підтримувати контакт між членами сім'ї, які були розділені через конфлікт, включаючи возз'єднання в деяких випадках

«Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб»: ще 150 сімей отримали право на кредитування ([Урядовий портал](#)).

Чергові 150 кандидатів із переліку зареєстрованих отримали право на кредитування по програмі «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб». Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву провів другий етап відбору.

Перелік сімей, які отримали право на кредитування, оприлюднено на веб-сайті Держмолодьжитла та його регіональних управлінь. Відбір було проведено за допомогою генератора випадкових чисел із застосуванням програмного забезпечення RandomPicker, запропонованого Міжнародним консультантом (IPC GmbH) й погодженого німецьким банком KfW (такого, що відповідає вимогам законодавства щодо захисту персональних даних).

Проект реалізується у межах Угоди про фінансове співробітництво між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина. Для його фінансування Уряд Німеччини через банк KfW надав грант у розмірі 25,5 млн євро.

За умовами проєкту «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб», кредити надаватимуться на термін до 20 років під 3 % річних (...).

Уряд спростив оформлення паспортів для молоді та переселенців ([24 канал](#)).

В Україні врегулювали оформлення паспортів для низки категорій осіб. Зокрема, мовиться про тих, які зареєстровані на тимчасово окупованих територіях.

Українці, які зареєстровані на окупованому Донбасі або в Криму, зможуть оформляти документи за місцем звернення. Відповідну постанову уряд схвалив з одностороннім доопрацюванням.

Для мешканців окупованих територій:

- не потрібно оформляти паспорт громадянина України та вклеювати у нього фотографію;
- українці, які не оформлювали довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, але зареєстровані на окупованій території, можуть звертатися у підрозділі Державної міграційної служби за місцем проживання.

Перерахунок заборгованості і звільнення від штрафів. Які пільги почнуть діяти для переселенців з Криму і Донбасу з вересня ([PNK.TV](https://pntk.tv) (Телеканал «ПЕРШИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ»)).

В Україні звільнять від негативних наслідків невиконання зобов'язань за кредитними договорами переселенців з Криму та Донбасу. Крім того, буде обмежено розмір відсотків за кредитами для внутрішньо переміщених осіб.

Закон постановляє, що загальна сума відсотків за кредитним договором або договором позики внутрішньо переміщеної особи не може перевищувати суми відсотків, нарахованої протягом строку, на який надавався кредит (позика), за мінімальною ставкою, визначеною договором.

У свою чергу, кредитор зобов'язаний перерахувати заборгованість за кредитом протягом семи днів після письмового звернення від внутрішньо переміщеної особи.

У разі неналежного виконання зобов'язань за кредитними договорами переселенці звільняються від таких покарань:

- неустойка (штраф, пеня),
- відповідальність у вигляді сплати суми боргу,
- інші майнові санкції.

Метою закону є захист осіб, які постраждали у результаті бойових дій на сході України та від тимчасової окупації АР Крим. У зв'язку з цим від негативних наслідків невиконання зобов'язань за кредитами звільняються лише переселенці з АР Крим і Севастополя, які уклали договори до 20 лютого 2014 року.

Закон також поширюється на переселенців з окремих регіонів Донецької та Луганської областей (ОРДЛО) і території проведення АТО/ООС, які уклали договори до 14 квітня 2014 року.

У серпні на гарячу лінію Мінреінтеграції надійшло 50 дзвінків від громадян ([Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України](#)).

Найбільш поширені питання стосувалися перетину контрольно-пропускних пунктів вздовж лінії дотику, зокрема щодо самоізоляції та вакцинації при перетині. Також багато питань стосувалися процедури виплати матеріальної допомоги політв'язням та полоненим, а також допомоги для внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, у цьому напрямку надходили питання щодо програми отримання житла для ВПО, компенсації за зруйноване житло у Донецькій та Луганській областях, отримання іпотечного кредиту та соціального захисту.

Поширеною тематикою звернень також були питання щодо пенсійного забезпечення мешканців ТОТ та оформлення документів, які посвідчують особу громадянина України.

В застосунку «Дія» готують нові сервіси для внутрішньо переміщених осіб ([QNA Агентство «Кримські новини»](#)).

Міністерство цифрової трансформації України та Мінсоцполітики готують запуск низки нових цифрових сервісів для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в додатку «Дія».

Про це заявив заступник міністра з питань цифрового розвитку у Міністерстві з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Снавер Сейтхалієв.

Зокрема, це грошова допомога для ВПО. Так, вимушені переселенці зможуть подати заяви через портал «Дія» про перепризначення грошової допомоги на наступний строк, у разі відсутності змін.

Також через додаток можна буде повідомлення про зміну фактичного місця проживання.

Заступник міністра з питань цифрового розвитку у Міністерстві з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Снавер Сейтхалієв:

Важливим інноваційним проектом, який теж готується до Dii Summit, буде можливість «дистанційної ідентифікації», завдяки якій громадяни України, які отримують пенсійні та грошові виплати, зможуть підтвердити онлайн свою особу та продовжувати отримувати державні виплати без звернення до уповноважених органів. Ці нововведення майже повністю закривають трек цифровизації послуг для ВПО.

Проекти з відновлення регіону

Проведено зустріч щодо розробки Плану заходів з координації діяльності для Міністерства реінтеграції у Донецькій та Луганській областях ([Уповноважений Верховної Ради України з прав людини](#)).

Представник Уповноваженого з дотримання прав жителів Донецької та Луганської областей Костянтин Черніков взяв участь у консультативній зустрічі щодо підготовки Плану заходів з координації діяльності

Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України в Донецькій та Луганській областях. Зустріч проведено в режимі відеоконференції.

Обговорювалися питання координації між структурними підрозділами Мінреінтеграції та обласними державними адміністраціями, військово-цивільними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, органами влади щодо ефективної реалізації урядових програм, стратегій та планів заходів для підтримки внутрішньо переміщених осіб, осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України та осіб, які проживають в населених пунктах у безпосередній близькості до лінії розмежування.

У прифронтовій Авдіївці відкрили загальноосвітню школу №2, оновлену за програмою «Велике будівництво» ([Укрінформ](#)).

(...) під час оновлення цієї школи було замінено внутрішні мережі водопостачання, каналізації, освітлення, теплопостачання, вентиляції, опалення, електропостачання; покрівлю у двох корпусах, здійснено заходи з термомодернізації будівлі.

Також вжито заходи щодо забезпечення доступності для маломобільних груп населення та осіб з особливими потребами. Улаштовано систему пожежної сигналізації, виконано роботи з благоустрою прилеглої території школи.

Крім того, було поставлено та змонтовано аудіовізуальне обладнання і прилади; офісне, комп'ютерне, цифрове вимірювальне та інше обладнання; сучасні меблі; обладнання та пристрої для технологічної та швейної майстерень; обладнання, меблі та пристрої для харчоблока; додаткове обладнання (верстаки, металеві лещата для верстаків) для технологічної майстерні.

На території школи улаштовано спортивні та 2 ігрових майданчики, легкоатлетичний майданчик, майданчик для великого тенісу, спортивний майданчик для маломобільних груп населення та осіб з особливими потребами.

Для підвозу учнів придбано новий шкільний автобус.

У прифронтовому місті Новогродівка на Донеччині з 1 вересня запрацювала оновлена школа ([Укрінформ](#)).

В ОДА зазначили, що в рамках реконструкції школи було проведено термомодернізацію будівлі та капітальний ремонт внутрішніх приміщень навчального корпусу та майстерні, замінено внутрішні мережі водо-, тепло-, електропостачання, водовідведення, замінено покрівлю, віконні та дверні блоки. Також було замінено технологічне обладнання їдальні та майстерні й упорядковано прилеглу територію.

Крім того, для школи придбали мультимедійне обладнання, комплекти меблів та обладнання для кабінетів та актового залу, спортивне обладнання.

У Бахмуті на Донеччині за програмою «Велике будівництво» триває реконструкція трьох загальноосвітніх шкіл, а четверту планують реконструювати в 2022 році ([Укрінформ](#)).

Нині реалізують проекти з реконструкції загальноосвітніх шкіл №11, №12 та №8 у м. Бахмуті. Фінансування відбувається за рахунок коштів субвенції держбюджету місцевим бюджетам на реалізацію проектів у межах кредитної програми для відновлення України (...).

У Донецькій області за програмою Президента «Велике будівництво» розпочався капітальний ремонт ділянки дороги довжиною 9,4 км від Святогірська до дороги державного значення Київ - Харків – Довжанський ([Укрінформ](#)).

Зараз триває фрезерування наявного покриття, яке давно вже потребувало заміни. Далі почнеться укладання органо-мінеральної суміші та двох шарів асфальтобетону.

На Луганщині за програмою «Велике будівництво» завершено капітальний ремонт дороги від Сєверодонецька до прифронтового міста Золоте ([Укрінформ](#)).

Цей маршрут складається з двох ділянок автомобільних доріг Р-66 та Т-13-16 загальною довжиною 44 кілометри. Наразі проводиться горизонтальна розмітка, на черзі – встановлення сигнальних стовпчиків.

Тривають роботи з організації дорожнього руху: проводиться нанесення горизонтальної дорожньої розмітки холодним пластиком від Лисичанська до Золотого.

Віце-прем'єр-міністр, міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков презентував Стратегію економічного розвитку Донецької та Луганської областей для понад 50 представників посольств та міжнародних партнерів ([Укрінформ](#)).

Документ передбачає запровадження нових інструментів захисту інвестицій, створення системи страхування від воєнних та політичних ризиків, закріплення незмінності умов оподаткування господарської діяльності інвесторів, усунення надмірного регулювання господарської діяльності та утворення Фонду консорціумного фінансування.

Своєю чергою, перший заступник міністра Ростислав Замлинський зазначив, що мета цієї Стратегії – сформувати певну нормативно-правову базу й виходячи з цього – зрозуміти пріоритети, як галузеві, так і інфраструктурні та соціальні.

Крім того, за його словами, під час підготовки Стратегії важливим аспектом було врахувати специфіку екологічної та природної ситуації в регіоні та виокремити найбільш інвестиційно привабливі регіони (...).

Опікування населенням тимчасово окупованих територій

Представник Уповноваженого з дотримання прав жителів АР Крим та м. Севастополя провела онлайн-нараду з керівниками освітніх центрів Херсонської області ([Уповноважений Верховної Ради України з прав людини](#)).

Представник Уповноваженого з дотримання прав жителів АР Крим та м. Севастополя Ірина Верігіна та працівники Сектору регіонального представництва в АР Крим та м.Севастополі провели онлайн-нараду з керівниками освітніх центрів Херсонської області (...).

Захід було проведено з метою обговорення першого етапу вступної кампанії 2021 року абітурієнтів з тимчасово окупованої території АР Крим та м. Севастополя, а також проблемних питань подальшої вступної кампанії.

Було зазначено, що повну інформацію про вступну кампанію буде висвітлено після 24 вересня 2021 року, коли закінчиться другий етап. Прийом документів Освітніми центрами продовжується, вступна кампанія триває. Водночас було зауважено, що кількість вступників через зазначені освітні центри на даний час менша, ніж за аналогічний період попереднього року.

Керівники Освітніх центрів повідомили, що були випадки коли абітурієнтів, які хотіли вступити у ВНЗ України окупант не випускав з півострова без пояснення причини. Також є інформація, що під впливом потужної агресивної інформаційної кампанії, окупант залякує абітурієнтів та їх батьків, тим що після перетину адмінмежі їх призвуть до лав Збройних сил України. Хоча, відповідно до чинного законодавства України, особам призовного віку надається відстрочка від призову на строкову військову службу для здобуття освіти на весь період навчання.

Було відзначено, що після минулої наради проблемних питань під час прийняття пакетів документів від абітурієнтів не виникало, зокрема, знялося питання подання належної довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

(...) За результатами наради було прийняте спільне рішення про подальшу співпрацю аби забезпечити належний механізм проведення просвітницької кампанії для інформування та стимулювання жителів Криму до вступу у навчальні заклади материкової України за спрощеною процедурою та державним замовленням.

На Донеччині 114 дітей з окупованої території після підготовчих курсів вступили до вищих навчальних закладів України, з них 91 особа – до вишів області ([Укрінформ](#)).

Цього року за ініціативи Президента вперше було запроваджено підготовчі курси зі стипендією для молоді, яка живе на окупованих територіях або на лінії розмежування.

У департаменті освіти облдержадміністрації підкреслили, що і зараз ще є час у дітей з окупованих територій вступити у вищі навчальні заклади

України через освітні центри «Донбас-Україна», подавати документи можна до 24 вересня (...).

На тимчасово окуповані Росією частини Донецької та Луганської областей доставлено гуманітарний вантаж загальною вагою 35,29 тонни ([Укрінформ](#)).

Вантаж переданий від всіх держав-членів Женевських конвенцій, які роблять внески у глобальний бюджет Міжнародного комітету Червоного Хреста (...).

Вступна кампанія-2021 для абітурієнтів з ТОТ: триває набір до закладів професійно-технічної освіти ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

Триває вступна кампанія до закладів професійно-технічної освіти для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій (ТОТ) України.

Особи з ТОТ можуть вступити до ПТНЗ на бюджет за спрощеною процедурою через Освітні центри «Донбас/Крим-Україна» без паспорта, без ЗНО, без свідоцтва за 9-й клас чи 11-й клас.

За наявності документів про середню освіту державного зразка вступити до ПТНЗ на бюджет можна до першого жовтня.

На час навчання держава надає: соціальну стипендію; гуртожиток; безкоштовні підручники; безоплатний доступ до мережі Інтернет.

Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій

Виконання Програми зайнятості населення Донецької області на 2021–2022 роки за січень–червень 2021 року ([Донецький обласний центр зайнятості](#)).

Протягом звітного періоду за сприяння служби зайнятості: (...).

– працевлаштовано 23 особи з компенсацією витрат роботодавцю на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на умовах строкових трудових договорів;

– отримали допомогу по безробіттю одноразово для відкриття власної справи – 18 безробітних, з них 3 – ВПО та 2 безробітних військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції (далі – учасники АТО). (...).

У співпраці з засобами масової інформації на постійній основі проводиться інформаційно-роз'яснювальна кампанія, спрямована на поширення інформації про послуги державної служби зайнятості серед населення, в тому числі для ВПО, учасників АТО, осіб з інвалідністю, дітей-

сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. За I півріччя 2021 було висвітлено у засобах масової інформації:

- в пресі 83 інформаційних матеріали;
- на радіо 18 інформаційних повідомлень;
- на телебаченні 46 інформаційних сюжетів;
- в інтернет виданнях 1734 інформаційних матеріали. (...).

Впродовж I півріччя 2021 року Донецька обласна служба зайнятості активно співпрацювала з соціальними партнерами та міжнародними організаціями задля вирішення проблем зайнятості населення.

Понад 120 службових квартир буде налічувати багатоповерховий будинок, який споруджується у Краматорську ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

Будівництво виконується за кошти обласного бюджету.

Голова Донецької облдержадміністрації, керівник обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

У цьому новому будинку буде 121 службова квартира (я наголошую – службова) для переселенців, правоохоронців, службовців-переселенців. Квартири будуть повністю оснащені. Службовці, які здійснюють свою діяльність у Краматорську, в наближених містах, будуть мати можливість отримати службове житло відповідно до чинного законодавства, – на час їхнього перебування на службі чи посадах. У власність воно передаватися не буде. (...).

У Первомайську закуплять житло для переселенців за рахунок державної субвенції ([Газета «ТВ Всесвіт»](#)).

На сесії Первомайської міської ради 3 вересня 2021 року депутати вирішили придбати шляхом купівлі-продажу у комунальну власність Первомайської міської територіальної громади квартири на вторинному ринку, за рахунок субвенції з державного бюджету, для надання у тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам. (...).

Доступне житло для ВПО у Краматорську: деталі ([Антикризовий медіа-центр \(АКМЦ\)](#)).

Понад 7 років доступне житло для ВПО залишається найактуальнішим питанням. У Краматорську Донецької області вирішили впровадити одразу кілька програм, щоб задовольнити потреби переселенців.

Голова ГО «Гуманітарна Рада» Олександр Ворошков:

Гарна можливість для жителів Краматорська – тимчасове житло, це поняття є в поточному законодавстві. У нього постановами Кабміну додана можливість отримання саме для ВПО такого житла. Ця постанова 70/30, як її в народі називають, де 70 % фінансування здійснюється коштом субвенції з держбюджету, 30 % виділяє місцеве самоврядування, купуються квартири на

вторинному ринку і формується житлова черга з числа переселенців, подаються документи, і люди отримують ось таке житло.

За словами Ворошкова, йдеться про житло найбільш незахищених категорій населення, які працюють, але ніколи не підпадали під програми гуманітарної допомоги. Краматорськ прийняв рішення з приводу програми «Доступне житло» для ВПО, однак на це зважились далеко не всі міста області.

Миколаївщина: Купують квартири для переселенців ([Голос України](#)).

У Первомайську Миколаївської області купують квартири для переселенців, які постраждали через війну на Донбасі. Таке рішення ухвалили депутати Первомайської міської ради.

Усього в місті проживають майже 300 переселенців.

Начальниця міського управління соціального захисту Ольга Колесніченко:

Купуємо перші чотири квартири, ключі від яких вручимо за розподілом і рішенням виконкому. Ці квартири нададуть не в приватну власність, вони комунальні, їх передадуть на умовах оренди.

Чиновниця повідомила, що пріоритет в отриманні таких квартир буде у тих, чий професійні спеціальності потрібні місту. Передусім – у медичних працівників та у соціально незахищених громадян.

У Запорізькій області дві громади отримують державну субвенцію для розв'язання проблем переселенців ([Depo.ua](#)).

Кабінет міністрів розподілив майже 12 мільйонів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на підтримку територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України.

У Запорізькій області гроші на компенсацію негативного впливу війни виділені Енергодарській міській громаді – понад 2 млн грн та Берестівській сільській – 56 тис. грн.

Субвенція йде переважно на розв'язання житлових питань внутрішньо переміщених осіб.

Шість громад Харківщини отримують гроші на житло для переселенців ([Слобідський край](#)).

На купівлю житла для переселенців громади Харківської області отримують майже два мільйони гривень. Відповідну субвенцію 8 вересня розподілив Кабінет Міністрів.

Квартири та будинки для переселенців зможуть придбати у Борівській, Великобурлуцькій, Краснокутській, Малинівській, Нововодолазькій та Олексіївській громадах Харківської області.

Відповідно до розпорядження Уряду, три об'єкти планують придбати на території Краснокутської громади. Розмір субвенції, яку отримає ця громада, сягає 560 тисяч гривень.

По два помешкання для переселенців збираються придбати на території Борівської та Олексіївської громад. Розмір коштів із держбюджету для громад складає 392 тисячі гривень та 210 тисяч гривень відповідно.

По одному помешканню також мають намір закупити три громади. Це Великобурлуцька (розмір субвенції 60,9 тисячі гривень), Малинівська (розмір субвенції 215,6 тисячі гривень) та Нововодолазька (розмір субвенції 525 тисяч гривень) громади.

Результати роботи Покровського МЦЗ за січень – серпень 2021 року ([Донецький обласний центр зайнятості](#)).

8 вересня директор Покровського міського центру зайнятості Донецької області Тетяна Радченко провела брифінг на тему: «Надання соціальних послуг населенню, в тому числі внутрішньо переміщеним особам, протягом січня-серпня 2021 року».

Директор Покровського МЦЗ Тетяна Радченко:

Протягом звітного періоду на обліку в нашому центрі перебувало 1558 осіб. Станом на 1 вересня кількість зареєстрованих безробітних складала 396 осіб, з них 106 мають додаткові гарантії при працевлаштуванні

За рахунок служби зайнятості здійснюється підготовка та перепідготовка зареєстрованих безробітних за робітничими професіями. Послугою профнавчання з початку року скористались 136 осіб, з яких 2 особи є учасником АТО та 8 – внутрішньо переміщені особи. (...).

В Авдіївці вже майже три десятки сімей переселенців взяли на облік щодо отримання житла ([Авдіївська міська військово-цивільна адміністрація Покровського району Донецької області](#)).

Відбулося чергове засідання житлової комісії з обліку внутрішньо переміщених осіб та надання їм житлових приміщень для тимчасового проживання у місті Авдіївка Донецької області.

На засіданні комісії розглянуті питання щодо взяття на облік ще трьох сімей внутрішньо переміщених осіб, які надали повний пакет документів. По всім трьом заявам прийнято позитивне рішення. На даний час в Авдіївці на обліку ВПО перебуває 29 сімей (83 особи).

Також розглянули питання щодо продовження строку надання житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання ВПО сім'ї складом у 4 особи. За однотайним рішенням комісії строк надання житлового приміщення для сім'ї переселенців продовжено.

10 сімей-переселенців отримають житло на Харківщині ([Слобідський край](#)).

Цього року десять родин-переселенців із Харківської отримають власні квадратні метри. Це сім'ї, які мешкають на території шести громад області – Борівської, Великобурлуцької, Краснокутської, Малинівської, Нововодолазької та Олексіївської.

Саме ці місцеві ради взяли участь у державній програмі та отримають співфінансування в розмірі 2 мільйони гривень на придбання житла внутрішньо переміщеним особам. Відповідно до програми, 70 % від загальної суми громади отримають від держави. Ще 30 % повинні виділити самі місцеві ради, адже бюджетна програма реалізується шляхом співфінансування 70/30.

Цього року на купівлю житла для переселенців громади Харківської області отримають майже два мільйони гривень від держави. (...).

П'ять громад Миколаївщини отримали субвенцію на придбання житла внутрішньо переміщеним особам (СВІДОК.info).

П'ять територіальних громад Миколаївщини отримали субвенцію на придбання житла внутрішньо переміщеним особам.

Заступник голови Миколаївської облдержадміністрації Олександр Трайтлі:

Субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання житла внутрішньо переміщеним особам вже отримали п'ять громад, а саме: Первомайська, Веселинівська, Баштанська, Вознесенська та Снігурівська територіальні громади.

Заступник голови додав, що наразі на розгляді в Міністерстві знаходяться звернення від Миколаївської та Очаківської територіальних громад.

В Україні будують перший «сталевий будинок», що стане соціальним житлом (Укрінформ).

Віцепрем'єр-міністр – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков у Маріуполі високо оцінив інновації у будівництві першого в Україні «сталевого будинку», який споруджують для надання соціального житла. Про це він заявив у Маріуполі під час огляду будівництва «сталевого будинку».

Віцепрем'єр-міністр – міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексій Резніков:

Я в захваті від того, що бачу, та від подальших планів. Будівля інноваційного характеру. Важливо, що вона розрахована на тих, хто найбільше потребує житла. У Маріуполі так високо підняли планку, що іншим дуже важко буде йти за такими стандартами.

У міськраді нагадали, що цей проєкт фінансується Маріупольською міською радою, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та Групи Метінвест. Сталь для цього багатоповерхового будинку виробляють на маріупольських меткомбінатах. (...).

Понад 9,7 тис. осіб зараховані до вишів Донецької області за результатами вступної кампанії ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

(...). Про це голова Донецької облдержадміністрації, керівник обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко повідомив на брифінгу у Краматорську (...) 2 вересня. (...).

Він нагадав, що цього року за ініціативи Президента України вперше запроваджено підготовчі курси зі стипендією для молоді, яка живе на окупованих територіях або на лінії розмежування. Цим правом скористалися 114 осіб, із них 91 абітурієнт вступив до вишів Донеччини, решта 23 – до вишів в інших регіонах України.

Викладачі СНУ ім. В. Даля взяли участь у тренінгу Британської Ради ([Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля](#)).

Викладачі кафедри іноземних мов та професійної комунікації Навчально-наукового інституту міжнародних відносин Ольга Крsek, Олена Козьменко, Наталія Давіденко, Наталія Барвіна, Наталія Сідаш взяли участь у тренінгу Британської Ради у Києві у рамках проєкту «Відродження переміщених університетів: посилення конкурентоспроможності, підтримка громад/Reinventing displaced universities: enhancing competitiveness, serving communities (REDU)».

Тренінг проводився за фінансування Європейського Союзу. Його програма складалась із практичних завдань та сесій від тренерів. Викладачі мали змогу вдосконалити власні професійні навички, що сприятимуть підвищенню рівня викладання англійської мови у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

У якості результату відвідування заходу для наших викладачів, які бажають розвинути англомовні компетентності, буде запропоновано курси англійської мови. (...).

В Ужгороді відкривають перший у місті хаб для ветеранів АТО/ООС ([Укрінформ](#)).

В Ужгороді відкривають перший у місті хаб для ветеранів та їхніх родин, тут вже можна отримати безкоштовну психологічну допомогу, згодом запрацюють соціальні активності та кінопокази.

Волонтерка Власта Рейпаші:

Відкриваємо в Ужгороді перший у місті хаб для ветеранів та їхніх родин. Хаб працюватиме у центрі міста, тут можна буде проводити заняття для ветеранів та їхніх родин, проходитимуть кінопокази та активності, навіть для малих дітей. Наразі облаштовуємо будівлю, закупаємо меблі та робимо дитячу кімнату. Хаб відкриваємо у рамках грантового проєкту Європейського Союзу та представництва МОМ в Україні (Міжнародна організація з міграції – ред.). Вже зараз для ветеранів та їхніх родин доступний психолог у хабі.

Психологічну допомогу можуть отримати мешканці територіальної громади Ужгорода, які є ветеранами війни із Росією, а також сім'ї ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та родини військових, загиблих у зоні проведення АТО та ООС. Консультації надає практичний психолог та психотерапевт Марія Вовк, послуга безкоштовна.

Правозахисниці Фонду провели тренінг з адвокації для активістів та представників громад ([Благодійний фонд «Право на захист»](#)).

Участь у тренінгу взяли представники громадських організацій, об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та органів місцевого самоврядування. Вибір таких стейкхолдерів не був випадковим, адже саме вони безпосередньо працюють з переселенцями та допомагають їм розв'язувати проблемні питання.

Більшість учасників самі є внутрішньо переміщеними особами, тому чудово знають про наявні проблеми. Як зазначали самі учасники, метою їх участі у тренінгу було отримання знань та інформації для того, аби мати змогу спільно розв'язувати проблеми переселенців.

**Координаторка з адвокаційних питань БФ «Право на захист»
Еліна Шишкіна:**

Важливим було дати учасникам певний алгоритм дій, показати на реальних прикладах, що потрібно враховувати при плануванні адвокаційної діяльності та під час проведення кампаній. Тренінг був організований у змішаному форматі й передбачав як отримання учасниками теоретичних знань, так і виконання практичних вправ для кращого розуміння суті та мети адвокаційної діяльності.

Інформація для переселенців. Виплачено грошову допомогу внутрішньо переміщеним особам ([Департамент соціального захисту населення Полтавської обласної державної адміністрації](#)).

Органами соціального захисту населення у Полтавській області забезпечується призначення та виплата щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг (...). Вказану виплату щомісячної адресної допомоги за серпень 2021 року проведено в повному обсязі 4,5 тис. сім'ям внутрішньо переміщених осіб на загальну суму 6,8 млн. грн.

У серпні 2021 року здійснено виплати державних соціальних допомог 538 внутрішньо переміщеним особам. (...).

У Кам'янському створять раду внутрішньо переміщених осіб ([Кам'янська міська рада](#)).

Попередньо ознайомившись із позитивним досвідом роботи подібних рад в інших містах, міський голова Андрій Білоусов надав доручення опрацювати можливість створення подібної ради в Кам'янському.

(...) Перші чотири ради в інших містах були створені у 2019 році за підтримки благодійного фонду «Стабілізуєш Суппорт Сервісез» та Посольства США в Україні. Насамперед наявність такого консультативно-дорадчого органу є однією з умов залучення коштів європейських організацій в розвиток міської інфраструктури.

Національні консультантки Ради Європи в Україні з питань внутрішньо переміщених осіб Нінель Сидоренко:

Переселенці – дуже потужний ресурс. З Донбасу виїхало багато кадрів, які можуть щось дати корисного територіальним громадам. Наразі подібна рада в Кривому Розі спільно з громадською організацією «Егіда Центр» залучила до міста майже 70 мільйонів гривень інвестицій на благоустрій міста.

За підсумками зустрічі профільним виконавчим органам доручено підготувати відповідний проєкт розпорядчого документу про створення ради внутрішньо переміщених осіб в нашому місті.

Голова обласної ради Володимир Федоренко долучився до онлайн-діалогу «Жінки-ВПО – ресурс громади» ([Житомирська обласна рада](#)).

Участь у діалозі взяли внутрішньо переміщені жінки та чоловіки, депутати/-ки Житомирської обласної і міської рад, представники/-ці Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та місцевих органів влади, представники/-ці наукової спільноти, громадянського суспільства та міжнародних організацій, медіа.

Структурою ООН Жінки в Україні протягом березня-квітня 2020 року було проведено спеціальне дослідження, спрямоване на оцінку потреб внутрішньо переміщених жінок в ситуації поширеності COVID-19.

Оцінки соціально-економічного впливу COVID-19 засвідчують, що пандемія «поглиблює існуючу нерівність, загострюючи вразливості, які існують у суспільних, політичних та економічних системах», а кризові явища вражають передусім найбільш незахищені групи населення. Результати дослідження підтвердили підвищену вразливість жінок до негативних наслідків пандемії (...).

Результати безвиїзної перевірки додержання прав ВПО Департаментом соціального захисту населення Дніпропетровської обласної державної адміністрації ([Уповноважений Верховної Ради України з прав людини](#)).

Станом на 26.08.2021 на обліку у Департаменті перебуває 73 574 ВПО, з них 1839 особам призначено державні соціальні допомоги, 3 особи, які отримали інвалідність внаслідок війни, були забезпечені технічними та іншими засобами реабілітації.

За отриманням компенсації за належні для отримання жилі приміщення для деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей, звернулося 117

ВПО. Згідно з розподілом субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для цієї категорії ВПО фактично виділено 9445884,00 гривні.

Голова Донецької ОДА та голова Представництва Міжнародної організації з міграції обговорили питання добробуту переселенців ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

На Донеччині на сьогодні зареєстровано понад 500 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Більшість з них мають на меті стати повноцінними членами обраної громади та забути про статус ВПО. Однак це неможливо без забезпечення їх постійним житлом.

Голова Донецької облдержадміністрації, керівник обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

На сьогодні, в основному, місцями компактного проживання ВПО є гуртожитки комунальної власності, санаторії, пансіонати, бази відпочинку приватної власності – загалом їх на Донеччині 42, там проживає понад 2 тисячі осіб. Втім, це є тимчасовим варіантом вирішення проблеми.

Він акцентував увагу на готовності надати максимальну підтримку проектам, пов'язаним з будівництвом житла.

21 вересня Україна і світ відзначатимуть Міжнародний день миру ([Громадський Простір](#)).

У 10 українських містах відбудуться діалогові акції під відкритим небом. За спільним столом зберуться громадські активістки, ветерани АТО/ООС, переселенці, представниці місцевих органів влади, небайдужі мешканці міст. Організовуватиме діалоги мережа громадських ініціатив та окремі активні громадяни, що розбудовують демократичне суспільство в Україні.

Також у шести містах пройде перформативна вистава «Акорд», яку організовують киргизький культурний центр «КУДУК» та організація «Театр змін». У виставі досліджується проблематика війни та відбиток, який вона несе.

Освітні та культурні події відбудуться по всій країні: від міста Тячів на кордоні з Румунією та Угорщиною до Біловодська на Луганщині. Вже відомо, що змістовні обговорення, конструктивні дискусії та пошук спільних рішень організовуватимуть активісти в Батьово, Долині, Івано-Франківську, Тячеві, Чернівцях на заході, Запоріжжі, Мелітополі, Новій Каховці на півдні, Біловодську, Лисичанську та Слов'янську на сході. Молоді люди з цих міст візьмуть участь в миротворчому діалозі як на рівні громади, так і на міжрегіональному рівні. (...).

Заходи до Дня Миру в Україні проводяться Молодіжною організацією «СТАН» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Молодь Донеччини й Луганщини отримає гранти на навчання та комп'ютерне обладнання від МОМ та Японії ([Ресурсний центр ГУРТ](#)).

Молодь Донеччини та Луганщини запрошують взяти участь у відборі учасників нового проєкту «Ініціативи громад для зменшення впливу COVID-19 на постраждалі від конфлікту регіони України». Ініціатива спрямована на підтримку 60 юнаків і дівчат віком від 18 до 35 років. Учасниками можуть стати внутрішньо переміщені особи або місцеві мешканці Курахівської та Черкаської об'єднаних територіальних громад Донецької області та Білокуракинської та Новоковської об'єднаних територіальних громад Луганської області.

Переможці відбору отримають гранти до 700 доларів США у вигляді оплати навчання на професійних курсах з інформаційних технологій та в дотичних сферах, а також ноутбуки для навчання та подальшої роботи.

Відбір учасників відбуватиметься на конкурсній основі. Однією з переваг при поданні заявки буде наявність у кандидата(ки) чіткого плану волонтерського проєкту на користь своєї громади, над яким грантер(ка) працюватиме під час чи після навчання.

Відбувся інформаційний вебінар для безробітних ([Світлодарська міська військово-цивільна адміністрація Бахмутського району Донецької області](#)).

10 вересня в центрі дистанційних комунікацій Бахмутського міського центру зайнятості відбувся інформаційний вебінар для безробітних.

Профконсультантка Бахмутського міського центру зайнятості Олена Бояринова презентувала слухачам міжнародні грантові програми, які спрямовані на надання фінансової допомоги та вдосконалення професійних навичок для категорії внутрішньо переміщених осіб та осіб, які постраждали від конфлікту на Донбасі. Обговорювали і особливості оформлення та подання заявок у грантові програми. Навчалися також пошуку грантодавців у мережі Інтернет.

Тренінги та гранти для жителів Приазов'я, які бажають розпочати власний бізнес ([Ресурсний центр ГУРТ](#)).

Запрошуємо мешканців Бердянського, Мелітопольського, Пологівського районів Запорізької області та Маріупольського району Донецької області взяти участь у Програмі міні-грантів для бажаючих розпочати власний бізнес та отримати фінансову підтримку.

Ініціатива реалізується в рамках проєкту «Сприяння економічній активності вразливих груп населення, включаючи внутрішньо переміщених осіб (ВПО), в регіонах Азовського моря», що виконується Міжнародною організацією праці (МОП) у співпраці з Федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального Уряду Німеччини.

Під час триденного навчання учасники дізнаються про: бізнес-план та як його написати, складові маркетингу та як розробити власний маркетинговий план, роботу з персоналом, закупівлі, системи оподаткування, розрахунок собівартості, фінансове планування, джерела та залучення стартового капіталу.

Для визначення переможців Програми міні-грантів для бажаючих розпочати власний бізнес буде проведено конкурс. Автори 100 найуспішніших бізнес-планів отримають фінансову підтримку на започаткування власної справи. Розмір гранту – 2,5 тисячі Євро у гривневому еквіваленті.

На виконкомі в Житомирі розподілили 13 млн грн субвенції на забезпечення житлом 9 родин учасників бойових дій (Житомир.info).

Дев'ять родин загиблих та поранених учасників АТО, «афганців» та переселенців за кошти держсубвенції забезпечать житлом в Житомирі.

Проект даного рішення був оприлюднений на офіційному сайті напередодні, у ньому йшлося про спрямування 1 млн 328,9 тис. грн для придбання житла для внутрішньо-переміщеної особи, яка брала участь в АТО. Втім на виконкомі директор департаменту бюджету та фінансів Діна Прохорчук зауважила, що на даний час до міського бюджету надійшли ще кошти, тому виникла необхідність внести зміни до вже оприлюдненого рішення виконкому про розподіл субвенції.

Директор департаменту бюджету та фінансів Діна Прохорчук:

Надійшла субвенція з бюджету для виплати грошової компенсації для внутрішньо-переміщених осіб, які брали участь в АТО. Сума 1 млн 328,9 тис. грн передбачена проектом рішення. Прошу прийняти за основу, бо вчора ще надійшли додаткові кошти.

За її словами, згідно з розпорядженням голови ОДА, додатково надійшли кошти на забезпечення житлом родин учасників бойових дій.

Директор департаменту бюджету та фінансів Діна Прохорчук:

9 млн для забезпечення житлом сімей загиблих та учасників АТО з I та II групами інвалідності, а також для учасників бойових дій на території інших держав – 2 млн 684 тис. грн. Загальна сума субвенції на забезпечення житлом 13 млн 18 тис. грн.

Як зазначила керівник департаменту бюджету і фінансів, за ці кошти житлом забезпечать 6 родин загиблих та учасників АТО з інвалідністю, 2 родини «афганців» та одну сім'ю внутрішньо-переміщеної особи, учасника АТО. (...).

Муніципалітет придбає шість квартир в Одесі для тимчасового розселення переселенців (Ізбірком).

Управлінням капітального будівництва Одеської міської ради за рахунок коштів субвенції державного бюджету та коштів Одеської територіальної громади проводиться закупівля квартир у комунальну

власність громади для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам. Про це повідомили у пресслужбі муніципалітету.

Зокрема, пропонується придбати три однокімнатні, дві двокімнатні та одну трикімнатну квартири.

Житло купується в межах міста Одеси в збудованих або споруджуваних житлових будинках (з терміном введення в експлуатацію до 1 жовтня 2021 року) або на вторинному ринку за найбільш низькою ціною. Квартири повинні бути самостійними, з усіма зручностями і відповідати встановленим санітарним і технічним вимогам – тобто придатні для проживання (з повним внутрішнім оздобленням) та у житлових будинках, які не належать до старого, ветхого та аварійного фондів.

Грошові кошти за квартиру перераховуються на підставі нотаріально оформленого договору через органи Держказначейства на розрахунковий рахунок продавця за безготівковим розрахунком у гривні.

Вартість квартири повинна включати в себе всі витрати, пов'язані з оформленням права власності та сплатою передбачених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів). (...).

У Чернівцях на житло переселенцям та сиротам виділять майже 2 мільйони гривень ([Інформаційне агентство АСС](#)).

Чернівецька міська рада виділить майже 2 млн. грн. на придбання житла переселенцям та сиротам.

Фінансування відбуватиметься як з міського, так і державного бюджету у співвідношенні 30 % до 70 % відповідно. Таке рішення (...) 26 серпня прийняли міські обранці на 9-тій сесії ради.

З відповідною пропозицією до депутатського корпусу звернувся голова комісії з питань бюджету та фінансів Чернівецької міської ради Василь Максимюк (фракція «Європейська солідарність»).

Депутат Чернівецької міської ради Василь Максимюк:

За рахунок бюджету розвитку виділити 1 млн 341 тис. гривень на співфінансування субвенції з держбюджету на придбання у комунальну власність житла для надання у тимчасове користування внутрішньопереселеним особам. Мова йде про 30 % з міського бюджету, а 70 % дає держава.

Іпотека для ВПО під 3 %: шестеро жителів Донеччини перемогли у відборі кандидатів ([Інформаційне агентство «Вчасно»](#)).

Стали відомі результати другого рандомного відбору кандидатів на отримання пільгової іпотеки для переселенців.

Усього під час другого відбору було відібрано 150 переможців, які згодом матимуть можливість отримати фінансування по пільговій програмі на придбання житла, що фінансується Урядом Німеччини через банк KfW.

Найбільше переможців відбору у Києві та Київській області, а також Харківській, Одеській та Дніпропетровській областях.

Серед переможців також шестеро жителів Донецької області. Під час першого відбору право на отримання кредиту вибороли троє представників Донеччини, але жоден з них не скористався своїм правом – двоє з них відмовилися, а один не з'явився для подачі пакету документів.

За державні кошти родинам вінничан-захисників України придбають 12 квартир ([Вінниця сьогодні](#)).

Загалом, за названу суму грошей, наданих державою, в області придбають квартири для тринадцяти сімей. Дванадцять з них – це родини захисників незалежності, суверенітету та територіальної цілісності нашої держави (...). Ще дві квартири одержать учасники бойових дій з числа переселенців. (...).

До розподілу коштів на придбання житла облдержадміністрація залучала представників громадських організацій учасників АТО та волонтерів. (...).

У Краматорську триває спорудження 12-поверхового будинку для переселенців ([Донецька обласна державна адміністрація](#)).

Спорудження 12-поверхового будинку для переселенців триває у Краматорську. Це буде безкаркасний будинок із цегляними тримальними стінами та пласкою покрівлею. Тут передбачено спорудження двох ліфтів – пасажирського і вантажного.

Будинок буде оснащений всім необхідними засобами пожежної безпеки. У підвалі будуть розміщені газосигналізатори, насоси та бойлерна.

Зараз тут завершується монтаж блоків, і вже з 30 серпня почнеться цегляна кладка першого поверху.

Голова Донецької облдержадміністрації, керівник обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Кожна зі 121 квартир буде повністю оздоблена і одразу готова до експлуатації. Гроші на будівництво виділені з обласного бюджету. Працюємо!

«Ветеранський простір» СНУ ім. В. Даля запрацює у вересні ([Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля](#)).

До участі в проєкті «Зміцнення переміщених українських університетів задля сталого розвитку», який реалізується за програмою ім. Фулбрайта в Україні на базі «Ветеранського простору» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, запрошуються ветерани АТО / ООС, учасники бойових дій та члени їхніх сімей.

Проєкт присвячено професійній підготовці/перепідготовці за цивільною спеціальністю військовослужбовців, ветеранів АТО / ООС та членів їхніх сімей в Україні та адаптації їх до умов мирного життя та навчання.

Професійна перепідготовка виконується провідними викладачами Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. У контексті зазначеного проєкту вона складається з:

- теоретичних занять (приблизно 20% від навчального плану);
- практичних занять (приблизно 80% від навчального плану);
- індивідуальних консультацій учасників проєкту;
- надання додаткових послуг університетом (користування бібліотекою, аудиторією для індивідуальної роботи, комп'ютером, спортивним залом тощо).

Заходи з отримання соціальних навичок та компетентностей виконуються фахівцями ГО «Фонд розвитку підприємництва та реалізації бізнес ідей» та в контексті зазначеного проєкту складаються з психологічної адаптації (групові тренінги, індивідуальні консультації, робота з окремими підгрупами); правової адаптації (групові та індивідуальні консультації); медико-соціальної реабілітації: фізіотерапевтичне й реабілітаційне лікування; сприяння у працевлаштуванні або створенні власного бізнесу тощо.

У Полтаві пройшов перший тренінг із соціального підприємництва (0532.ua – Сайт міста Полтави).

26 серпня у Полтаві розпочалася реалізація Програми циклу навчальних тренінгів «Соціальне підприємництво в сфері обслуговування та харчових технологій: перспективи діяльності та інноваційний розвиток». Саме ця програма перемогла у конкурсі «Бюджет участі 2020». Її реалізація стала можлива завдяки Полтавській міській раді та Інституту розвитку міста.

Авторка проєкту Оксана Делія:

Ми, робоча група проєкту, два роки поспіль працювали над популяризацією соціального підприємництва за підтримки Полтавської обласної державної адміністрації в межах комплексної програми розвитку малого та середнього підприємництва. (...) Ми вивчили цільову групу та перейшли на інші вразливі категорії – діти сімей учасників АТО, ВПО, і минулого року проводили тренінги із соціального підприємництва для них.

«Шахтар» запрошує дітей-переселенців на футбольні тренування (Офіційний сайт ФК «Шахтар»).

У Києві стартує другий етап проєкту Welcome through Football Shakhtar Social запускає другий етап проєкту Welcome through Football, у межах якого діти-переселенці віком від 14 до 16 років зможуть безкоштовно відвідувати футбольні тренування під керівництвом професіоналів, працювати волонтерами на майданчиках «Давай, грай!» для дітей з інвалідністю, відвідувати футбольні матчі та брати участь в інших активностях клубу і Shakhtar Social.

Головне завдання проєкту – допомогти дітям, які опинились у складних життєвих умовах, облаштуватись на новому місці за допомогою мови футболу.

Заняття проходитимуть 2 рази на тиждень у Києві, переважно у вихідні дні. (...).

Серед усіх, хто подав заявки, за допомогою random.org буде обрано 10 осіб, які візьмуть участь у проєкті. Результати буде оголошено на сторінках Shakhtar Social у соцмережах.

Проєкт Welcome through Football, розрахований на 2 роки, реалізується за підтримки UEFA Foundation та EFDN. Окрім «Шахтаря», в ньому беруть участь ще 6 футбольних клубів: «Аполлон» (Лімасол), «Евертон», «Бенфіка», «Вердер» (Бремен), «Еммен» і «Шеффілд Юнайтед».

До школи готові: в Запорізькій області відбулася акція «Шкільний портфель» ([Телеканал TV5](#)).

Зібрати дитину до школи – справа не проста та затратна. Тож сім'ям, які опинились у складних життєвих обставинах, у цьому допомогли представники благодійного фонду «Карітас Запоріжжя».

У межах Всеукраїнської Акції «Шкільний портфель» волонтери фонду збирали канцелярію та інше шкільне приладдя за допомогою партнерів, небайдужих запоріжців та представників бізнесу. Безкоштовні портфелі з необхідним наповненням отримали діти загиблих учасників війни на Сході, переселенці та малеча з багатодітних родин.

Акцію «Шкільний портфель» благодійний фонд проводить з 2000-го року. Цьогоріч в Запорізькому відділенні фонду зібрили 311 портфелів. Їх, розповідають волонтери, окрім запорізьких школярів, вже найближчим часом отримають й дітлахи з усієї області і не тільки.

Особливості надання БПД внутрішнім переселенцям на Закарпатті ([Координаційний центр з надання правової допомоги](#)).

(...). Найбільше до центрів та бюро правової допомоги на Закарпатті вимушені переселенці звертаються з питань надання щомісячної адресної допомоги ВПО для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг; порядку розірвання шлюбу, стягнення аліментів / утримання, позбавлення батьківських прав, поділу спільного майна подружжя, встановлення факту родинних відносин, розірвання трудового договору, відшкодування моральної та матеріальної шкоди з Російської Федерації через збройну агресію проти України.

Упродовж захисту порушених прав внутрішніх переселенців адвокати та юристи центрів та бюро досягають позитивного вирішення справ. (...).

Надання безоплатної правової допомоги внутрішньо переміщеним особам в Одеському регіоні ([Координаційний центр з надання правової допомоги](#)).

(...). На сьогодні в Україні, за даними Мінсоцполітики, обліковано майже 1,5 млн. таких людей. Такі громадяни на підконтрольній Україні території отримали статус внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), який

дає їм певний перелік пілґ, серед яких в тому числі право на безоплатну правову допомогу.

З січня 2017 року всі внутрішньо переміщені особи, а також особи, які подали заяву на отримання довідки ВПО, отримали право на безоплатну первинну та вторинну правову допомогу. Тобто, ці категорії можуть отримати консультацію або роз'яснення з будь-яких правових питань, скористатися послугами юристів або адвокатів, які співпрацюють з системою БПД. Зокрема, для захисту та представництва інтересів у судах, складення документів процесуального характеру.

Для отримання безоплатної вторинної правової допомоги ВПО подає до будь-якого місцевого центру або бюро правової допомоги паспорт або інший документ, що посвідчує особу, реєстраційний номер облікової картки платника податків та довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Загалом, до Одеського місцевого центру з надання БВПД та бюро правової допомоги за період 2020 року та I півріччя 2021 року за безоплатною вторинною правовою допомогою звернулось більше 200 осіб.

Більшість питань, з якими звертаються ВПО, пов'язані зі збройним конфліктом на Сході України. Це справи, які стосуються встановлення фактів, що мають юридичне значення (факт смерті/народження, припинення трудових відносин, факт встановлення родинних відносин і т.д.); пенсійні справи (стягнення заборгованості по пенсії, поновлення пенсії), соціальні виплати (оскарження відмови управління соціального захисту про припинення щомісячної адресної допомоги); спадкові справи (визнання права власності на майно, стягнення недоотриманої пенсії в порядку спадкування), стягнення моральної шкоди, внаслідок збройної агресії тощо.

Інша частина звернень відноситься до категорії цивільних справ, зокрема це сімейні спори (розірвання шлюбу, стягнення аліментів на утримання дітей, позбавлення батьківських прав і т.д.), адміністративні та кримінальні справи.

До системи безоплатної правової допомоги ВПО звертаються не лише за вторинною правовою допомогою, а й за консультацією, роз'ясненнями, як діяти в тій чи іншій ситуації. (...).

Призначено соціальні виплати внутрішньо переміщеним особам ([Мелітопольська районна державна адміністрація. Офіційний сайт](#)).

В управлінні соціального захисту населення Мелітопольської районної державної адміністрації з використанням електронних засобів комунікацій відбулось чергове засідання районної комісії з питань призначення соціальних виплат жителям Мелітопольського району.

На засіданні комісії з питань призначення (відновлення) та контролю за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам розглянуті питання призначення соціальних виплат 13 заявникам, що мають такий статус.

Відповідно до Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг, затвердженого постановою КМУ від 01.10.2014 р. № 505, комісією прийнято рішення про призначення такої допомоги 11 внутрішньо переміщеним особам. Також комісія прийняла рішення про призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, допомоги на дітей одиноким матерям одній заявниці та рішення про відмову в призначенні допомоги при народженні дитини за повторним зверненням одній заявниці з числа внутрішньо переміщених осіб.

43 переселенці в Авдіївці отримають соціальні виплати ([Авдіївська міська військово-цивільна адміністрація Покровського району Донецької області](#)).

Оргвідділ (...) відбулося засідання міської комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

На засіданні комісії розглянуто подання щодо:

- призначення 29 ВПО, з них 4 особам, які перемістилися в межах міста адресної грошової допомоги;
- призначення 3 ВПО державної соціальної допомоги при народженні дитини;
- призначення 1 ВПО допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- призначення 4 ВПО державної соціальної допомоги на дітей одиноким матерям;
- призначення 4 ВПО державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям;
- призначення 1 ВПО тимчасової державної допомоги дітям;
- призначення 1 ВПО житлової субсидії.

Керуючись нормами діючого законодавства, членами комісії винесено рішення щодо призначення соціальних виплат за всіма 43 заявами внутрішньо переміщених осіб.

Академія молодіжної адвокації збирає молодь в Одесі ([Ресурсний центр ГУРТ](#)).

В навчальному проєкті бере участь молодь із Донецької, Дніпропетровської, Луганської, Запорізької та Харківської областей. Мета академії – надати активістам і активісткам знання та можливості для реалізації своїх ідей та проєктів, пов'язаних з інтеграцією ВПО у громади.

Випускниця Advocacy Youth Academy, ГО Чугуївська правозахисна група Анна Таранік:

Молодіжний активізм та молодіжну роботу я розумію як інструмент для особистісного розвитку, соціальної інтеграції та активного громадянства молодих людей. Молодіжна робота – «ключове слово» для всіх видів діяльності, що робиться разом з молоддю, для молоді та силами самої молоді.

Протягом двох днів фасилітації учасники та учасниці Академії навчалися інструментам адвокації в громаді, структурі місцевого самоврядування та локальної демократії, побудові горизонтальних зв'язків та комунікації, найкращим практикам інтеграції внутрішньо переміщених осіб.

Випускниця Академії Дар'я Жук, Мелітопольська громада:

Після першої Академії моє бачення щодо громадської активності змінилося. Знання, як розв'язувати суспільні проблеми допомогли долучитися до різних суспільних процесів, які відбуваються в нашій громаді. На даний час я проходжу стажування в органах управління міської ради й у мене є ідея – створити інтеграційний клуб, де молодь ВПО матиме можливість спілкуватися з однолітками, відчувати себе більш залученими до життя громади. Для реалізації ідеї мені потрібні більш поглиблені знання. Я сподіваюсь, що Академія 2.0 мені у цьому допоможе.

Програмна директорка БФ Стабілізешен Суппорт Сервісез Ольга Іванова:

Ця Академія – чудова можливість познайомитися й поділитися досвідом для молодих професіоналів, які вже зараз творять майбутнє в своїх громадах. Ми раді допомогти їм в цьому. І будемо раді працювати пліч-о-пліч у пошуках рішень, які допомагатимуть молоді, зокрема переселенцям, розбудовувати громади на Сході України. Перший етап Академії відбувся навесні, і багато з її учасників вже можуть похвалитися своїми доробками в регіональних програмах і планах заходів

Новини з соціальних мереж

([Павло Кириленко](#))

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Із Надзвичайним і Повноважним Послом Швейцарської Конфедерації в Україні паном Клодом Вільдом обговорили гуманітарні потреби Донецької області, зокрема, необхідність забезпечення безперебійного якісного постачання води.

Уряд та гуманітарні структури Швейцарії вже восьмий рік поспіль надають допомогу мешканцям області, які потерпають від збройного конфлікту.

Особливо це стосується вирішення поточних проблем компанії «Вода Донбасу», яка забезпечує питною водою близько 4 млн жителів Донецької області, у тому числі українців, які проживають на тимчасово окупованих територіях...

Приємно відзначити, що на наступному тижні Швейцарія вчергове передасть гуманітарну допомогу – 300 тисяч тестів на антиген для тестування населення на КПКВВ та у лікарнях, а також 20 вантажівок з

сульфат алюмінієм (СА) та катіонним флокулянтом (КФ) для очищення питної води.

Тести будуть передані Обласній базі спеціального медичного постачання, а СА та КФ – Покровському і Маріупольському РВУ КП «Компанія «Вода Донбасу».

Крім того, від швейцарської сторони вже передано 53 вантажівки сульфату алюмінію до структурного підрозділу «Води Донбасу» у Донецьку, і ще 54 вантажівки з реагентами – гіпохлоритом кальцію та сульфатом алюмінію на тимчасово окуповану територію буде доправлено найближчими днями.

Адже компанія «Вода Донбасу» – цілісний єдиний комплекс, який забезпечує водою жителів Донеччини по обидва боки лінії розмежування.

[\(Павло Кириленко\)](#)

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Ще одна оновлена школа запрацювала на Донеччині завдяки президентській програмі «Велике будівництво». Це – школа у Новогродівці...

Як запевнив Олексій Чернишов, у наступному році Велике будівництво не лише продовжиться, а й будуть збільшені його масштаби по всій країні.

Запевняю, що і Донеччина збереже високі темпи розбудови важливої для області інфраструктури...

[\(Павло Кириленко\)](#)

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Разом із міністром розвитку громад та територій України Олексієм Чернишовим оглянули Центр безпеки у Новогродівській громаді.

Це вже 14-й Центр, який побудований у громадах Донеччини. Всього ж їх на вільній території області буде 28.

У Новогродівці для Центру збудоване нове приміщення із трьома боксами – для двох пожежних автомобілів та одного поліцейського.

На роботи загалом витрачено 14,2 млн гривень...

[\(Павло Кириленко\)](#)

Голова Донецької обласної військово-цивільної адміністрації Павло Кириленко:

Триває будівництво 12-поверхового будинку для переселенців у Краматорську.

Це буде безкаркасний будинок із цегляними тримальними стінами та пласкою покрівлею. Тут передбачено спорудження двох ліфтів – пасажирського і вантажного.

Будинок буде оснащений всім необхідними засобами пожежної безпеки. У підвалі будуть розміщені газосигналізатори, насоси та бойлерна.

Зараз тут завершується монтаж блоків, і вже на цьому тижні почнеться цегляна кладка першого поверху.

Кожна зі 121 квартир буде повністю оздоблена і одразу готова до експлуатації.

Гроші на будівництво виділені з обласного бюджету...

(Луганська обласна державна адміністрація)

Відповідно до Урядової постанови «Про утворення територіальних органів Державної служби якості освіти» в регіоні розпочало виконання функцій і повноважень Управління Державної служби якості освіти у Луганській області.

Тимчасово виконуючою обов'язки начальника Управління Державної служби якості освіти у Луганській області призначено Оксану Бублей.

Діяльність структури – здійснення інституційного аудиту закладів освіти; наданні рекомендацій закладам освіти щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти; проведенні моніторингу якості освітньої діяльності.

Важливим завданням новоствореної структури є реалізація державної політики у сфері освіти, зокрема, з питань забезпечення якості освіти, забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства.

(Луганська обласна державна адміністрація)

Президент України Володимир Зеленський підписав Указ № 466/2021 «Про деякі заходи щодо соціального захисту ветеранів війни, сімей загиблих, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України».

Документ має на меті забезпечення соціальних гарантій для ветеранів війни, сімей загиблих осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність нашої держави.

Починаючи з 2014 року, внаслідок збройної агресії Російської Федерації з'явилася необхідність налагодження ефективної системи соціального захисту ветеранів війни, членів їхніх сімей та осіб, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Цим указом Глава держави поставив завдання Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо соціального захисту згаданих категорій громадян, зокрема передбачивши у проекті державного бюджету України на 2022 рік видатки на виплату грошової компенсації за належні для отримання житлові приміщення.

Зокрема це стосуватиметься осіб, які потребують поліпшення житлових умов, з числа:

- 1) сімей загиблих, зниклих безвісти або померлих унаслідок поранення, одержаного під час участі в антитерористичній операції; осіб з інвалідністю I-II груп, отриманою в результаті участі в АТО;
- 2) внутрішньо переміщених осіб, які брали безпосередню участь у захисті України від російської агресії;
- 3) сімей учасників бойових дій на території інших держав, які загинули, зникли безвісти або померли внаслідок поранення, отриманого на території цих держав під час конфліктів; осіб з інвалідністю I-II груп з числа УБД на території інших держав;
- 4) сімей загиблих учасників Революції Гідності, а також родин тих, кому посмертно присвоєно звання Героя України за участь у Революції Гідності; осіб з інвалідністю I-II груп, одержаною внаслідок подій під час Революції Гідності.

Володимир Зеленський акцентував увагу уряду на необхідності затвердити Державну цільову соціальну програму забезпечення реалізації права на житло осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, на період до 2025 року.

Також Глава держави доручив Кабінету Міністрів забезпечити з 2022 року функціонування Єдиного державного реєстру громадян, які потребують поліпшення житлових умов.

(Луганська обласна державна адміністрація)

Урядовий комітет з питань економічної, фінансової політики, паливно-енергетичного комплексу, розвитку громад і територій та захисту довкілля розглянув та у цілому підтримав проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію деяких збиткових вуглевидобувних підприємств», розроблений Міненерго.

За словами в.о. голови облдержадміністрації Катерини Безгинської, яка у режимі онлайн брала участь у засіданні Урядового комітету, попередньо був наданий протокол узгодження пропозицій щодо зазначеного проекту розпорядження Кабміну.

«Принциповим для нас питанням був соціальний захист працівників «Шахти «Золоте» ДП «Первомайськвугілля», яка підлягає реструктуризації. Наразі на підприємстві працюють 569 людей. З них – 340 залишаться обслуговувати шахту, яка працюватиме у водовідливному режимі, 72 будуть працевлаштовані, а 157 – це шахтарі-пенсіонери», – зазначила вона.

Міністерство фінансів та СКМУ також підтримали позицію Мінрегіону щодо ліквідації затоплених, непрацюючих та збиткових шахт, адже держава змушена постійно збільшувати видатки на їх утримання.

Прогнозовано проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію деяких збиткових вуглевидобувних підприємств» не підтримала Незалежна профспілка гірників.

Проте, оскільки конструктивних пропозицій від НПП не надійшло, прийняте рішення провести спільну нараду усіх зацікавлених сторін та

узгодити питання соціального захисту гірників із незалежною профспілкою. Остаточний проєкт розпорядження розглянуть на наступному тижні.

([Луганська обласна державна адміністрація](#))

За фінансової підтримки Глобального екологічного фонду Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) ініціює впровадження в Луганській області проєкту «Інтегроване управління природними ресурсами на деградованих ландшафтах степової та лісостепової зони України», метою якого є допомога провідним державним органам у розвитку моніторингу довкілля та досягнення нейтрального рівня деградації ґрунтів у степовій та лісостепових зонах.

Для напрацювання скоординованого підходу та шляхів ефективної реалізації проєкту відбулася зустріч заступника голови облдержадміністрації Наталії Романенко з координаторами ФАО.

«Останнім часом Луганщина активно співпрацює з поважними міжнародними організаціями та країнами-партнерами, зокрема, у питаннях розвитку сільського господарства, створення нормативів якості та безпеки продовольчої продукції. Для нас є дуже важливим поглиблювати цей позитивний досвід», – наголосила Наталія Романенко.

Під час зустрічі обговорено складові проєкту щодо створення сприятливого середовища для інтегрованого управління природними ресурсами, відновлення продуктивності та стійкості виробничих ландшафтів, а також моніторинг та адаптивне управління.

Експертний погляд

([Слово і Діло](#))

ЗМІ висувають різні припущення щодо ймовірності особистої зустрічі Володимира Путіна і Володимира Зеленського.

Дипломат, колишній член Тристоронньої контактної групи по Донбасу Роман Безсмертний:

Такої зустрічі не буде, і не тому, що її не хоче Зеленський. На таку зустріч не піде Путін. Вона йому з точки зору нинішньої ситуації абсолютно не потрібна. Путіну потрібен конфлікт.

В РФ незабаром пройдуть вибори до Держдуми. Путін не йде до виборів шляхом розрядки – він завжди доводить справу до крайньої точки кипіння. Зараз увага Кремля звернена на Білорусь, яку Росія готується поглинути. А враховуючи, що Україна сьогодні Кремлю не по зубах, Путін не зацікавлений у зустрічі з Зеленським.

Для мене очевидно, що українській владі потрібно забезпечити єдність суспільства і влади, тоді вона буде сильною. А тезу про необхідність діалогу з Кремлем я б рекомендував українській владі зняти. Після вдалого святкування Дня Незалежності, візиту до Вашингтона впасти обличчям і

поїхати на діалог з Путіним, який закінчиться словами «ні» за всіма складовими – програваний акт.

([Дзеркало тижня](#))

У Верховній Раді зареєстрували урядовий законопроект «Про засади державної політики перехідного періоду» (№5844), що стосується окупованих Криму і частин Донеччини та Луганщини. Законопроект готують до розгляду парламентом уже восени цього року.

Менеджерка з адвокації Центру прав людини ZMINA Альона Луньова:

Цей текст — спроба переозначити те, що відбувається в Україні. Хоча зараз не стоїть питання, як ми розуміємо конфлікт, що триває. Ці вектори вже задані, і ніхто не сперечається, ким є для нас Російська Федерація і чи насправді вона окупувала частину нашої країни. Втім, у законодавстві залишається чимало прогалин, і зараз питання полягає в тому, що робити далі. Нам важливі не політичний маніфест і гасла, а практичні розв'язання реальних правових проблем, з якими стикаються люди.

Ключова ідея законопроекту — поділ на заходи конфліктного і постконфліктного періоду — є штучною, адже чимало заходів мають тривати впродовж усього перехідного періоду.

Так, до прикладу, в документі є заходи, що стосуються конфліктного періоду, тобто до деокупації територій та припинення збройного конфлікту, і до них входять питання захисту цивільного населення на окупованих територіях, заходи гарантування національної безпеки та оборони, створення й функціонування військово-цивільних адміністрацій, кадровий резерв для роботи на деокупованих територіях та політико-дипломатичні санкції. І це весь перелік. Незрозуміло, чи це все, що має відбуватися зараз. Перелік, вочевидь, не покриває питання захисту й реалізації прав мешканців сірої зони та ВПО.

Крім того, законопроект не містить визначення низки важливих понять. Зокрема, критично важливим для впровадження політики перехідного періоду є визначення поняття жертв (потерпілих) збройного конфлікту в Україні. Це доволі складне питання, однак такого визначення законопроект не містить, хоч і передбачає норму про вшанування пам'яті жертв збройної агресії.

Проект закону містить поняття конвалідації — нове для українського законодавства, яке означає процедуру визнання дійсним нікчемного правочину. Простіше кажучи, це процедури визнання правочинів, які були вчинені на ТОТ. Зараз цих правочинів держава не визнає. Втім, законопроект не дає жодного уявлення про те, як конвалідація відбуватиметься. З нього зрозуміло, що відповідний порядок міститиметься в законі.

Крім того, наразі, попри всю величезну кількість різноманітних документів, які оформлюються на ТОТ, автори законопроекту вже пропонують не визнавати тільки документів про вищу освіту.

Автори законопроекту пропонують впроваджувати процедури атестації для підтвердження середньої та загальної освіти. Решта освітніх документів, виданих на ТОТ, не визнаються. Видається, що кримчани жодним чином не зможуть підтвердити свою кваліфікацію. Але що робити жителям окупованих територій із їхніми дипломами про вищу освіту? Спалити їх, чи все ж таки мають бути певні процедури нострифікації? Певна річ, якщо ти — юрист і вивчав на окупованій території російське законодавство, така освіта не може бути релевантною для України. Але якщо йдеться про математичні, фізичні чи хімічні спеціальності — невже це так принципово, щоб не було нострифікаційних процедур?

Проект закону містить контроверсійні положення, частина яких може погіршити ситуацію з реалізацією прав та свобод осіб, які постраждали від конфлікту, порівняно з нинішньою ситуацією. Йдеться про пропозицію авторів законопроекту визнати такими, що втратили чинність, низку законодавчих актів, які стосуються статусу АРК, Севастополя, та Закон «Про забезпечення прав і свобод та правовий режим на тимчасово окупованій території України». Визнання нечинним, зокрема, цього закону без ухвалення документа на заміну може призвести до істотних негативних наслідків, кажуть вони.

Під час консультацій з авторами законопроекту ми не почули жодних пояснень причин таких скасувань. Ба більше, в законопроекті немає положень Закону «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», який регулює питання прав кримчан. Мінреінтеграції обіцяє колись у майбутньому подати схожий документ. Дивною є ситуація, коли від ухвалення тексту, який ще навіть не зареєстрований, залежить чинність норм закону про перехідний період.

Законопроект містить точний перелік міст, у яких буде створено філії Музею подолання агресії Російської Федерації проти України. Це міста Донецьк, Луганськ, Севастополь та Сімферополь. Але чи мають такі рішення затверджуватися законом, без широкого обговорення? Чи не тут саме доречні діалогові процеси, під час яких форма та місце меморіалізації жертв збройного конфлікту будуть визначені? Видається, що питання пам'яті значно складніше, ніж це зараз відбито в законопроекті. Як і питання права на правду, сенс якого в проекті зводиться до оперативного інформування суспільства. Цього, безумовно, недосить.

Прогнози

(Слово і Діло)

Політолог Олександр Радчук:

І хоча об'єктивно приводів для оптимізму щодо зміцнення гривні зараз більше, ніж для її ослаблення, втім експерти наголошують – ситуація може суттєво змінитися вже у другій половині жовтня.

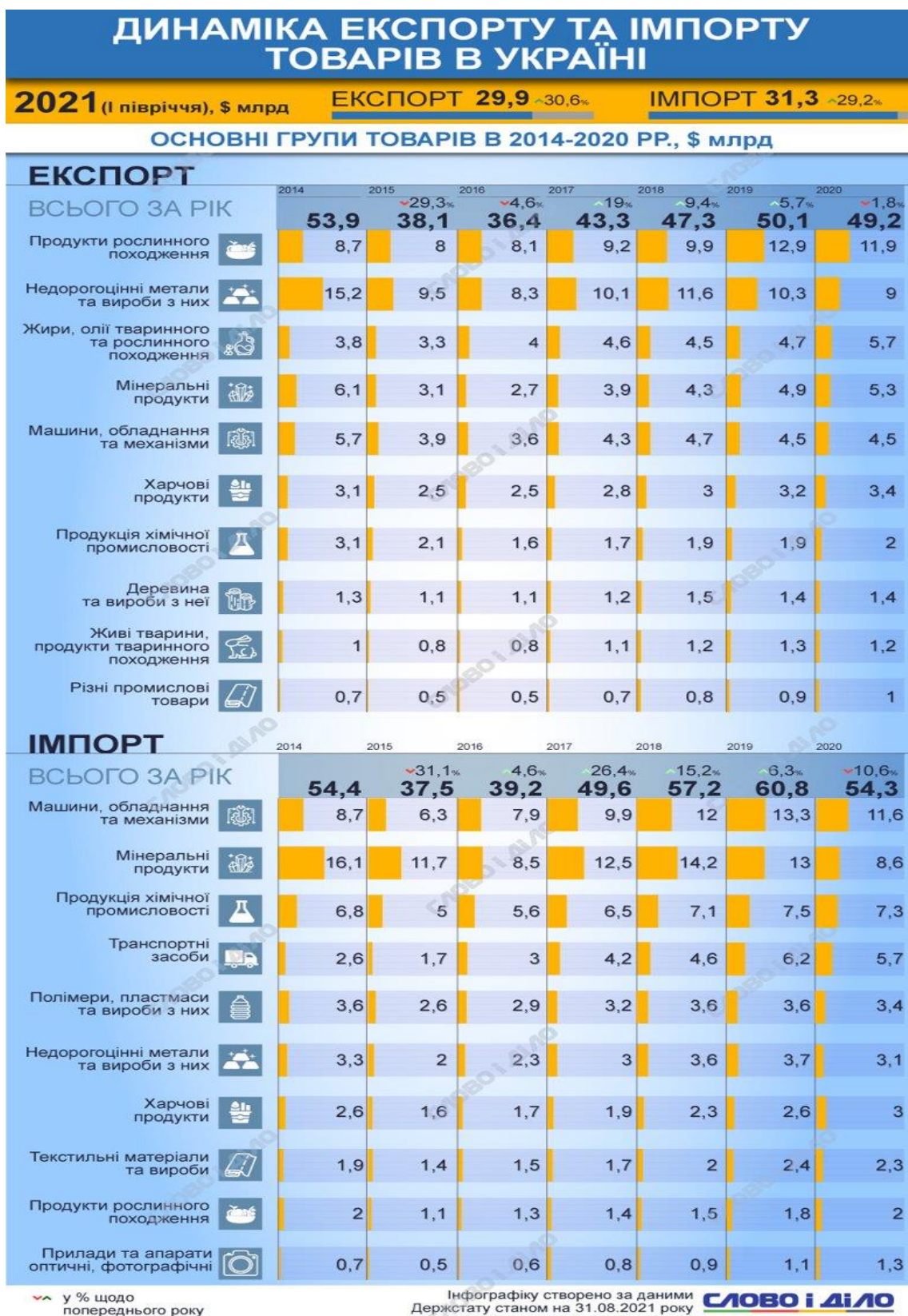
Через зниження цін на експорт сировини на світових ринках та збільшення ціни на енергоресурси всередині України – девальвації гривні не уникнути. Так, наприклад, ціна на залізну руду в світі знизилася з більш ніж 200 доларів до 140 доларів – тому експорт гірничо-металургійної продукції з України знижуватиметься.

Знову ж таки, зменшення попиту серед нерезидентів до українських ОВДП, який спостерігається вже кілька тижнів поспіль – з часом також може спричинити тиск на національну валюту. Поки що резервів вистачає, та у разі будь-якої соціально-економічної чи політичної нестабільності – іноземні вкладники можуть почати продавати ОВДП та виводити свої заощадження з України саме у іноземній валюті.

Насправді, не менш небезпечним фактором залишається й політичний – поки ситуація стабільна, існує ризик реалізації популістичних обіцянок. І навіть якщо у влади вистачить ресурсів без суттєвих втрат для курсу гривні реалізувати задумані проекти, у суто монетарному вимірі існує спокуса «ослабити» курс гривні напередодні закінчення року та потреби збільшення розрахунків із бюджетом.

Та попри виклики та ризики, на сьогодні мало хто із експертів прогнозує збільшення курсу гривні до позначки у 28 гривень за долар до кінця року. Ймовірно, справді шокувати українців різким падінням національної валюти на даний момент спроможні лише занадто непередбачувані фактори – так звані «чорні лебеді».

Інфографіка

(Слово і Діло)